

DEBRECZEN

SZERKESZTŐSÉG, KIADÓHIVATAL, ÉS NYOMDA:
DEBRECEN, JÓZSEF KIRÁLYI HERCEG-UTCA 1.
TELEFONSZÁMOK: 7-89. SZ. (SZERKESZTŐSÉG),
7-88. SZ. (KIADÓHIVATAL ÉS KÖNYVNYOMDA).

KELETMAGYARORSZÁGI
NAPLÓ

ELŐFIZETÉSI ÁRAK: HAVONTA 3 P, NEGYED-
ÉVRE 9 P, FÉLÉVRE 18 P, ÉVENTE 36 PENGÓ.
KÜLFÖLDRE: A FENTI DÍJAK KÉTSZERESÉRE
EGYES SZÁM 12 FILLÉR, VASÁRNAP 24 FILLÉR

28 OLDAL.

VIII. évfolyam. 186. sz.

Szombat, 1931 augusztus 15.

24 FILLÉR.

Dr Baltazár Dezső püspök- ségének husz éves évfordulója

A mai napon husz éve annak, hogy dr. Baltazár Dezső elfoglalta a tiszántúli református egyházkerület püspöki székét. Husz évvel ezelőtt, 1911 nyarán folyt le a választás a püspöki szék betöltésére, mely boldog emlékezteti dr. Eröss Lajos halálával megüresedett. Dr. Baltazár Dezső csaknem egyhangú választás folytán került a magas egyházi tisztségbe; a nagy kiterjedésű egyházkerület 780 szavazatából 712 esett rá, ki akkor hajduböszörményi lelkész, az alsószabolcs-hajduvidéki egyházmege esperese volt. Ez az arány mutatja legjobban, hogy általánosar benne lássák a tiszántúli reformá-

gyar reformátusság köszönhet Baltazár püspöknek, ki méltó utóda a Méliusz Pétereknek és a többi egyházi nagyoknak. A református egyházi élet bizonyos letargiában volt, mikor Baltazár Dezső megkezdte működését. Ő volt az, aki mozgásba hozta a szunnyadó erőket. Missziójának első döntő eredménye az ORLE megalakítása amelynek kezdetétől fogva elnöke. Nemesak a református lelkészeknek, hanem általában a hitvédelemnek épített fel az ORLE-ban Baltazár püspök erős várat. A Kálvineumnak megalapításával folytatja aztán alkotásainak sorozatát. Mint a tiszántúli református egyházkerület püspöke a hitelesi-

tés munkája mellett a református kultúra emelésére törekszik. Az ő hatalmas koncepciójából fakadt számtalan intézmény és mint ahogy nagy történelmi elődjének, Méliusz Juhász Péternek is a Kollegium volt gondoskodásának fő tárgya, azonképpen Baltazár Dezső is a nehéz helyzetbe jutott Kollegium megmentésére siet. Testi töredelmet nem sajnálva kimegy Amerikába, hogy ott élő magyar véreinktől segítséget hozzon a kollegiumnak. Mint a ref. konvent és a zsinat elnöke az egyházi törvény hozás és kormányzás terén érvényesíti ragyogó képességeit. Mint a magyarországi reformátusság fejét ismerik nemesak itthon, hanem messze túl a határokon is.

De ezek csak kiragadott részletek Baltazár püspök működéséből. E soroknak nem is az a hivatása, hogy pontos életrajzot adjon, hanem az, hogy a mai napon a közvélemény megbecsülésének és hő-

dolatának adjon kifejezést a jubiláló püspök iránt. Baltazár harcos egyéniség, ki nemesak bensejében vallja, hanem kimondja is az igazságot. Ennek a ténynek természetében fekszik, hogy ellenfelei is akadnak. De senki sem tagadhatja el ragyogó képességeit, nem vitathatják el tőle a hitvallás bátorságát és erejét, közéleti harcaiban izzó hazafiságát és nemzete iránti buzgóságát.

A hazai reformátusság pedig hálatelt szívvel fordulhat a Gondviseléshez, hogy a legnehezebb időkben Baltazár Dezsőben kiváló és rátermett lelki vezért adott számára. Pár nap múlva országos ünnepek emlékeznek meg a nevezetes alkalomról, de addig se hagyjuk nyomtalanul elsuhanni a husz éves püspöki jubileum nap-társzerinti dátumát, annál inkább nem, mert ez mérföldkövet jelent a magyarországi reformátusság életében.

A kormány felszabadította a bankbetéteket

A 33-as országos bizottság ma délelőtt 10 órakor folytatta ülését, amelyen Bethlen István miniszterelnökkel az élen megjelent a kormány valamennyi Budapesti időző tagja. Az ülés elején résztvett Popovics Sándor, a Nemzeti Bank elnöke is.

A bizottság részletesen letárgyalta a pénzügyminiszter által előterjesztett államháztartási expozét.

Egy óra tájba szólásra emelkedett Wekerle pénzügyminiszter és a következő nagyfotosságú bejelentést tette:

lettel a bankszünnapok következtében tett átmeneti intézkedések fokozatos megszüntetése tárgyában.

A m. kir. minisztérium a gazdasági és hitelélet rendje, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosítására alkotott 1931. évi XXI t.-c. 1-3. szakaszaira alapított felhatalmazás alapján a bankszünnapok következtében tett átmeneti intézkedések fokozatos megszüntetése, valamint az 1931. évi augusztus 14. napján hatályát vesztes 4100-1931. M. E. számú rendelet alá eső folyószámlán, csekkszámán, vagy takarékbetétkönyvön — alapuló követelések (zárolt követelések) felmondása tárgyában a következőket rendeli:

Aláírták az ötmillió fontos kölcsönt

— Eppen most kaptam a telefon-értesítést, hogy az 5 millió fontos kölcsön aláírása megtörtént.

A bizottság megnyugvással vette tudomásul a pénzügyminiszter nagyfotosságú bejelentését.

A kölcsönt Franciaország, Svájc, Olaszország és Hollandia hozzájárulásával ezeknek az államoknak a piacán bocsátja ki a magyar kormány. Most, hogy az aláírás már megtörtént, a kölcsön átutalása a közeli napokra várható.

A RENDELETEK VÉGLEGES SZÖVEGE.

Mialatt a 33-as bizottság tanácskozott a szomszédos teremben a pénzügyminisztérium és az igazságügyminisztérium szakközegei végelegesen megszövegezték a négy rendeletet, amelyeket a bankkorlátozások végleges megszüntetése céljából bocsát ki a kormány.

BUDAPESTEN AUGUSZTUS 17-TŐL, VIDÉKEN 21-TŐL FELMONDHATÓK A BANKBETÉTEK.

amelynek ztszövegezése órák hossz-

szat tartott, a módosítások következtében, főbb vonalaiban a következőképen hangzik:

»A m. kir. minisztérium rendelete a 4000-1931. M. E. számú rende-

1. §. 1. A pénzügyintézetek, vagy hitelügyletekkel üzletszerűen foglalkozó egyéb cégek budapesti telepeinél vezetett folyószámlán, v. csekkszámán, továbbá e telepek által kiállított takarékbetét könyv-alapuló zárolt követelés az 1931. évi augusztus hó 17. napjától kezdve fel lehet mondani. Vidéken székhellyel bíró pénzügyintézettel és céggel szemben fennálló folyószámlán, csekkszámán, vagy takarékbetét könyvön alapuló zárolt követelések, úgyszintén a budapesti pénzügyintézetek és cégek vidéki fiókjánálvezetett folyószámlán, vagy csekkszámán, továbbá e fiókok által kiállított takarékbetét könyvön alapuló zárolt követelések 1931. évi augusztus hó 21. napjától kezdve mondhatók fel.

A felmondás ideje 3 nap, amelybe a felmondás közlésének napja nem számít bele. Az itt megállapított felmondási idő eltelté előtt a követelésre kifizetést teljesíteni nem szabad.

2. Ha a felek megállapodása a felmondást vagy a rendelkezési jogot az előző bekezdésben meghatározott mértéken túlmenően korlátozza, a felek megállapodása az

irányadó. A felek megállapodásuktól eltérhetnek, kivéve a folyószámlán, vagy csekkszámán alapuló oly követelés tekintetében, amely határozott időre lekötött. Ilyen követelésből a kikötött idő eltelté előtt kifizetést teljesíteni, vagy a jogosult egyén rendelkezéseit foganatosítani nem szabad.

3. A pénzügyminiszter rendelet-

tus egyházak a hivatott vezért, ki méltó a nagy elődök örökének betöltésére. A predesztináció erejével került Baltazár Dezső az élre, feljebb és mindig feljebb és aránylag fiatalon; negyven éves korában már püspök, — a legnagyobb magyar református egyházkerület feje.

A nyújtott szavazás után 1911 augusztus 15-én a Nagytemplomban tartott ünnepélyes istentiszteleten az egyházkerületi közgyűlés beiktatta hivatalába dr. Baltazár Dezsőt. Azóta immár husz esztendő telt el, olyan husz esztendő, mely alatt több történt, mint más-kor évszázadok alatt. Ezalatt a husz esztendő alatt sokat esapkodtak a hullámok Baltazár Dezső személye körül. A hódolat és gyűlölet, a ragaszkodás és taszítás, az elismerés és a tagadás egyformán terelte hullámaival feléje. Baltazár Dezső pedig csak állt a forrongó világ közepette, állt, mint egy szikla a háborgó tengerben, apályon és dagályon egyformán — mozdíthatatlanul a maga igazságainak hirdetésében.

Legtöbbet természetesen a ma-

ben fogja megállapítani azt az időpontot, amelytől kezdve az 1. bekezdésben megállapított felmondási kötelezettség és a 2. bekezdésben megállapított felmondási kötelezettség és a 2. bekezdésben lekövetelt folyószámlákra és csekk számlákra meghatározott korlátozás megszűnik.

2. §. 1. Az 1. §. 1. bekezdésében szabályozott 3 napos felmondási időre megszabott kifizetési tilalom a fizetést nem gátolja oly célra, amelyre a bankszünnapok következtében tett átmeneti intézkedések hatályosságának tartama alatt is

korlátlanul volt helye a kifizetésnek.

Ez a rendelkezés nem érinti a feleknek a felmondási időre vonatkozó megállapodását.

2. Ha a jogosult és az intézet (cég) között vita támad abban a kérdésben, hogy a jogosult a betéti könyvön, folyószámlán, vagy csekk számlán alapuló követelésekből az 1. bekezdés értelmében követelhet-e fizetést,

a vitás kérdésekben a Magyar Nemzeti Bank és a Pénzügyintézet közösen együttesen alakított bizottság dönt.

3. A 2. bekezdésben említett bizottság döntésének helyességét

sem bíróság, sem más hatóság vizsgálata tárgyát nem teheti.

Ugyanez áll a 4100—1931. M. E. sz. rendelet 1. §-ának 4. bekezdésében meghatározott bizottságoknak — már meghozott döntéseire is.

4. A pénzügyminiszter rendelettel fogja megállapítani azt az időpontot, amelytől kezdve a jelen szakasz 1. bekezdésének hatálya megszűnik.

3. §. A »Hangya szövetkezeti központnál elhelyezett áruelegek a jelen rendelet szempontjából pénzügyintézetnél elhelyezett betétekkel egy tekintet alá esnek.

4. §. 1. Jelen rendelet hatálya alatt külföldi fizetési eszközökben fizetéseket csak a Magyar Nemzeti Bank útján, vagy hozzájárulásával szabad teljesíteni és pengő összegeket külföldi fizetési eszközre csak a Magyar Nemzeti Bank útján, vagy hozzájárulásával szabad átváltani.

2. A Magyar Nemzeti Bank olyan esetekben, amelyekben a közérdek megkívánja külföldi fizetési eszközökben teljesítendő fizetéseket és pengőnek külföldi fizetési eszközre átváltását s jelen rendelet hatályának megszűntéig terjedhető időre elhalaszthatja, vagy a halasztásra engedélyt adhat.

3. Ha az adós a jelen szakaszban foglalt rendelkezések folytán fizetési kötelezettségének eleget nem tehetne, nem esik késelelembe abból az okból, mert kötelezettségét a Magyar Nemzeti Bank által adott halasztás tartama alatt nem teljesíti.

5. §. Ha az adós kimutatja, hogy a követelés a 4500—1931. ME. sz. rendeletben foglalt tilalom folytán nem teljesíthető, vagy a teljesítést a Magyar Nemzeti Bank a 4. §. 2. bekezdése alapján elhalasztotta, a) követelés iránti pert a tilalom, illetőleg az elhalasztás tartamára fel kell függeszteni, b) a követelés iránti behajtására, vagy biztosítása végett a végrehajtást elrendelni, (végrehajtható kiadványt kiállítani), vagy foganatosító árverést elrendelni, vagy kifizetni, s a már kifizetett árverést megtartani nem szabad. c) A követelés nem teljesítése alapján kereskedővel, vagy kereskedelmi társasággal szemben

a fizetések megszüntetését a csődnyitás, vagy a kényszer felszámolás elrendelése szempontjából megállapítani nem lehet.

2. Ha a követelés, amelyre valamely hitelező a csődnyitási kérelmet alapítja, külföldi pénzügyi értékben van meghatározva, vagy külföldi hitelező javára áll fenn, csődnyitási kérvényre mindenesetre tárgyalási határnapot kell kitűzni, ha csak a csődnyitási kérelmet nem kell elutasítani.

6. §. 1. A 4200—1931. ME. sz. rendelet 1. §-ának rendelkezései az 1931. évi augusztus hó 15. napján és azután lejárat váltókra, kereskedelmi utalványokra és közraktári jegyekre nem nyerne alkalmazást.

2. Az 1931. évi augusztus hó 15. napján és azután augusztus hó 25. napjáig bezárólag lejárat váltók tekintetében az óvat a lejárat napjától számított 10 nap alatt az 1931. évi augusztus hó 26. napján és azután szeptember hó 5. napjáig bezárólag lejárat váltók tekintetében pedig a lejárat napjától számított 5. nap alatt lehet felvenni. Ugyanez áll a kereskedelmi utalványokra és a közraktári jegyekre is.

7. §. A m. kir. miniszterium 4100—1931. ME. sz. és 4400—1931. ME. sz. rendelete, továbbá a m. kir. pénzügyminiszter 1341—1931. PM. és 1350—1931. PM. sz., végül a m. kir. igazságügyminiszter 27824—1931. IM. sz. rendelete a jelen enndelet életbeléptetésével hatályát veszti.

2. Azon az alapon, hogy a váltót az 1931. évi július hó 16. napja után kelt a váltóbirtokos ellen a váltóbirtokos ellen a váltón alapuló kifogásként nem lehet érvényesíteni azt, hogy a váltót a 4100—1931. ME. sz. rendelet 1. §-ában foglalt tilalomba ütköző ügylet alapján állították ki.

3. A 4100—1931. ME. sz. rendelet hatálya alatt elkövetett, az idézett rendelet 8. §-ába ütköző kihágásokra továbbra is az idézett rendelet 8. §-a irányadó.

8. §. Amenyiben a cselekmény súlyosan büntetendő rendelkezés alá nem esik, kihágást követ el és két hónapig terjedhető elzárással büntetendő az, aki az 1. §-ban foglalt tilalmat megszegi.

2. Az 1928. évi 10. tc. 3. §-a alapján szabható pénzbüntetés legmagasabb összegére az a rendelkezés irányadó, amelyet az 1928. évi 10. tc. 5. §-ának a törvényben meghatározott kihágásra állapít meg. A tiltott cselekmény tárgyánál szolgáló pénzügyi el kell kobozni.

3. E kihágás miatt az eljárás a közigazgatási hatóságoknak, mint rendőri büntetőbíróknak az államrendőrség működése területén, a m. kir. államrendőrségnek hatáskörébe tartozik.

9. §. 1. Aki a 4. §-ban foglalt tilalmat, vagy korlátozást megszegi, vagy kijátsza, amenyiben cselekménye súlyosabban büntetendő rendelkezés, különösen az 1922. évi 26. tc. rendelkezései alá nem esik, kihágást követ el és 2 hónapig terjedhető elzárással büntetendő. (1931. évi 26. tc. 3. §-ának 3. bekezdése.)

2. A pénzbüntetésre az 1928. évi 10. tc. rendelkezései az irányadók. A pénzbüntetés legmagasabb mértéke az 1931. évi 26. tc. 3. §-ának 1. bekezdése értelmében 8 ezer pengő. A pénzbüntetés átváltoztatása és a kihágás elvülése az 1931. évi 26. tc. 3. §-ának 3. és 4. bekezdésében foglalt rendelkezések nyerne alkalmazást.

3. Az elkobzásra az 1922. évi 26. tc. 2. §-ának 2. és 4. bekezdésében foglalt rendelkezéseket kell megfelelően alkalmazni. (1931. évi 26. tc.

Intelligens urilány

elsördendő fényképezés-laboráns, külföldre kerestetik.

Kimerítő ajánlatok próbaképek, K' en Ignác, Budapest Rombach-u. 2/c címre küldendők.

3. §-ának 2. bekezdése.)

4. Az eljárás a kir. járásbíró hatáskörébe tartozik.

10. §. Ez a rendelet 1931. évi aug. hó 15. napján lép életbe.

Budapest, 1931 augusztus hó 14

Gróf Bethlen István sk. m. kir. miniszterelnök.

Az aranypengőről szóló rendelet

Budapest, aug. 14. A m. kir. miniszterium a pengő értékre szóló pénzköveteléseknek arany pengőben való meghatározása tárgyában 4560—1931. ME. sz. alatt a következő rendeletet adta ki:

A m. kir. miniszterium a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás egyensúlyának biztosításáról alkotott 1931. évi 26. tc. 2. §-ában kapott felhatalmazás alapján a következőket rendeli:

1. §. A váltón, kereskedelmi utalványon, közraktári jegyen, csekkben, folyószámlán, takarékbetéti könyvben és általában kereskedelmi ügyleten, vagy más magánjogi címen alapuló, a jelen rendelet életbeléptetése előtt pengő értékben meghatározott pénzköveteléseket a jelen rendelet életbeléptetésétől kezdve »egy pengő« »egy arany pengőben« számítva, arany pengőben meghatározottnak kell tekinteni.

2. §. 1. A jelen rendelet életbeléptetése után keletkezett jogügyletben meghatározott pénzkövetelést arany pengőben meghatározottnak kell tekinteni, ha annak összege arany pengőben van kifejezve.

2. Pénzügyintézetnél betéti könyvre, folyószámlára, vagy csekk számlára a jelen rendelet életbeléptetése után »a 6. §. 2. bekezdése szerint megállapított időpontig« teljesített befizetéseken alapuló követelést 1 pengő, 1 arany pengőben számítva, arany pengőben meghatározottnak kell tekinteni.

3. §. 1. A jelen rendelet életbeléptetésétől kezdve a Magyar Nem-

zeti Bank pengő értékre szóló váltókat, közraktári zálogjegyet csak akkor fogadhat el leszámításra, ha a fizetendő összeg váltón, illetőleg közraktári zálogjegyen arany pengőben van kitéve. A jelen rendelet életbeléptetését megelőző keltezéssel ellátott váltót és közraktári zálogjegyet a Magyar Nemzeti Bank csak akkor számíthat le, ha esetleg több váltókötelezett szavatosságot vállal arra nézve, hogy a váltót, illetőleg közraktári jegyet a jelen rendelet életbeléptetése előtt állították ki.

2. Kézi zálogra a Magyar Nemzeti Bank a jelen rendelet életbeléptetésétől kezdve kizárólag arany pengőben meghatározott kölcsönt, lombard kölcsönt folyósíthat.

3. A magyar Nemzeti Bank giro forgalmában teljesített befizetéseket, átutalásokat és kifizetéseket a Magyar Nemzeti Bank ellenkező megállapodás hiányában arany pengőben számolja el.

4. §. A jelen rendelet életbeléptetése előtt kivetett, vagy esedékessé vált, de még be nem fizetett közszolgáltatásokat egy pengőt, egy arany pengővel számítva, arany pengőben meghatározott közszolgáltatásoknak kell tekinteni. A jelen rendelet életbeléptetése után a közszolgáltatásokat arany pengő értékének alapulvétele mellett arany pengőben kell megállapítani.

2. A közszolgálati alkalmazottak nyugdíjasok, özvegyek és árvák pengő értékben megállapított járandóságait, továbbá minden más pengő értékben megállapított nem magánjogi természetű köztartozást is egy pengőt, egy arany pengővel számítva, arany pengőben meghatározottnak kell tekinteni.

5. §. 1. Azoknak a jelzálogoknak és egyéb jogoknak tekintetében, amelyeknek a telekkönyvben, vagy más nyilvántartó könyvben bejegyzését a jelen rendelet életbeléptetése előtt rendelték el a bejegyzésben feltüntetett pénzügyi kötelezést egy pengőt, egy arany pengővel számítva, arany pengő összegnek kell tekinteni.

2. Az 1. §-ban meghatározott követelések biztosítására a jelen rendelet életbeléptetése után elrendelt bejegyzésekben a pengő összegét egy pengőt, egy arany pengővel számítva, arany pengőben kell feltüntetni.

3. Az 1. és 2. bekezdést megfelelően alkalmazni kell a jelen rendelet életbeléptetése előtt kivetett

Kiszolgálásunk nyújtja önnek

Menyasszonyi
kelengye
100 év óta fűccik

Kardos
Lászlónál

a szakértő biztonságát.

vagy esedékessé vált közszolgáltatások biztosítására szolgáló bejegyzések tekintetében is.

6. §. A jelen rendelet szerint arany pengőn 0.26.315.789 gramm finom aranyat kell érteni, amelynek egyenértékét a pengő érték törvényes fizetési eszközeiben kell megfizetni, mindaddig, amíg a fizetendő egyenérték kg-ként 3760 pengőt meghaladja, de 3840 pengőt nem ér el, egy arany pengő fejében egy pengőt kell törvényes fizetési eszközökben fizetni.

2. Egyelőre a tartozások teljesítésében, ideértve a közszolgáltatásokat is, egy arany pengőt egy pengővel kell számítani. A pénzügyminiszter rendelettel állapítja meg azt a napot, amelytől kezdve ez a szabály hatályát veszti. A pénzügyminiszter ezt az időpontot a jelen rendelet életbeléptetésétől számított 14 nappal távolabbra eső napra nem teheti. Azután az aranypengőnek a pengő érték fizetési eszközeiben kifejezett azt az egyenértékét, amely a fizetések teljesítésében irányadó, a »Magyar Nemzeti Bank állapítja meg«.

3. A Magyar Nemzeti Bank az aranypengő egyenértékét naponta állapítja meg és teszi közzé a Budapesti Közlönyben. Azokra a napokra, amelyeken a Budapesti Közlöny nem jelenik meg, a közvetlenül megelőzően közzétett egyenérték az irányadó. Az egyenérték megállapítása a közzététel megelőző napját megelőző héten (hétfőtől szombatig) a londoni aranypiacon legyűzt legmagasabb és legalacsonyabb aranyár átlag alapján történik, amely átlagárát a londoni fizetésnek a Magyar Nemzeti Bank által a közzététel napját megelőzően utólagára közzétett záróárfolyamai, (pézt és áru) átlagán kell pengőre átszámítani.

7. §. Ez a rendelet 1931. évi aug. hó 15. napján lép életbe. Budapest, 1931 augusztus 14. Gróf Bethelen István, sk., m. kir. miniszterelnök.

KÖZÉRDEKŰ HITEL- KÖZVETÍTŐ INTÉZET.

A magyar királyi minisztérium a gazdasági és hitelélet rendjének, továbbá az államháztartás vitelének biztosítása érdekében az 1931. évi XXVI. t.-c. 2. szakaszában nyert felhatalmazása alapján a következőket rendeli:

1. A pénzügyminiszter a magyar királyi államkincstár képviseletében a szükségletnek megfelelő üzletrésszel résztvehet egy olyan szövetkezet alapításában, amelynek célja az, hogy a betéti üzletekkel foglalkozó bankintézeteknek váltóhitelket nyújtson.

A hitelintézet megalapítására az 1920. évi XXX. t.-c. 2. §-a nem nyer alkalmazást.

Az alapszabályainak megállapításánál a szövetkezetekre vonatkozó jogszabályokban foglalt rendelkezésektől eltérhet. Az alapszabályok megállapításához a pénzügyminiszter és az igazságügyminiszter jóváhagyása szükséges.

2. A budapesti királyi törvényeszk, mint cégbíró, a pénzügyminiszter és az igazságügyminiszter által jóváhagyott alapszabályok vizsgálata nélkül jegyzi a pénzügyminiszter tanúsítványát — alapján a céget.

3. A kormány a szövetkezet ügyvitelének ellenőrzésére kormánybiztost küldhet ki és hatáskörét

rendelettel állapíthatja meg.

4. A jelen rendelet szerint alakuló intézmény mentes az okirati és cégjegyzési illetékektől, az okirati illetékmentesség kiterjed a cégjegyzéssel kapcsolatos minden intézkedésre.

A jelen rendelet alapján alakuló intézet mentes a társulati adó alól.

5. Ez a rendelet kihirdetése napján lép életbe, végrehajtásáról a pénzügyminiszter gondoskodik.

A FÖLDTEHERRENDEZÉS.

A földteherrendezés előmozdításához szükséges intézkedésekről szóló 1931. évi VII. tc.-ben megállapított határidők meghosszabbításáról szól.

A rendelet három szakaszból áll és a következőképpen hangzik:

A magyar királyi minisztérium az 1931. évi XXVI. törvényekben kapott felhatalmazás alapján a teherrendezésre irányuló tárgyalás megindítását a jelen rendelet életbeléptetési napján telekkönyvi-

leg már feljegyezték.

A telekkönyvi feljegyzésnek törvényben megjelölt hatálya, ha csak az ingatlan időközben árverés útján el nem adatott, a feljegyzés hatályosságának kezdetétől számított három hónapot követő újabb három hónappal meghosszabbíthatik.

Az ingatlanárverést az 1900—1931. ME. számú rendelet megfelelő alkalmazásával az első bekezdésben meghatározott időtől számított határidő eltelté utáni napon kell kitűzni, illetőleg elhalasztani.

2. Azokban az ügyekben, amelyekben a teherrendezésre irányuló tárgyalást a jelen rendelet életbeléptetésének napjáig a telekkönyvben már feljegyezték, az érdekeltek között kötött egység, — ha csak az OFB az egység tárgyában előbb nem határoz — az 1900—1931. ME. számú rendeletben megjelölt 120 napot követő újabb 120 napig kötelezi a feleket.

3. Ez a rendelet kihirdetésének napján lép életbe.

VERSEK

Irta: FÉNY ES JENŐ.

Kézimunkázó leány

Nézem a párnás sz orgos kis kezét,
a mint a padon előrehajol...
kettőt ha ölt, már teregeti szét
a himzését és trillázva dalol.

Fiatallány. Befonott haját
— ő nem is tudja! — megbontja a szél,
csak dugja a tüt ide-oda át
és minden öltés újabb kis veszély.

S lám az ördög soha nem tesz szépet,
pöttöm kis lány, ugyan kinek vétett?...
s még sem lehet ily csöppség sem boldog.

Fölszisszen. Már szájában az ujsa,
szipog, sir: ó Istenkém, már újra!
— — — — —
s a himzésen újabb piros foltok.

Más virágok...

Más virágok, más világok
azok, ahol én most járok.

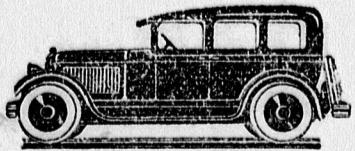
Nem a síkság, nem a róna,
más madarak, nem a gólya.

Más fűszálak, más kalászkok,
víz, völgy, erdő mind mind mások

Más muzsika, más érzések
máskép hallok, máskép nézek.

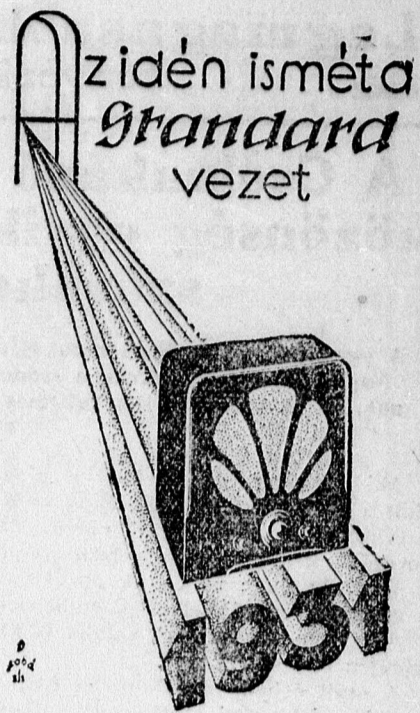
Más viharok, más fellegek,
más szerelmek, más emberek.

Baden bei Wien, 1931 július.

Pataky-garage, Erzsébet-u 32. Telefon 12-52.

Egy éves, 23 ezer km-t szaladt kis autó 2500.— pengőért eladó. csépléshez 12 HP motor, 2.5 HP villanymotor, fürdéshez 3-5 pengőig autó tömlők. Benzín, olaj átlomás éjjel-nappal. — Englebert Pneumatik gyár vezérképviselete.

Standard 2a
Hangszóróval egybeépített
nagyteljesítményű 2+1 csöves
váltóáramú rádió

Milyen idő volt
és milyen idő várható

A Meteorológiai Intézet jelenté
augusztus hó 14-én:

A légnyomás egész Európában alacsonyabb lett. Egy igen alacsony nyomású centrum Közép-Európára vonult át Lengyelország felé, egy másik az óceán felől közeledik a Brit szigetekhez. Mindkét alakulattal igen erős időjárási zavarok vannak kapcsolatban. Az idő általában felhős és inkább csak a Balkánon derült.

Hazánkban az éjszaka folyamán felhős és esős lett az idő, számottevő csapadék azonban csak a Dunántúlon esett. A felhőzet megnövekedése folytán az idő az éjjel enyhébb volt az előző éjszakához képest.

Időprognózis: Kissé melegebb idő, változóan felhős, sokhelyütt még záporosók.

FLY-TOX

Vezérképviselet:
RÉVÉSZ ERNŐ és Társa
Budapest, V., Nádor utca 30

Kávéházban, bor helyénél képe a Debreczen.

Legmagasabb fényező

tökéletes színérzékenység az angol »Imperial« lemez és film változatlanul a legjobb. Helyi képviselője és raktára Berzéki fotoszaküzlet Ferenc József ut 38., az udvarban.

A Csónakázó tó a debreceni közönség egyik legkellemesebb szórakozóhelye

A cserkészek szorgalmas munkájának máris meg van az eredménye. — Napról-napra nő azoknak a száma, akik a Csónakázótavon szórakoznak. — A vezetőség sok kellemes meglepetést készít elő a közönség részére.

Aki néhány évvel ezelőtt megfordult a Csónakázó tó környékén rendszerint sietve menekült el onnan. A levegő kellemetlen, szinte bűzös volt, a tó vizén mocskos foltok úszkáltak. s a kényes izlésű belvárosi embernek eszébe sem jutott, hogy valaha is kimenjen oda szórakozni.

A múlt évben azonban munkába léptek a lebrececi cserkészek s okos, praktikus és hozzértő irányítás mellett, valósággal átvarázsolták a Csónakázó-tó környékét. A partokat szép fiatal fák szegélyezik, a tó vizét átszűrtek, kitisztították s ma ott tartunk, hogy a debreceni közönség körében szinte már fogalmá vált, — hogy a legkellemesebb, legolcsóbb szórakozást a legegészségesebb sportot a Csónakázó-tó adja.

Budapesten s a vidéki vízvárosokban az utóbbi időben nagy lendületet vett az evezőssport. A benszülött debreceni eddig talán még nem is ismerete ennek a pompás, egészséges és szórakoztató sportnak jótékony hatását s bizonyos irigységgel az újságokban a vadevezősök színes életéről. Debrecenben — a város szerencsétlen fekvésénél fogva — nincsenek és nem is igen lesznek vadevezősök, de a cserkészek jóvoltából az idén végre hozzájutottak az evezőssport hívei ahhoz, hogy szabadon hódolhassanak kedvtelésüknek...

És el kell ismernünk, he kell valanunk, hogy a debreceni Csónakázó-tó olyan „intézménnyé“ fejlődött a nyár folyamán, amely egyként szolgálja a legnemesebb sportot és a legkellemesebb szórakozást.

EGY ESTE A CSÓNAKÁZÓ TAVON.

A múlt este egyébként egy kedves társasággal kirándultunk a Csónakázó tóhoz. A tropikus hőség helyett hűs légtel fogadott. A városi porral tellt tó szintje tozódva itta magába az ózondús levegőt. A kis parkban cigánybanda játszott. A hegedű-húrjain színes, friss melódiák kacérkodtak:

*Jaj, de ravasz
dolog ez a tavasz,
megbolondít ez a szerelem...*

És a nyári alkonyatban vérpezdítően hangzottak a tavaszi melódiák, miközben az egész környéken hullámozza áradt szét a tiszta, friss víz lehellete.

A fehérabrosszal leterített asztalok fölött lámpionok csillogtak, mint felröppent szentjánosbogarak. Az egész környék tele volt poézissal, valódi békebeli hangulattal.

A kátránypapírral fedett kis ventiláló romantikus parkja alatt, a kerítésen túl, a deszkamólóhoz erősítve 10—16 csónak hímálódzott a tó vizén. A nagyobb csónakokon lámpionok világítottak s a kifeszített vékony „árbocköteken“ piros, fehér, zöld és kék-sárga zászlócskákat lengtetett az enyhe fuvalom. Olyanok voltak, mint valami ünnepi gondolók az ambiciózus cserkészek műve.

SÉTAVEZÉS TÁRSASÁGBAN

Kint a tó vizén már több csónak siklott. Az egyik kisebb csónakban egy Balanont-járt fiatalasszony

evezett, fölényes sporttudással, biztos tempóérzékkel. A karsu vízjármbú büszkén szelte a vizet. Mint ha érezte volna, hogy a két izmos nő kar valóban mestere az evezésnek.

A mi társaságunk egy fellobogózt nagyobb csónakba ült be. Egyik evez-sünk az agilis és sokoldalú **Szekretár Ferenc** cserkésztiszt, titkár volt, akit kés-bb felváltottak. A társaság másik tagja egy köztisztelő és közszeretben álló nagyvendéglős volt, aki, nagy világot bejárt s az élet hullámain is mindig becsülettei, kitünően evezett. Vele jött a leánya, egy ragyogóan intelligens, szép barna sportlady, aki olyan biztonsággal és határozottsággal kezelte az evezőket, hogy bármelyik férfi megirigyelhette volna.

Az más kérdés, hogy amikor a közel egyórás csónakázás után kiszállottunk a szép sportlady kitarja zongorázáshoz szokott finom hosszú ujjait s így szólt a tenyerére mutatva:

— Nézd csak, holnapra biztosan fel fog hólyagzani.

— Azért kell zet a kirándulást többször megismételni — jegyezte meg szellemesen a vendéglátónk.

A leány kedvesen mosolygott, míg az apja leplezett büszkeséggel mutatta izmos, edzett tenyerét, hogy azt nem törte fel az evezés.

TÁBORTÚZ A TUTAJON.

A muzsika hangja több embert odacsalt részint a parkba, részint a Csónakázó tó kerítéséhez — ingyen nézőnek. Később a városból egy nagyobb társaság érkezett ki. Eleinte szét néztek a környéken, de látszott rajtuk, hogy nagyon szeretnének csónakba ülni. A sporttal azonban egyelőre még vártak.

A cigány fardhatatlanul húzta a divatos slágereket:

*Az ipafai papnak
fapipája van,
ezért az ipafai papi pipa
papi papipa.*

A vizen is vidám élet uralkodott. A kisebb-nagyobb csónakok szinte röppültek a kemény evezőscsapások alatt. Mindegyik csónaknak neve volt

s a nevek rá voltak festve a járművek oldalára. Az egyiket „Szávának“ a másikat „Fiuménak“, a harmadikat „Kassának, Pozsonynak, Adriának“ stb-nek keresztelték.

Volt azután a tavon egy nagy, négy-szögletes tutaj, melyre akár 10—12 ember is ráférne. A tutajra tüzet raktak s az alkotmány egy ügyes tutajos evezésével nesztelenül siklott tova a tavon... Olyan volt ez, mint valami tábortűz az esti homályban. Gyönyörű látvány...

A vendégek közül többen elragadtatva kiáltottak fel:

— Pazar dolog!... nagyszerű!... Olyan, mint valami szilaj pásztor, amint a lápon az éjszakai sötétben átkél.

A környék lakói közül is sokan megálltak és gyönyörködve nézték a különös tábortűzet...

AZ ELHANYAGOLT KORMÁNY.

Már nyolc óra felé járt az idő, amikor a városból érkezett nagyobb társaság elhatározta, hogy beül a legnagyobb csónakba — egy kis sétaevezésre. Mi tul voltunk a sporton s a parkból érdeklődéssel figyeltük a történendőket.

A társaság tagjai között kevesen értettek az evezéshez, de ez nem lett volna baj. Az egészben az volt a humoros, hogy a várható élvezet reményében mindenki elfeledkezett a kormányról. Emiatt azután nehéz dolguk akadt az evezősöknek.

Mikor ugyanis a lámpionos, zászlókkal felszített csónak kiindult a vízre s az evezősök nekifeszültek a lapátoknak, a hatalmas alkotmány el kezdett körbe forogni, amelyik oldalra az elhanyagolt kormány elfordult.

Kint is, bent is általános volt a hahota, a társaság egyik tagja a molóhoz akarta vezényelni a csónakot, de ő maga nem tudott evezni. Beletörődött hát a dologba s a cigánymuzsikával együtt tréfás kétségbeeséssel dudolta:

*Ott fogsz majd sírni,
ahol senki se lát,
megcsókolsz titkon
majd egy szál ibolyát...*

Ugy látszik, később mégis eszébe jutott valakinek, hogy a kormányt sem szabad elhanyagolni és nemsokára mint valami kivilágított velencei gondola suhant a tiszta párájú tó vizén a hatalmas csónak...

HATTYU, KATONAZENE, CSÓNAKVERSENY ÉS EGYEBEK.

Míg a tavon a legjobb hangulatban szórakoztak a vendégek, alkalmam volt

hosszasabb beszélgetni a Csónakázó tó egyik vezető emberével Igen érdekes dolgokat tudtam meg tőle. Elmondotta, hogy a cserkészek még tovább fogják fejleszteni a Csónakázó-tavat. A közönség már eddig is rendkívüli pártfogásába fogadta, de ezt a népszerűséget több érdekes újítással még fokozni akarják.

Felmerült az a terv, hogy teljes illuziókeltés céljából a jövőben igazi hatványokat hoznak a Csónakázó-tóra. Ily módon bizonyára méginkább fokozódni fog a közönség érdeklődése. Egy másik terv, hogy bizonyos napokon a katonazene, vagy a MÁV Egyetértés zenekara adna térzenét, illetve »tőzenét« a vendégek szórakoztatására. Igen érdekes lenne egy csónakverseny is, mely nemcsak az evezősport híveit mozgátná meg, hanem szép közönséget is vonzana a Csónakázó-tóhoz.

A vezetőség mindent elkövet, hogy a debreceni publikumnak olcsó és kellemes szórakozást nyújtson. Ha azután az eddiginél is nagyobb lesz az érdeklődés, akkor nem lehetetlen, hogy vasárnaponként autóbusszjárat lesz a városból a Csónakázó-tóhoz, melynek az utvonala jelenleg nem a legkifogástalannab.

Mi reméljük, hogy ezek a tervek a legelővidebb időn belül valóra válnak, annyival is inkább, mert az érdeklődés napról napra nő s hétköznapiokon is szép közönség keresi fel a Csónakázó-tavat, ahol jégbehűtött italokat, fés ételket, ózondus levegőt és nagyszerű sportot kaphat. Akik szeretik a sportot, azok reggel 6 órától este 10 óráig bármikor szabadon hódolhatnak kedvenc sportjuknak, amely eddig a mostoha körülmények folytán száműzött volt Debrecenből.

Hála és köszönet a cserkészeknek, akik ennek a pompás, egészséges sportágnak a művelését lehetővé tették a debreceni közönség részére.

Szombaton vigeszt! 5, 7 és 9 órakor, félhelyárral!

Két vígjátékattrakció egyszerűen!

»Az illemtanárok«.
Zoro és Huru főszereplésével,
8 felvonásban.

Megelőzi:

»Szumatrai nagybácsi«.
Vígjáték 8 felvonásban. Mary Kid és Szőregyh Gyula főszereplésével.

Vasárnap:

»Az elveszett lelkek uccája«.
Dráma 8 felvonásban. — Pola Negrivel a főszerepben.

Megelőzi:

Egy másik sláger.
Előadások szombaton: 7 és 9 órakor félhelyárral.

Vasárnap: 3, 5, 7 és 9 órakor félhelyárral.

Kiadó üzlethelyiség.

Debrecen legforgalmasabb helyén két nagy üzlethelyiség kiadó. — Értekezni Csapó ucca 10 alatt, a tulajdonos, Balassa Sándornénál.

Benyáts Emil

harisnyagyárának
gyártmányai
a mai naptól kezdve

eredeti gyári áron

kapható a főléri üzletben

Benyáts Emil áruháza Debrecen, Tisza-palota.

Ma husz esztendeje avatták püspökké dr Baltazár Dezsőt

Sok dologgal vagyunk úgy, hogy mivel mindennap nézzük, itt lévén közöttünk, — nem ismerjük, nem látjuk. Emberekkel is sokszor állunk így szemben, hogyha akár naponta beszélünk vele, mégsem igen ismerjük. Csak talán kívülről. És messziről való másvalaki mutatja meg, ki ez az ember.

Ilyenformán vagyunk Baltazár Dezső püspökkel is. Debrecen testében él. És mint ahogy a legtöbb ember nem ismeri a kezét, annak különös vonásait, úgy a debreceniek közül kevesen, csak a kiváltóságosak tudják, hogy a magyar kálvinizmus egyik legnagyobb történelmi alakja él itt közöttünk.

Mint a reflektor fénye, úgy világít rá Baltazárra az a sugár, melyet Vass József, kalocsai nagyprépost vetített a legnagyobb magyarvallású püspökre ezekkel a szavakkal:

A tiszántúli református egyházkerület püspöke, Baltazár Dezső, harcos és markáns egyéniség. A Hajduság dacos földjén nőtt ez a pompás magyar emberpéldány, a nagy síkságon, ahol messzenézők az emberek, mert a szem futását semmi sem akadályozza, csak a látóhatár. Ez egészen magyar s ennek körén belül nőtt emberek messzenézése is egészen magyar.

BALTAZÁR DEZSŐ PÜSPÖK SZÁRMAZÁSA.

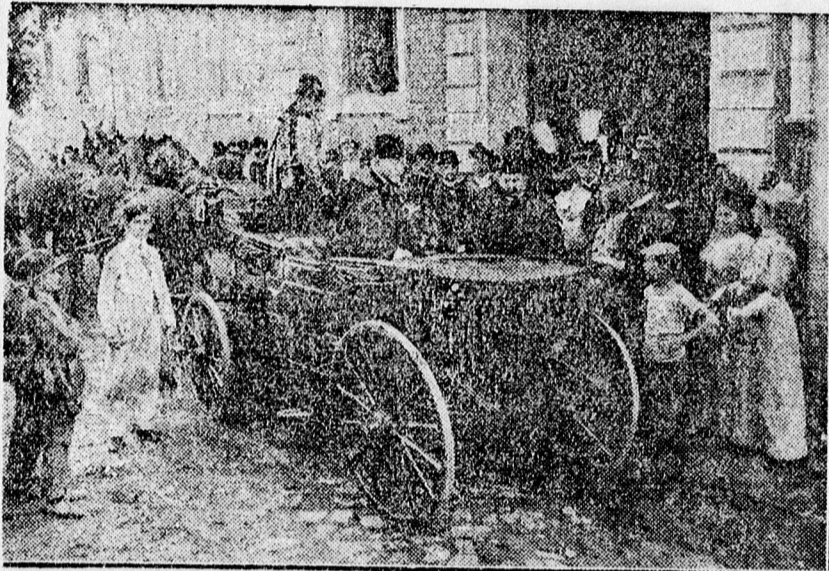
Baltazár Dezső évszázadokra visszavezethető papi családból származik.

A Baltazár-nemzetség, amennyire azt a genealógiai kutatásokból meg lehet állapítani, két nagy ágon fejlődött. Az egyik a Baltazár (Balthysar)-Wolfradt-ág, — mely a spanyol Németalföldről

vándorolt ki 1550-ben, az Alba-féle vallásüldözések idején. Három testvér

inkább háta mögött hagyta az atyai vagyonát, csakbogy meg tarthassa hitét

és részint Lübeckbe, részint Pomerániába vándorolt ki. A Lübecki-ág a XVII. századig virágzott. — Balthazár Tamás lelkész 1619-től 1625-ig mutatható ott ki. A pome-

A püspök a városi öltözfogaton a felszentelésre megy.

Küldöttség hívja meg a püspököt az egyházkerületi közgyűlésre.

Baltazár válaszol az üdvözlésre az egyházkerületi közgyűlésen.

Fájdalmas, nagy büszke érték nekik az, ami belül van, a többivel nem sokat törődnek. Ebben a magyar gögben (a faj öntudata ez, tehát történelmi érték) lent mélyen sok őspogány elem is rejtezik. Földnek, víznek, tűznek szerelme, nap és csillagok primitív filozófiája, fölényes lesajnálása a szürön, subán kívül eső dolgoknak. Szinte szuverén szügy-nekiszegés mindennek, ami nem a saját tanya termése.

Most, hogy a mai nappal elérkeztünk Baltazár Dezső dr. püspökké beiktatásának huszadik évfordulójához, nem mulaszthatjuk el, hogy vissza ne emlékezzünk a pontosan húsz év előtti eseményekre és ezzel kapcsolatban közelebbről meg ne nézzük a magyar kálvinizmusnak egyik megdönthetetlen bástyája, Baltazár Dezső püspök életét.

A püspök díszes kísérettel a Nagytemplomba vonul a közgyűlésről.

és Greifswald városok között kiterjedt földbirtokkal bírtak, de a család egyetlen fiú leszármazottja már szintén lelképásztornak készült s a világháborúban halt hősi halált.

A másik ág, amely bennünket közelebbről érdekel, a francia-ág, francia genealógusok szerint a Baltazár de Gachio-család, akitől egy Erdélybe ? (inkább Felsőmagyarországba) származott, ahonnan Franciaországba s onnan a család egyes tagjai Svájcba vándoroltak ki, a névírás szól így is: Balthysar, így is: Baltazár, így is: Balthezer.

A család kimutatható ősatya: Baltazár László. Meghalt Prágában 1340. évben. Házasságot kötött Prágában 1320. év körül Czrny (Seriny) Johannával, Zrinyi György I. leányával. Fia, Baltazár Miklós, született Prágában 1325-ben s a kozákok elleni csatában esett el. 1384-ben. Feleségül vette Gachio Máriát, Gachio Mihálynak, Gachio Jakab fiának egyetlen leányát, ez a Gachio Len.

Ingyen

javitom a
tőlem vá-
sárolt

bőröndöt

Araimat
mélyen leszá-
lítottam.

Fuetermann

bőröndös
mester, Pinc-u.
26—28 Passage

gyelország nádora volt s az ő utódai viselték a nevet és címet. Ennek gyermeke volt László II. született 1351-ben. Ennek fia jött Magyarországra, itt megnősült s itt is gyilkolták meg hiradás szerint. Megöletésének idejéről és körülményeiről nem tudunk. Valószínű a Ziska-féle felsőmagyarországi betöréseknél. Tény az, hogy utódai itt éltek s Baltazár Imre 1513-ban Vörün, Nagykapornaktól délre egy kis községben, mint egytelkes nemes a Tengely. Fodo, Szóket és két Király nevű családokkal Zala vármegyében már lisztára vétetett. Sőt a Király nevű családdal együtt még 1413. évben is említetik s így elszármazásuk Franciaországból Lengyelországon keresztül Felsőmagyarországra, úgyszintén a reformációig itt tartózkodásuk könnyen megállapítható. Itt vették át a Baltazárokat a reformáció tanításait s annak lutheri irányát. Eppen ezért üldöztetésük is itt és sokkal korábban indult meg, még pedig Werbőczy »Lutheráni comburantur« törvénye értelmében s a mint

két lutheránus prédikátor megégetése bizonyítja,

sokkal hevesebben. Ekkor menekültek innen többedmagukkal Franciaország felé és Languedonban állapodtak meg, ahol Baltazár János a Gachio-ágból folyamodványi levelező, közigazgatási tisztviselő volt, 1590-ben. Itt pihent meg és vett erőt a család magyarága, úgyhogy 1650 körül Baltazár Gáspár, mint vezérkari mérnök mehetett Svájcba. Gáspár fia, Kristóf, bécsi orvos 1680-ban, mint keresett sebész működött. Ennek fia Máté 1699-ben jött át Magyarországra s az itt is halt meg, mint vagyonos, nagytekintélyű papviselt ember. Ennek fia, György, 1766-ban született s mint ósátyja, ő is a mérnöki pályán működött, mint fia, János, szül. 1796-ban, aki innen Hajdusoboszlóra költözött. János hasonnevű fia hajduböszörményi mérnök, 1830-ban született. Baltazár János Hajduböszörmény város »indzselére«, majd a hajdukerület főmérnöke 1863-ban lépett házasságra Czeglédi Máriával, Czegléd József hajdusoboszlói birtokos és városi hadnagy és Ludány Mária leányával.

Ezen házasságból született Baltazár Dezső a dr. református püspök,

a magyar egyetemes református Konvent és törvényhozó Zsinat elnöke, főrendiházi tag.

Édesanyja Czegléd Mária volt, szintén bujdosó, szenvedő magyar kálvinista katona és prédikátor

nemzettségéből. A Czegléd-ágon való atyái hajduhadnagyok voltak István idejétől kezdve.

BALTAZÁR DEZSŐ, A DIAK.

Baltazár Dezső az iskolákat az első elemítől a hatodik gimnáziumig bezárólag, Hajduböszörményben végezte.

Hajduböszörményben akkor még esenkgimnázium volt, s így a hatodik osztály elvégzése után Baltazár Debrecenbe ment tovább tanulni. Itt végezte el a nyolc osztályt s

itt is érettségizett le jeles eredménnyel.

Mint theológus is kivált társai közül, de nemcsak a theológián, hanem

az egész akadémián is nagy népszerűségnek örvendett,

úgy hogy az 1894. évben könyvtárosnak választották, ami nagy dolog volt akokriában, mert javadalmazással s külön lakással járt, eltekintve attól a tisztességtől, ami a könyvtárost körülvette. Annak ellenére, hogy joghallgató ellenfe-

le volt, s a debreceni nagygyűlés a diákok parlamentje, mindig heves vitáknak volt színtere, akkor a jogászok is nagy számban részt vettek és így nagy többséggel lett megválasztva. Az is hozzájárult a jellemzéshez, hogy

Baltazár az édesatyja halálától kezdve, tehát az érettségi vizsgától kezdve a maga erején: nevelősküldetésből, a főiskola pénztárában könyvvezetésből és tornatanításból tartotta fen magát és pedig jó móddal.

A kiváló eredménnyel letett kápláni vizsga után tanárai a Tisza-családhoz ajánlották be, ahol gróf Tisza Lajos nevelője lett. Gesztre került a Tisza-udvarba, s tiszteletes Baltazár Dezső segédlelkész előtt megnyílt a tér, kitárult előtte az egész világ, hogy helyet foglaljon benne és talentumait, melyekkel Isten őt kiváltképpen ellátta, okosan és hűen gyümölcsösöztesse.

BALTAZÁR, A PAP.

Baltazár Dezső 1894-ben végezte el a theológiát, akkor nevelőnek ment, majd Tisza Lajos grófnak az 1896-97. évet külföldön töltötte, 1897. év végén hazajött és a budapesti egyetemen megszerezte a jogi doktorátust. 1908-ban a kultuszminisztérium tisztviselője lett, ahol hatalmas tervek érlelődtek meg benne. Két esztendőt töltött itt, mint a református ügyek előadója.

Fontos és bizalmas egyházpolitikai kérdésekben — bár általában fogalmazó volt, — saját maga referált miniszterének.

Bár a miniszter személyes ismeretsége biztosította számára a gyors előrehaladást, mégis Baltazár otthagyta állását.

1899-ben házasságra lépett újvárosi Szabó Izabellával és 1900-ban pap lett Hajdusoboszlón, négy esztendő múlva pedig Böszörményben látjuk a parochián.

Baltazár Dezső papi felfogására jellemző bevezető beszéde, melyet Szoboszlón tartott 1900-ban, amikor lelkesítő választották. Többek között ezeket mondotta:

Ne higgyétek, hogy az én hajlékom arra leendő menhely, hogy

oda magamat a ti ítéletek elől félre elvonjam és másként cselekedjek titkon, mint néktek nyilván szólottam.

Hanem menhely lesz arra, hogy ha testemet ott kint a verőknék orcámat a szagatóknak átadom az Ur Jézusért, gyógyítson a legkövetlenebb családi szeretet. Menhely lesz arra, hogy ha künn a vi-

Üdvözlő vers a püspökhöz

Eszo ver minden ezen a halmon!
Már csak a zászló foszlányát tartom!
Halálig tartom!

Selyme még repdes, ha tépel-csonkán,
Csalogva marja vasfogú arkán,
Izonyú sorsán.

Jinnen-is, onnan-is, még mindig lőnek,
Vége, se hossza a rontó erének,
Vesszél időnek!

Karom is verzik, leltem is faj már,
Vélom kiszikkad a viharhajnál!
Halál! Nem fájnál!

Uram! Ne hagyj már! Ha nyomorultam,
Ezzel a szent, bús ronggyal lehulltam,
Földde avultam.

Ha nem lesz újjam, csak csonka marokom,
Ért a bus zászlót akkor is tartom!
Fogammal tartom!

Úgy hullunk ketten, híven elűbed,
Mert — az igazság több, mint az élet!
Te mondád Uram: Több, mint az élet!

Debrecen, 1931 augusztus 15.

Benke Tibor

Benke Tibor, az univerzális tehetséges író a fenti szép nagyerejű költeménnyel üdvözlölte a jubiláns püspököt. A remekbekészült tussrajzot és írást is ő készítette. A gyönyörű munka bizonyára az évforduló egyik legszebb emléke lesz.

10 napos férfi ing vásáruk még e hó 19-ig

szerda estig tart továbbra is h. hetelen ó csó á. akban.

FÉRFI divating, színes elejű, külön gallérral	2*38	RÖVID alsónadrágok 1.98, 1.64	1*28
OXFORD-ING, prima minőség	4*80	FÉRFI flór zokni	0*78
PUPLIN-ING, különleges jó minőség	7*90	FÉRFI flór sportharisnya, divatkockás	1*98
ING PUPLIN-elejű prima minőség	4*28	SOKNITARTÓ	0*58
DIVAT-nuplin ing, csodaszép	6*60	NADRAGTARTÓ	1*88
HALÓING különlegességek	6*90 5*90 4*90 2.88	DIVAT nyakkendők	1*98 0*96 0*88 0*38
SELYEMPUPLIN ing, fehér	7*50	GALLER prima kemény és félkemény	0*75
APACS ING 6.50	5*40		

CSILLAG TESTVÉREK, Piac- és Simonffy-utca sarok.

lágban útfélre, köves helyre vagy tövis közé hullanak az általam elvetett igének magvai, benne feltaláljam a jó földet, mely százannyit terem, menhely lesz arra, hogy

ha kinn a világban pusztaság, romlás, éhség és fegyver átka dúl, legyen egy hely, ahol legalább két szív közösen átérzett imájában a lélek háborúsága kiengesztelődik.

menhely lesz arra, hogy ne dobasék ki a kárörömmel a bánatom; örömmel és boldogsággal és irigység ördögének. Hajléka leend a jó példának, melyhez mint forráshoz, mint hitem bizonyosságához tartózkodás nélkül hívok minden hívőt, mert hiszen az én szolgálatom kö-

Baltazár püspöki beiktatása

Baltazár Dezső püspöki beiktatása 1911. évi augusztus hó 15. napján a református egyház egyszerűsége által határolt keretekben bár, mégis a lélek örvendezésének mély bensősége, s a megjelentek hatalmas számban való táborozása által vált imponánssá. Az egyházkerületi közgyűlés tagjai, élükön gróf Degenfeld József főgondnokkal, a testvér ágostai evangélikus egyház, valamint a többi református egyházkerületek küldöttségei, az egyházkerület területén fenálló törvényhatóságok, a Debrecen város kebeléből megjelent egyházi és polgári hatóságok, úgyszintén a különböző tanintézetek képviselői,

lelkészek palástosan és világiak díszmagyarban a kollégiumból vonultak át hosszú sorban a Nagytemplomban fenntartott helyikre.

A beiktatást a fölszentelés szertartása előzte meg, amikor is debreceni rítus szerint a püspököt a hivatalában legidősebb esperes imával és kézrátétellel szenteli fel. — Ezt Dávidházy János esperes véggezte.

BALTAZÁR MEGRÁZÓ EREJÜ JÓSLATA TRANONRÓL.

A világháború kitörésekor tartott egyházkerületi közgyűlésen Baltazár Dezső megrázó erővel jóslta meg Magyarország tragédiáját a következő szavakkal:

Tudni kell mindnyájunknak, hogyha ebből a háborúból elenségeink kerülnek ki győzelmesen, kötelezettségeiket a mi hazánk szent testéből fogják likvidálni, s hogy míg német szövetségesünknek csak világháború elleni összeköttetéseit fenyegeti veszély, addig reánk nézve a lét és nem lét véres kockáját vetette fel a háború.

Az a hallatlan erőfeszítéssel végzett munka, amelyet Baltazár a háború alatt kifejtett, úgyszólván mindenki előtt ismeretes. Sorra volt, hogy sokszor azért is nem elismerést, hanem gáncsot kapott. Családjával együtt borzalmas szenvedések érték a forradalom alatt, nagyon sokszor élete is csak hajszálakon függött.

MI TÖRTÉNT A ROMÁN MEGSZÁLLÁS ALATT.

A bekövetkezett román megszállás is hatalmas, csaknem elbírhatatlan feladatokat rakott Baltazár vállaira. Magasra emelt fővel vitte keresztjét, melyre csaknem felfeszítették. Ezeket az eseményeket külön is érdemes kiemelni.

zösséget szerez köztem és köztetek: én tiétek is leszek, ti is az enyéim lélekben a Jézus Krisztusért.

Lelkipásztori beiktatásától kezdve pályája gyorsan ívelt. 1901-ben egyházmegyei jegyző, — 1902-ben egyházkerületi képviselő, 1903-ban zsinati képviselő, 1904-ben esperes lett. Gyors emelkedése azonban csak kívülről látszik könnyűnek, mert Baltazár ezt éjjel-nappal való munkában és tanulásban, szolgálásban, figyelésben, őrtállásban ki nem merülő hűségével érdemelte ki. Nyolc esztendeig volt az alsó szabolcs-hajdúvidéki egyházmegye esperese s ezalatt az idő alatt mondhatni, hogy ő volt az egyházkerület fáradhatatlan idegrendszere.

1919 májusban megjelent Debrecenben Mihályi Tivadar, a nagy-szebeni nemzetgyűlés elnöke, azzal a politikai misszióval, hogy az uniót Magyarország és Románia között propagálja. Magoss György főispán, aki Baltazárral együtt jelen volt ezen a megbeszélésen, a perszónális-uniót keresztülvihetőnek tartotta. Baltazár kijelentésében arra szorított, hogy a bolsevizmus ellen közös érdekei vannak a két országnak, az érzelmi alap így meglesz,

ha az oláh sereg nem rontja el egyéni akciókkal, amelyek rekvizitálásra és a közönség megszarolására irányulnak.

Május 22-én

dr. Magoss György főispán közölte Baltazárral a kormányzó tábornok kívánságát, miszerint a román király Nagykarolyba jön és elvárja, hogy Debrecen és Hajdu megye küldöttségileg eléje járul, megköszönni a bolsevizmus veszedelme alóli felszabadítást.

Debrecen Mosoiu kezében volt, az ellenállás annyit jelentett volna, mint a várost kiszolgáltatni egy csőesélkseregnek, melynek rendbentartása akkor is csak bortal sikerült. — A küldöttség Magoss György főispán, Baltazár Dezső püspök, Lindenberger János r. kat. h. püspök, Degenfeld gróf és Sztankay Béla evangélikus felügyelő vezetésével elindult Nagykarolyba, ahol a király előtt Baltazár a következő beszédet mondta: »Királyi felség, a világot gyehennává gyújtotta fel a gyűlölet. Minden eszmény megtagadásával dolgozott. A legnagyobb eszmény maga a szeretet, amely maga az Isten. Megtámadták, megtagadták ötet is, aki által van minden és aki nélkül semmi sincsen. Isten rendelése a királyok is. Istennek szolgálunk tehát, amikor üdvözöljük felségedet, ki a minden hatalmat adó Isten felkentje. Az Isten a szeretet és béke első szolgájával kente fel Felségedet.

kérjük tehát a tisztántúli református egyházkerület és a helybeli evangélikus egyház nevében, hogy minden hatalommal, mely Felségednek onnan felülről adatott, védje, oltalmazza a szeretet, béke és szabadság evangéliumát.

Ezután hálás szívvél emlékezik meg a védelemért és további pártfogását kéri a bolsevizmus ellen.

A napisajtó mozaikja ez egy nagy magyar érték életéről. Életének azon szakáról, amely már úgy szólván történelem. A lezuhab-

NE KISÉRLETEZZÉKI!

A jó varrógép gyártás precíziómunka!

Ezért nem tud minden gyártó varrógépet előállítani!

Singer varrógépek azonban évtizedes tapasztalatok alapján, kizárólagosan varrógépeket gyártó üzemből készülnek!

EZÉRT ISMÉTELJÜK:

NE KISÉRLETEZZÉKI!

SINGER VARRÓGÉPEK világhírűek!

Singer varrógép részvénytársaság

DEBRECEN, PIAC U. 79. — TELEFON: 16—96.

évek küzdelmeit mindnyájan ismerjük. Mindnyájan tudjuk, hogy mit cselekedett az ősi kollégium megmentéséért milyen harcokat kell megvívnia az egyre szegényedő egyházak egyensúlyáért. De különösen hogy milyen harcot kell vívnia a vállainkra nehezedő iszonyú idők súlya alatt egyre több összetöredező hit megmentéséért.

Mikor azonban a napisajtó a nagy püspök jubileumánál az esemény elmondására megáll, kell, hogy alakjával és egyéniségével foglalkozva, mindenen túl és felül meglásson valamit, ami Baltazár Dezső személyét nagy magyar

értékké teszi:

Baltazár Dezső minden cselekedetén, minden szaván, még ha kizárólag egyházának szent céljait szolgálták is azok, keresztüllángolt, átizzott mindig a fanatikus, minden herera és áldozatra kész, rajongó szeretet, amely hazájához és népéhez eltérhetetlenül fűzi.

Dr. Baltazár Dezső a szenvedések és nyomorúságok hullámaival tépedett maradék szíveten olyan magyar közikla, akire felnézni minden magyar-nak nyugalom és bizalmat jelent.

Baltazár püspök ünneplése a presbyterium diszközgyűlésén

BAJA MIHÁLY KÖLTŐPAP MONDJA AZ ÜDVÖZLŐ BESZÉDET

Baltazár Dezső püspökségének husz éves évfordulója alkalmából rendezendő ünnepek sorozatát a debreceni presbyterium ünnepélyes diszközgyűlése nyitja meg. Ez alkalommal a presbyterium nevében Baja Mihály költőpap mond nagyszabású üdvözlőbeszédet, a melyre a püspök válaszol.

A diszközgyűlésre a következő meghívót bocsátották ki:

A debreceni református egyház presbyteriuma 1931 augusztus hó 15-ikén, szombaton délelőtt 10 órakor az egyház tanácstermében diszközgyűlést tart, melyen üdvözölni fogja főtiszteletű és nagyméltóságú dr. Baltazár Dezső püspök, lelkészelnök urat abból az alkalom-

ból, hogy éppen ezen a napon tölti be püspökségének 20-ik esztendejét és ugyancsak ebben az évben lesz debreceni lelkipásztorságának husz éves évfordulója is.

A diszközgyűlésre egyházunk előjáróit tisztelettel meghívja az elnökség:

Dr. Vásáry István, Uray Sándor, főgondnok, lelkészelnök h.

A jó szemüveg

nemesak a látás élességét fokozza, hanem növeli a munkaképességet és megnyugtató idegeit. Cserép Sándor látászerész, Piac uca 21. szám,

Vadásztöltények,

M. kir. löporáruda fegyverek, vadászati felszerelések, riasztó-pisztolyok és töltények nagy választékban. Olcsó alumínium edényvásár csak rövid ideig.

Tóth Gyula vasüzletében Városháza épület.

Előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés címén indítanak eljárást Vida Odön nagylétai gazdálkodó ellen, aki szélloccsantotta a sógora fejét

Azt hazudta, hogy előbb a sógora támadt rá s ennek bizonyítására utólag a homlokát több helyen felkarcolta. — A debreceni vizsgálóbíró előzetes letartóztatásba helyezte a gyilkos gazdálkodót.

Tegnap számunkban már hírt adtunk arról a gyilkosságról, mely csütörtökön hajnalban Nagylétán történt, ahol az egyik szérűskertben Vida Odön gazdálkodó egyetlen baltaacsapással agyonütötte sógorát, Guba Imrét. A nyomozás kezdeti stádiumában a csendőrök is úgy tudták, hogy Vida azért ölte meg hirtelen felindulásában Gubát, mert az előzőleg egy szóváltásból kifolyólag kétszer arcul ütötte az öcsét.

Az első hírek szerint Vida Odön, aki az örökség felosztása miatt igen rossz viszonyban volt a sógorával, a szörnyű tett után felment a csendőrségre, ahol feljelentette magát. A csendőröknek azt mondtotta, hogy hirtelen felindulásában követte el tettét. Az első kihallgatásakor már ugyadta elő a dolgot, hogy szóváltás közben Guba baltát emelt rá, sőt meg is sebesítette őt a homlokán. Ekkor kiragadta sógora kezéből a baltát és egyetlen csapással szélloccsantotta a fejét.

A csendőrök eleinte semmi gyanusítást sem találtak Vida Odön előadásában. Egyelőre őrizetbe vették, majd pedig telefonon értesítették az esetről a debreceni kir. ügyészséget. Preineszberger Jenő

központi vizsgálóbíró elnök dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértővel még csütörtökön délután kiutazott Nagylétára, hogy a vizsgálatot bevezesse. Egyben az ügyészség indítványára a vizsgálóbíró elrendelte Guba Imre hullájának felboncolását.

Csütörtökön délután aztán szenzációs fordulat állott be a nagylétai gyilkosság ügyében. Kiderült ugyanis, hogy Vida Odön nem önvédelemből ütötte agyon Gubát, hanem már előzetesen elhatározta, hogy leszámol vele az örökség felosztása miatt.

Eleinte Vida megmaradt amellett, hogy előbb Guba ütött meg őt s csak azután ragadta ki kezéből a baltát, mellyel a halálos csapást mérte rá. A hozzáintézett kérdésekre egyébként a következőképpen adta elő a történeteket:

A múlt nap Vida Odön a Guba Imre szekerén elindult a határban levő szérűskertbe szalmát hordani. A két gazda sógori viszonyban volt egymással, de az utóbbi időkben a föld miatt annyira elhidegkedtek egymástól, hogy nem is igen beszélgettek. A haragos viszony ellenére mégis együtt indultak el. Ennek az volt az oka, hogy nem bíztak egymásban s kölcsön-

sen ellenőrizni akarták a szalmahordást. Vida az elindulás előtt a Guba baltáját is feltette a szekérré, hogy hátha szükség lesz rá.

A szérűskertben csütörtökön hajnalban teljes erővel hozzá fogtak a munkához. Közben szokás szerint ismét összeszólalkoztak. A vita hevében Guba baltát emelt Vidára, őt a homlokán meg is sebesítette. Ekkor azonban Vida, aki erősebb volt sógoránál, kicsavarta annak kezéből a fejszét és az élével a fejére sujtott. A sógor összeesett és meghalt.

Ezután Vida egy reggel 5 óra tájban elment a községi orvoshoz és megkérte, hogy kötözze be a homlokát. Majd amikor itt végzett, jelentkezett a csendőrségen s feladta magát.

Igy szólt a Vida Odön vallomása. Preineszberger Jenő központi vizsgálóbíró elnök azonban az egész vallomást gyanusnak találta s kihallgatás közben hirtelen megkérdezte Vidát:

— Minek van az a kötés a fején? A hatalmas ember elsápadt, de azért uralkodott magán s fermészetes hangon válaszolta:

— A községi orvos ur tette rá, mert a sógorom homlokán vágott a baltával.

— Nézzük csak meg azt a sérülést, — folytatta tovább a vizsgálóbíró.

A törvényszéki orvos erre levette Vida Odön fejéről a kötetést és megnézte azokat a sérüléseket, amelyeket állítólag Guba Imre ejtett a baltával. A homlokon mintegy 4-5 vékony kis vágás volt látható. Mindössze a felhámot sérítették meg valamilyen kisebb eszközzel, valószínűleg késsel. Azt

azonban a laikus is látta, hogy ezeket a sérüléseket nem a balta okozta.

Ekkor nyilvánvalóvá vált, hogy a Vida vallomása nem felel meg a valóságnak. A vizsgálat során megállapították, hogy Gubának szemet szurt, amikor Vida a baltát feltette a szekérré. Szóvá tette a dolgot, de a sógora kitérő feleletet adott. Kint a szérűskertben azután a két ember összeszólalkozott s közben a kéznél levő halfával Vida szélloccsantotta a Guba fejét. Az előjelek szerint Vida előre megfontolt szándékkal ölte meg a sógorát.

A gyilkosság után Vida Odön ott hagyta áldozatát a szérűskertben, majd hazament, hogy öcsével megbeszélje a további teendőket. Ekkor főzték ki közösen, hogy úgy tüntetik fel az egész gyilkosságot, mintha az önvédelemből történt volna...

A gyilkos gazdálkodó kihallgatása után dr. Horváth Arthur törvényszéki orvosszakértő felboncolta a szerencsétlen Guba Imre hulláját. A halálos baltaacsapás élel érte a fejet, szélloccsantotta az agyvelőt s egész a koponyaallanig mélyedett be. Az áldozat azonnal kiszervengett.

Preineszberger Jenő elrendelte Vida Odön előzetes letartóztatását. A gyilkos gazda ellen előre megfontolt szándékkal elkövetett emberölés miatt indul meg az eljárás. A vizsgálóbíró egyébként bizonyos dolgok tisztázása végett bizonnyos délelőttre még kint hagyta Vidát Nagylétán, ahonnan délután hozták be Debrecenbe az ügyészségi fogházba.

—ooo—

A haza

Irta: ZAGONI KELEMEN.

Sokak szemében talán különösen fog hatni ez a fent leírt szó és kérdezik magukban: vajjon mit lehet erről még olyan írni, amit valaki is ne tudhatna.

Látszatra igazza van a kételkedőknek és én mégis vállalom az irást. Vállalom, mert tudom, hogy nem vállalom felesleges munkát és olyant írok, amilyent még eddig senki se írt a fenti szó fogalmáról.

Régen, jaj Istenem milyen régen is történt. Vannak események, mely úgy kísértik az embert, mint ha ezeréves multból kiáltoznának az ember után.

Régen, régen történt és ma is úgy látom, mintha életem mély kutjába néznék és ott látnám ezt a történetet frissen, kristályosan könnyesen.

Nyolc esztendeje elmúlt.

Akkor még otthon voltam és nem gondoltam arra, hogy nyakamba veszem hazátlan igának a kerek világot. Boldogan ringattam magam abban a hitben, hogy nehéz, küzdelmes esztendő után ott lelem meg a sírom, hol szakadatlan évszázadokon keresztül megtalálta nyugvását minden ősom.

Igy gondoltam, s bizony másképpen történt. És most megértem, hogy miért jó néha az, hogy álmot is teremtett az Isten. Mert az ember álmát nem korlátozzák kicsinyes, földi dolgok. Azt tehet az ember, amit akar és oda megy, a hova nagyon huzza az ébrenlét életben a szíve.

Otthon voltam és elmentem a bolthajtásos, oszlopos tornácu iskolába, mint mindig, valahány-

szor hazamentem a falumba. Nem fűzött ugyan sok és kedves emlék az iskolához, de mindig megnéztem és beszélgettem egykori tanítómmal, aki nagy örömmel fogadott mindig. Akkor is.

— Jól nézel ki! Nem látszik meg rajtad a város!

— Hagyjuk el, nem a város érdeme! — legyintettem lemondóan.

Hosszan beszélgettünk, mert nagy dolgok voltak készülöben. — Akkor kongatták legelőbb a román vészharangokat az erdélyi magyar iskolák fölött. Néhol már annyira kongatták ezeket a harangokat, hogy a régi iskolák összeomlottak.

Erről beszélgettünk!

— Mondjál már valami okosat, fiam! — nézett rám könyörgő, fáradt, ijedt szemmel a tanítóm.

— Mit mondjak, bátyám! Körömszakadtig tartani. Tartani, a míg csak lehet, mert azután már csak az özönvíz jön!...

— Tartani, persze, tartani! — hajtogatta az öreg ember bánatával fejét a tanítóm.

Néztünk magunk elé és vártuk, hogy csodát borít ránk az Isten, a mely csoda megvédi a mi iskolánkat annyi sok száz magyar iskola halálos sorsától.

— Itt vannak a gyermekek? — néztem fel hosszas töprengés után.

— Bent vannak! — intett a tanító az iskola felé.

— Megnézem őket!

— Gyere!

Mikor beléptünk a tanterembe, édesen ropogtatott szavakkal köszöntött reánk hatvan gyermekszáj:

— Dicsértessék a Jézus Krisztus Hatvan gyík-szempár villogott felém és kerekedő kicsi orcákon piroslott rám az öröm. Hiszen név-

ről ismertem minden gyermeket s ők is tudták, hogy én ki vagyok.

— Üljetek le! — intett a tanító feléjük, míg én elindultam a két padsor között.

Tiszta arcu, kopott ruhájú kis verebek mosolyogtak rám.

— Hogy vagy, Pintér Pista!?

— fogtam meg egy rózsásarcu gyerek állát.

— Köszönöm szépen, csak szegényesen! — villogtatta rám nagy fekete szemét Pintér Pista.

— Mit csinál apád, Simon Rózi? — fordultam egy szösze, ne-felejtsszemű leányka felé.

— Édesapám fekszik! Már egy félesztendeje, hogy mindig beteg...

Simon Rózinak az apja tüdő-lövést kapott még az Isonzónál. — Nem is egyet, de kettőt. Géppuskából. Más embert elvitte volna a két golyó, de a Simon Rózi édesapjának széles, domboru melle megbirkózott a két acélburku ólom golyóval. Hét évig bírta is, hanem most úgy látszik, hogy mégis csak a golyók győznek.

— Nagy nyomorúságban élnek!

— mondta halkán a hátam megett a tanító.

Hurok szorult a szívem körül és arra gondoltam, hogy hiába lyuggattatta ki Simon János a mellett az Isonzó innenső partián.

Hosszan, sokáig kérdezősködtem a gyermekektől. Erről is, arról is, mindenről. És végül azt mondtam nekik:

— No, leányok, fiúk, most ti kérdetek tőlem valamit!

Néma csend.

— Nincs semmi kérdezni valótok? — néztem biztató mosollyal rájuk, de hallgatakat most is.

— Mondjátok meg, hogy miről beszéltek én nektek? — biztattam ismét őket.

— És akkor a halálos csendben, ál-

talános figyelem közepette felállott Simon Rózi és kedves, bársnyosan puha, finom kis hangján azt mondta:

— Kérem szépen, tessék beszélni nekünk a hazáról...

Összeakadt a tanítóval a tekintetünk.

Könny buggyant ki a szemünkből, mert akkor már hat esztendő óta gyilkolták a román megszállók gyermekeinket a román nyelvvel, román történelemmel, a román földrajzzal és azal, hogy az a föld, mi a magyar haza volt, most Románia.

— A hazáról beszéljek? — csuklott el szavam és nem szégyeltem sirásom a gyermekek előtt, a hatvan, fátvolossá lett gyermek szempár előtt.

— Arról tessék beszélni, mert a tanító urnak nem szabad! Azt mondta a tanfelügyelő ur, hogy nem szabad emlegetni a magyar hazát!... — nézett rám könyörgő áldott, drága két szemével Simon Rózi.

Aztán beszéltem.

Nem tudom elmondani most már hogy mit, de akkor úgy éreztem, hogy az Isten sugja a fülembe a mondanivalót.

A végén azt mondtam:

— A haza: a kertetek, a házatok, a rét, a föld, az erdő, a folyó, a völgy, a hegy, az út, a temető, a templom, az iskola, kicsi festőreim az iskola még akkor is, ha nektek már nem szabad lesz idejönni, mert a hazát elvehetik, száj jel téphetik a külső világban, de annál erősebben megmaradtak a szívünkben...

Aztán leborultam az asztalra és sirtam. Hatvan gyermek sirt velem, meg egy öreg tanító és senki sem hallotta meg az egy Istenen kívül.

Élet és halál

Irta: Lapis Elemér.

Amire születünk, amiért vagyunk, amiért küzdünk, szenvedünk, fáradunk éjjel és nappal egyaránt és ami egynémelyikünknek örömet is nyújt talán néha, nem lehet más, mint az Élet, melyet a Mindenható azzal a nemes céllal adott nekünk, hogy azzal éljünk, kamatozóan sáfarkodjunk mindnyájan, mindaddig, míg azzal be nem kell számolni. Felmerül az a kérdés, de különösen a mai világban, hogy mi célja hát tulajdonképpen ennek az életnek, hiszen csak küzdünk, fáradunk érte és végül mégis — meghalunk! Az ilyen esetben mi adhat vajjon az embernek megnyugtatóbb választ, mint a vallásos meggyőződés, az Istenben vetett Hit és bizalom és a szívből lakozó szeretet. Senki sem vonhatja felelősségre a Mindenhatót azért, mert meg kell halnunk és senki sem okolhat ezért senkit, hogy ennek így kell lenni. Lehetne talán másképp is, de vajjon kinek lehet ebbe beleszólása? Senkinek.

Minket tehát, akik vagyunk, a kik élünk, a jó Isten megajándékozott az Élettel és felruházott annak jogaival is. Isteni adomány, melyet jobban meg kell becsülni a drágakönnél, az aranytól és minden elképzelhető értéknél. És mit látunk? Rettenetes kép tárul szemünk elé, mert csak azt láthatjuk, hogy a ma embere ezt az isteni adományt, mint a mindennapi legközönségesebb dolgot kezeli. Egy kis félrelépés, egy kis erkölcsi hanyatlás és kész a mentsvár — a halál. Életről Halálba, mintha az legalább is valami párt fogó lenne, kinek védelme alatt biztosan érezheti magát akárki. Pedig alig hihető el, hogy aki a földi igazságszolgáltatás elől elmenekül, hogy az örök Bíró elől is olyan könnyen mehesse, akivel pedig a találkozás egyébként is rettenetes lehet. Nem ismerik az ilyenek az életnek értékét. Azt hiszik, hogy azért születünk, hogy éljünk és azért élünk, hogy meghaljunk. Az aztán teljesen mindegy, akár előbb, akár utóbb. Téves felfogás, melynek ha a jelentőségét mindazok ismernék, talán sok szerencsétlenségnek eleje vétetnék.

Élet és Halál. Oly együvé tartozó, de mégis oly ellentétes fogalom ez. A természet világában, ami az embernek a Halál, az amott az elmulás, a megsemmisülés. És ha jól vesszük, az emberi életben is ez lehet a jelző, semmi más. A halál csak egy közvetítő lehet, mely aktív szereplésével az emberi életnek csak rendeltetészerű menetét irányítja. A világból való elköltözés csak átmeneti folyamat lehet, mely pro domo értve nem más, mint az Életnek rendeltetészerű folytatása.

A legszigorúbb mértékadó ebben a dologban az, hogy Élet csak egyetlen egyszer adatik mindenkinek. És aki ezt ez egyszer nem becsülte meg, nem kellően értékelte a Mindenható szolgálatában, a maga és embertársai érdekében, vagy pedig könnyelműen eldobta azt, vajjon lehet-e reménye arra, hogy azt a nagy hézagot behozza? Nem lehet soha sem.

Az utolsó féreg is féltő gonddal örködik élete fölött és igyekszik azt minél jobban, rendeltetéséhez híven, értékesíteni is. Az állatok világában ez a sajátos ösztönön alapszik, az embernél pedig az Istenadta nemes gondolkodás lehet

csak a vezető erő. Láthatjuk, hogy az oktan állat, ha veszélyt érez maga körül, mindjárt életének megvédésére törekszik, elfut, csip, vagy elbujik és a kétségbeesés, — vagy iszonyatos harag azonnal kiül szemeiben és küzd — az Életért a Halál, vagy jobban mondva az elmulás ellen. Pedig nem tanította arra senki, csak az a sajátos ösztöne hajtja és ez az ösztön, amit ilyen esetben életösztönnek nevezünk, mindig felébred adott esetben a legkisebb féregben is. — Ha egy haszontalan féregben ilyen hatalmas akarat rejlik, akkor egy emberben, vagy egy nemzetben, melynek életéről, vagy haláláról van szó, hányszorosan kell lenni ennek az élniakarásnak.

Sokan akadtak már olyanok, a kik kincseket adtak és adtak volna csak egy rövidke percért is és voltak már olyanok is, akik becsületüket is képesek voltak feláldozni érte, ha már a fásforma küzdelem nem érvényesülhetett. A mindennapi életben számtalanszor láthatjuk és tapasztalhatjuk, hogy milyen szomorú és megrendítő — helyzet az, amikor valaki vagy valami a lét és a nemlét nagy és döntő kérdése előtt áll. A legmarconabb szív is elérzékenyül egy szenvedő arc láttára, különösen akkor, amikor annak fájdalmat okoz az élettől való megválás...

Az Élet és Halál közötti határvonalra mindnyájuknak el kell egyszer érkeznünk. Létünk és nemlétünk kérdésében ilyenkor egy láthatatlan Hatalom, egy — hivatott dönt és bármennyire nehezen esik is megválni attól, amit talán itthagynak — menni kell. Legtöbb ember előtt rettenetes pillanat ez; egy végtelen hosszú útnak tűnik fel előtte az Élet, melynek végén ott van a végoél: a sír szája. Bizony, ilyenkor néha kis hitű az ember, azt mondja magában: ezért küzdöttem?... Egy sírban megpihenni örökre... és az enyészet martalékává lenni, — pedig nem is akart meghalni...

Az emberi és természeti életnek emez alakzataival mindenben meg egyezik a nemzeti élet és ilyenforma a helyzet, mint egy embernél, amikor az életről, vagy a Halálról van szó. Amikor egy nemzet kerül a lét és nemlét nagy kérdése elé, vajjon jogos-e annak az az eljárása, amit az életösztön sugall neki? És akkor, amikor nem egy emberről, de egy Nemzetről, millió és millió ember életéről, egy alkotmányról van szó, vajjon kifogásolhatja-e valaki azt az akaratot, melyet ez a szerencsétlen helyzetbe döntött Nemzet élete fenntartásának érdekében fejt ki? Az Ármányok gonosz fertőjében elsüllyedt nemzet sírjánál, vajjon mit szólhat a »gyászoló« közönség? Van-e szemükben gyászkönnny, van-e szívéükben érzés? — Akad-e segítő kéz? Rettenetes kérdések ezek, melyek méltán marcangolhatják azoknak a lelkét, a kik egy nemzetet képesek voltak rombadönteni, Életétől megfosztani. Ezekre a kérdésekre lesz-e felelet? Talán.

És ilyenkor, a haldoklásra kényszerített Nemzet idegzetén irtózatos erővel átcikkázik egy gondolat »...egy sírban megpihenni örökre... és az enyészet martalékává lenni, — pedig nem is akart meghalni!...

Nem! Nem! Soha!

A SINGER VARRÓGÉPEK
MINDIG A LEGJOBBAK!

Havas

Bádogos-u. 1.

Olcsóbb
a gyárnál!

Olcsóbb a
kiárúsításnál!

Hasonlítsa össze a minőségeket
Hasonlítsa össze az árakat
On nem fog tudni máshol vásárolni, csak

HAVAS-nál

Bádogos-u. 1. alatt.

1 pár gyönyörű szövésű Ia.
NŐIHARISNYA minden színben
0.98

1 drb NŐI NADRAG ujdonság
sodrott, acetált selyemből
0.98

1 pár viscosa SELYEM-
HARISNYA minden színben
1.60

1 db Ia. FROTTIR TÖRÜLKÖZŐ
kiváló jó minőség
1.28

1 pár csoda tartós FÉRFIZOKNI
szép színekben
0.30

1 drb női vagy férfi gyapju
FÜRDŐDRESSZ alkalmi ára
2.88

1 pár Ia. flór FÉRFIZOKNI
csodás mintákban
0.66

1 drb gyönyörű NŐI OROSZKA
csodás minőségben
4.98

1 pár cérna flór FÉRFI-
HARISNYA, divat mintákban
1.50

1 drb »Alrova« FÉRFIING
teniszre, sportra, uccára
6.58

1 drb FÉRFI NYAKKENDŐ
különlegesség
0.78

1 drb Ia. NŐI COMBINÉ,
gyönyörű kivitel
1.76

1 drb Linon NŐI ZSEBKENDŐ
ujdonság, csodás minőség
0.36

1 pár mosóbőr NŐI KESZTYŰ
míg a készlet tart
5.96

Alkalmi árban vettem egy nagy tétel divatszövetet, melyeknek méterét most reklámnak 1.98-ért adom. A raktáromon levő összes cikkeket az itten feltüntetett árakhoz hasonló olcsón árusítom.

FIGYELEM! Miután kirakataim javítás alatt vannak, kérem a vásárlóközönséget, hogy a fentiekre vételkényyszer nélkül személyesen győződjön meg.

Ingyen adok a G. F. B. jobb harisnyákhoz egy iskola-táskát vagy egy gummilabdát.

FONTOS! HOGY VIGYÁZZON A

Havas névre!

Versbokréta

ESŐCSEPP.

Egy esőcseppben mennyi szin.
Ragyognak ott, mint ék-kövek.
Ez úgy remeg mind, mint a szív,
E bájos, tarka szintömeg.

Van közöttük szálló arany-füst,
Éjbarna, nyugodt tejfehér,
Tavaszzöld, hamvas ósz-ezüst
S pirosbajátszó, mint a vér.

Egy esőcsepp. Egy színvilág.
Tán köztük is van harc, tusa,
És vannak börtönök, bírák
S színek királya, koldusa.

Esőcsepp, mennyi titkot rejt —
S a szin is egybeolvadón,
Amit itt ember meg nem fejt
Sohasem visszaadhatón.

Dr. Boros Jenő.

NEM TUDOK MÁR UGY DALOLNI.

Otthagytam a csöndes pusztát
S a virágos rétet...
Hejh, Istenem, de messze is
Sodort el az élet!...
Büszke, fényes palotákban
Járok én azóta,
Az ajkamon mégis egyre
Szomorúbb a nóta...

Künn hagytam a bús ugaron
Régi nótás kedvem,
Kis házunktól elszakadva
Rab madárka lettem!...
S szállhat vissza fájó lelkem
A pusztára, rétre;
Nem tudok már úgy dalolni
Ahogy régen, még se!...

Daku István.

TE OTT LESZEL VELEM...

A gond fekete szárnyal eltakar,
de most már tehet azt, amit akar.

Most már kezdhet ezer csatát
velem,
tudom, hogy enyém lesz a
győzelem.

Tudom, hogy többet nem
panaszodom,
a keresztet könnyen hordozom.

Napfény ragyogja be az életem,
mert te ott leszel mindenütt velem!
Mike Mária.

Jó minőségű téglák és cserép

Kapható Tóth és Sebestyén téglagyárától. Eladás Fürdő ucca 2.
Telefon: 610.

Hentes-

és mészároskések

nagy választékban. Minden darabért garanciát vállal **FRICK**

késműves és műköszűrűs, Finom acélárak szaküzlete

Ferenc József-ut 1.

„Éneklő kutyák“ után kutatnak az amerikaiak

Dr. William Mann, több amerikai tudós társaságában elidült trópusi Afrikába, hogy a »hálótalpu« kutyá után kutasson, amely úgy énekel, mint egy madár, azonkívül más ritka állatpéldányokat hozzon vissza magával a washingtoni állatkert számára, amelynek dr. Mann az igazgatója.

Mann és társai a legmodernebb csapdákkal felszerelve, két hónapot fog eltölteni British Guyanában és azt remélik, hogy jó néhány száz értékes állattal gazdagabban fognak visszatérni.

A hálótalpu kutyá különös éneklő hangon vonít és ezért mondják róla, hogy úgy énekel, mint egy madár. A hálószerű talpát az őseitől örökölte, amelyek még vízben éltek.

Dr. Mann ugyancsak reméli, hogy szert tesz néhány Surinam teknősbékára, amely arról nevezetes, hogy a magzatai a hím által a bőrébe nyomott tojásokban hordja,

mindaddig, amíg a magzatok nem elég erősek ahhoz, hogy a maguk lábán járjanak. A Surinam teknősbéka anyja a rendes módon költi ki a tojásait. Dr. Mann szerint, a miket aztán a hím benyom az anya bőrére levő üregekbe. A tojások ezen üregekben kelnek ki.

— A Surinam teknősbékák a tojás kiköltését azért végzik így — mondja dr. Mann, — mert a trópusi égőben néha nincs elég víz vagy nedves talaj, amiben a tojásban a tojások kikelhetnek. A fejlődő békák az anya testéből veszik magukhoz a szükséges nedvet.

Dr. Mann néhány »hangyamedvét is szeretne magával hozni. Az az állat arról nevezetes, hogy este betakarja magát egy, a farkán levő hosszú, szőrszerű dűnyhába.

Egy másik, nyugaton alig ismert állat a szőrös sas, amely annak ellenére, hogy mindössze három láb magas, kutya nagyságú állatot tud elhurcolni a csőrében.

Megáruk veléd egy gyékényen

Irta: Kövér Gyula.

— Megáruk veléd egy gyékényen. — Ezt kiáltotta Söreg Péterné a vele egy udvarban lakó Kovács Eleknek. Ez a kijelentés nem holmi dínnye vagy más árusításra vonatkozott, hanem azt jelentette, hogy Söregné mindenkor lesz olyan tisztességes és becsületes, mint Kovácsné. Hát ezt nem is vonta kétségbe senki sem. Nem is ebben volt a hiba, hanem abba, hogy Söregné és Kovácsné eddig igen jó viszonyban éltek egymással. Egész napon keresztül együtt sügtak-bügtak. Annyira voltak egymással, mint mondani szokták: majd egymás szájából ettek. És ime egy szép napon vége lett a nagy barátságának, csúfosan összeveszték, egymásra mindent rákiáltottak, még olyat is, ami meg sem történt, ellenségek lettek egymáshoz. Mikor este Söreg Péter és Kovács Elek hazamentek a dologból, az asszonyaikat könnyáradatba fűrösztve találták és a két asszony olyan panaszfergeteget zúdított egymás ellen, hogy a két igavonó jámbor férj csak ámult-bámult, de beszédhez jutni nem tudott.

Ilyen esetben különféle eljárásokat szoktak foganatosítani férj uraimék. Nevezetesen: amelyik

férj nagyon az asszony hatalmában van, feldühösítve hitestársa által átmenjen a veszekedő félhez, beleavatkozik a hadakozásba, segít elmérgesíteni az ügyet még jobban. Igen sok esetben véres verekedések és családi drámák kerülnek felszínre ebből kifolyólag.

Ellenesetben, ha a férj nem szokott az asszony dolába beleavatkozni, akkor hallatlanná teszi az asszony hánaszát és hibáit ingerli, nem ül fel neki. Ez sem egészen szerencsés állapotra vezet, mert az elkeseredett asszony ilyenkor az ura ellen fordul és haragját arra irányítja, hogy nem szereti őtet, hogy sohasem volt hűséges hozzá, mert nem védi meg őtet, biztosan van valakije, azért nem, s így tovább. Amelyik férfi nem védi a feleségét, annak az asszony sohasem bocsátja meg azt.

Söreg Péter és Kovács Elek álláspontja feleségeik civakodása folytán sem az egyik sem a másik eshetőség felé nem irányult. Először is megtudakolták, hogy mi ok folytán történt a veszekedés. Nagyon sekélyes ügy volt bíz az. Kovácsnének volt egy hatliteres, kívül kék, belül fehérzománcos fazéka. Ezt a fazekat kölcsönkérte

Söregné paradicsomfőzésre. A főzés közben-e vagy mikor, a fazékról egy darab helyen a zománc lepattant. Kovácsné azt állította, mi szerint a zománc a paradicsomfőzés közben pattant le, ellenben Söregné szerint nem nála hibázott meg az. Hát ezen jöttek össze, de alaposan ám.

Mikor Söreg Péter és Kovács Elek megértették a dolog mikéntjét, mikor teljesen tisztába jöttek azzal, hogy nem olyan világrendítő esemény adódott elő, miszerint nekik, akik családban a nagy hatalmat képviselték, bele kellene avatkozni, hát nem is avatkoztak abba, de mivel ők is, mint asszonyaik, jó barátok voltak, mintha csak előre összebeszéltek volna, el távoztak hazulról, magukra hagyták síró és haragos asszonyaikat. És vajjon hova mentek volna más helyre, mint a kocsmába, búfelejtteni. — Semmit sem csodálkoztak azon, hogy egy és ugyanazon bormérő helyiségben összejöttek, sőt ezt nagyon természetesnek találták. Ami aztán ezek után következett, szintén érthető: tömérdek italt fogyasztottak el, bánatukban nótáztak, cigánymuzsika mellett reggelig mulattak. Berúgott állapotban, összelelkezve, danolva mentek haza. És otthon mi következett volna más, mint az, hogy a két ember, kik egyébképen, s józan állapotban még a légynek sem ártottak, levertek minden edényt a keredencéről, tükröt, képet a falról, törtek, zúrtak mindent, az asszonyaikat egy ingben kiugrasztották a házból, annyira megvadultak, hogy alig lehetett rájuk ismerni.

Nost és a két asszony mit eseltek ezek után? Sírva egymás nyakába borulva kibékültek és megfogadták, hogy soha, de soha nem vesznek össze. Hát így töltte Söregné szava:

— Megáruk veléd egy gyékényen.

Nyáron, a világ közvéleménye szerint, Budapest a legszebb város.

Az itt lévő

BRISTOL szálloda

új rendszere

a közönség tetszését megnyerte

NAPI 12.— P-ÉRT KAPHAT — a szoba fekvésétől függően —

LAKÁST ÉS ELSŐRENDŰ TELJES ELLÁTÁST

Jöjjön, próbálja meg és mindig csak hozzánk fog szállni.

Bristol szálloda BUDAPEST—DUNAKORZÓ

Háziasszonyok figyelmébe!

Nyaralásának befejezésével bizza lakásának rendbehozását a Takarítási Vállalat, ki szavatosság mellett irtja a **po'oskát**, tisztítja a parkettet és a lakásban levő rezeket.

Takarítási Vállalat, Nap ucca 3. sz. Telefon 17-85.

HOTEL AUGUSZT ABBAZIA

Szoba teljes e látással 10 pengőért.

Magyar konyha, magyar tulajdonos

Szombat, augusztus 15.

- 9.00: Ujsághírek.
- 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd a belvárosi plébániatemplomból. Szentbeszédet mond P. Böle Kornél domokosrendi perjel.
- 11.15: Görögkatolikus istentisztelet a Szegegyház-téri gör. kath. magyar plébániatemplomból. Szentbeszédet mond Melles Emil apát-plébános.
Utána: Időjelzés, időjárásjelentés.
Majd: A Városi Színház zenekarának hangversenye.
E hangverseny szünetében: Rádiókrónika. Elmondja Papp Jenő.
- 2.00: Gramofonhangverseny.
- 4.00: A Kiszfaludy Társaság irodalmi délutánja.
- 5.00: Időjelzés, időjárásjelentés.
Majd: A Weidinger szalonzenekar hangversenye.
- 7.00: Pete Lajos női. Móríc Pál előadása Rácz Béla cigányzenekarának közreműködésével.
- 8.00: Sporteredmények, löversenyeredmények
- 8.20: Operatársulat az Operaház tagjainak alakult zenekar előadásában Kármán Gizi és Somló József közreműködésével.
Utána: Időjelzés, időjárásjelentés.
Majd: Radics Józsa és cigányzenekarának zenéje a Vadász-kürt szállóból.
- Vasárnap, augusztus 16.
- 9.00: Hírek, kozmetika.
- 10.00: Egyházi zene és szentbeszéd a Szent István Bazilikából. Szentbeszédet mond Knebel Miklós dr. pápai kamarás.
- 11.00: A salzburgi ünnepi játékok keretében Strauss-hangverseny a Bécsi Filharmóniai Társaság zenekarának előadásában Salzburgból.
Utána kb.
- 12.20: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.
Majd: Gramofonhangverseny.
- 3.00: A »Rádióélet« gyermekjátékos-órása. (Harsányi Gizi előadása.)
- 3.30: A m. kir. földművelésügyi minisztérium rádióelőadásorozata. Kolkai Károly: »Az ősszel vetendő takarmánynövények termelése.«
- 4.15: Magyar hangverseny a m. kir. 1. honvéd gyalogezred zenekarának előadásában az Erzsébet-téri Kioszkból.
Szünetben kb.
- 4.45: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.
- 5.30: »A kanári madár ismertetése.« Vedres Gyula előadása.
- 6.50: »Az elátkozott mezők és hegyek.« Müller Vilmos dr. előadása.
- 7.30: Zsámboki Miklós gordonkahangversenye.
- 8.00: A Fővárosi Iparos Dalárda Egyesület díszhangversenye a II. Iparos Dalosverseny alkalmából a Zeneművészeti Főiskola nagyterméből a m. kir. 2. honvéd gyalogezred zenekarának közreműködésével.
E hangverseny szünetében: Sport- és löversenyeredmények. A hangverseny után: Pontos időjelzés, időjárásjelentés.
Majd: Bura Sándor és cigányzenekarának, valamint Szabó-Guy László jazz-zenekarának hangversenye Vigh Miklós (ének) közreműködésével.

Apponyi Albert gróf elvállalta a nemzeti valuta-letétakció elnökségét

Tegnap este alakult meg a Nemzeti valutaletét intézőbizottsága, Apponyi Albert gróf elnöklésével, aki ma délelőtt a központi város-háza polgármesteri tanácstermében informálta a sajtó képviselőit az akció céljairól. Bejelentette, hogy elvállalta az akció vezetését mert átérzi annak igen nagy jelentőségét. Nem tér ki a Friedmann Ignác-féle terv részleteire s a szakkritikába sem mélyed el. — Kísérletet tett arra, hogy a gondolat érdekében összehívja a nagy gazdasági tényezők képviselőit, de be akarja vonni az akcióba a társadalom egyéb erőforrásait is, így elsősorban az egyházakat, a tudományos élet és egyéb nagy társadalmi szervezetek reprezentánsait. — Súlyt vet a szociáldemokrata és a kedesztársadalmi szervezések képviselőire is. Számos testület — már bejelentette csatlakozását. — Levélbelileg küldött értesítést csatlakozásáról a TEBE és az OMGE. Egy heti időt szántak a szervezkedés részleteinek kidolgozására és a jövő szombatra hívták

össze a következő ülést, amelyen jelen lesznek az erkölcsei és társadalmi testületek, szervezetek képviselői is.

Az akció célja a mai súlyos gazdasági krízisben a társadalomra megfelelő befolyást gyakorolni és a társadalom higgadtságának megőrzését elősegíteni. A bizottság feladata megállapítani, hogy milyen akciók és áldozatok szükségesek és eredményesek a helyzet megjavítása szempontjából. Ez a bizottság nem akar mellékkormány lenni, de azt hiszi, hogy a mai krízisben nem elég a kormány akciója, hanem a társadalom megmozdulására is szükség van, amely a hivatalos akciót kívülről és belülről alátámasztja. Hangzottatta végül Apponyi Albert gróf, hogy az akció azt is célozza, hogy senki se vonhassa ki magát az áldozatkészségből, akinek erre a képesség adva van. Meggyőződése, hogy a kibontakozás útja így sokkal nyugodtabb lesz, de emelkedni fog az ország hitele is.

Az amerikai rendőrség borzalmas kínzásokkal vallat

Orvosi adagolásra történik a kínzás.

A Wickersham-bizottság jelentése szerint a rendőrségre került emberekre a következők, nem éppen nyájas meglepetések várnak:

1. Verés gumitömlővel.
2. Pofonzuhatag.
3. Fejkopogtatás bottal.
4. Egy-egy knock-out.
5. Jéghideg, vagy forró cella.
6. Lógatás fejjel lefelé.
7. Könyveztető gázok.
8. Vércsorgatás az orlyukakba.

De ez még nem teljes menü. Ide tartozik még az úgynevezett pszichikai tortúra, amelynek legnépszerűbb formája az, hogy a gyanúsítottat egyfolytában harminchat óráig hallgatják ki, ami a szerencsés esetben embert testileg és lelkileg teljesen kimeríti.

Amerika elégedetlen a rendőrséggel, ami érthető is, mert a gangsterek a rendőrök szemé láttára szabadon garázdálkodnak. Hol itt a hiba? — kérdezte a közvélemény. A Wickersham-bizottság brutális őszinteséggel válaszolt a kérdésre.

Az amerikai közvélemény most már feszült érdeklődéssel várja, hogy a megdöbbentő leleplezések után elkövetkezik-e végre a radikális rendcsinálás munkája a rendőrségnek a

kebelében.

Newyork, augusztus. A Wickersham-bizottság, amelyet az amerikai igazságszolgáltatásban tapasztalt hiányosságok megvizsgálására küldött a szenátus, kíméletlenül őszinte, szókimondó jelentéseivel már eddig is sok kavargást okozott. Legutóbb például egyszerűen azt állapította meg a bizottság, hogy az amerikai rendőrség feneketlenül korrupt és összejár a gangsterekkel.

A vihar, amelyet ez a jelentés kavart fel, még el semült és íme, itt van már a második Wickersham-jelentés, amely azzal a súlyos váddal illeti a rendőrséget, hogy a kezére került gyanús, tehát még nem okvetlenül bűnös embereket az inkvizíció legraffináltabb eszközeivel igyekszik vallomásra kényszeríteni.

A »third degree«, a hirhéd 'harmadik fokozat' eddig sem volt titok. Mindenki tudta, hogy az amerikai rendőrök néha erősebb eszközök alkalmazásától sem riadnak vissza, de új és szenzációs az a leleplezés, hogy az amerikai rendőrség valóságosan intézményesítette a »torturát« és a »válogatott kínzások egész skáláját«.

Pénzügyminiszteri kiküldöttek szeszcsalási feljelentés ügyében nyomoznak Debrecenben

Egy elbocsátott alkalmazott tette a feljelentést.

A pénzügyminisztérium kiküldött tisztviselői egy nagyobb arányú adócsalási ügyben nyomoznak napok óta Debrecenben. Ez a nyomozás egy névtelen feljelentés alapján indult meg s azzal kapcsolatban a legkülönbözőbb híradások láttak napvilágot a helyi sajtóban is.

A feljelentés szerint Reichmann Vilmos szeszkereskedő az utóbbi évek során közel ezer hektoliter adómentes szeszt vásárolt denaturálás céljára, de azt állítólag nem denaturálta, hanem finomítás ut-

ján különféle szeszárúnak feldolgozva hozta forgalomba s a kincstárt ezáltal megkárosította.

A feljelentést Reichmann Vilmos egy elbocsátott alkalmazottja tette meg s így természetesen alapos vizsgálatra van szükség a tekintetben, vajjon ennek a feljelentésnek komoly alapja van-e.

Munkatársunk felkereste Csizsár pénzügyigazgatóhelyettesét, aki ebben az ügyben a következőket mondotta:

— A feljelentés a pénzügyminisztériumnál tényleg megtétett

s a minisztérium kiküldöttéi mintegy három hete nyomoznak a Reichmann Vilmos ellen tett feljelentés ügyében.

— A feljelentés ügyében megindult vizsgálat befejezéséig nem ismerheti, de ha ismerné sem nyilatkozhatna, amíg arra felsőbbhatósági engedélye nincsen.

— A vizsgálat mai stádiumában természetesen egyáltalában nem lehet tudni, vajjon a feljelentés, amely súlyos vádakot tartalmaz, megfelel-e a valóságnak, de egészen bizonyos, hogy amennyiben azok valódisága állapítható meg, úgy a legszigorúbb törvényes eszközökkel történik annak megtorlása.

— Nézetem szerint az így mai stádiumában teljesen korai magáról az esetről írni. A pénzügyminisztériumnak a megjelent közleményekről jelentést tesz természetesen és egyben az egyik helyi lapnak a pénzügyorség tagjai ellen nyilvánosságra hozott burkolt gyanúsításai ellen megtorlást fogok kérni.

Ezek szerint az egész városban nagy feltűnést keltett adócsalási ügy nyomozásának befejezését feltétlenül be kell várunk s csak a vizsgálat adatainak hivatalos nyilvánosságra való hozása után foglalkozhat majd a nyilvánosság állást a zállítólagos szeszcsalás ügyében.

Információink szerint a miniszteri kiküldöttek a vizsgálatot még hosszabb ideig folytatni fogják, mert lelkiismeretesen utána akarnak járni a feljelentés adatainak és a nyomozás során felmerült körülményeknek.

Debreczen közelében

500 kat. hold területű, állattenyésztésre is kiválóan alkalmas jó minőségű birtok nagyobb dohánytermelési engedéllyel, megfelelő tanyaépületekkel, lakással, betétkönyvvért is eladó. Felvilágosítást nyújt: dr. Hegedüs Endre ügyvéd, Debrecen, Piac ucca.

Brágya Györgyné szül. Domján Teréz életének 46-ik évében, f. hó 14-én elhunyt. Temetése f. hó 16-án délután 4 órakor lesz a Szt. Anna temető kápolnájából a róm. kath. egyház szertartása szerinti beszentelés után ugyanazon temetőben. A temetést a Dankó temetkezési vállalat rendezi.

Vagyonrendezés miatt

96 kat. hold elepi föld gazdasági épületekkel, lakással eladó, esetleg hasznosbérbe kiadó. Dr. Kun Miklós ügyvéd, Simonffy u. 1.

Tűzhelyek

nagy választékban, NAGY vasüzletében, Csapó-u. 77. Kanvarodó.

A világ minden tájáról

FOGSÁGBÜNTETÉS A CSÓKÉRT.

Ricardo Navacerrada Perdiguero, aki dacára a hangzatos nevének, szimpla kereskedősegéd Madridban, a hüvösre került, mert megcsókolta egy leányt az uccán. Csak néhány hetes a törvény, amely az llyesmit rövidebb-hosszabb fogság-büntetéssel sújt. A díszes nevű Ricardo szerencsétlenségére nem tudott erről a törvényről. Ha a leányt néhány héttel ezelőtt csókolta volna meg, akkor valószínűleg egy pofon árán szabadult volna a dologtól. Ha pedig a leány kevésbé lett volna szép, akkor talán elmaradt volna a pofon is, a fogház is. Bár akkor valószínű, hogy meg sem csókolta volna.

A LEGRÉGIBB BÍRÓSÁGI AKTÁK.

Lutz F. Henry tanár, a kaliforniai egyetem asszisztense Mezo-potámiában folytatott ásatásai közben vagy kilencszáz lelet közt egy agyagtáblára is akad, amelyre szerinte, a világ legrégebb bírósági aktája van vésvé. Az akta egy súlyos testi sértést tárgyaló perről szól, amely Kr. e. 2200-ban történt. A vádlott indulatában kezét emelt gazdájának fiára. A hübérbíróság bűnösnek mondta ki és nagy pénzbüntetés fizetésére kötelezte.

AZ ÖRÜLT BAJOR KIRÁLY ALARCOS KOMORNYIKJA.

A szerencsétlen II. Lajos bajor bajor király utolsó hónapjaiban nagyon megharagudott komornikjára valamilyen okból.

— Nem akarom többé az arcodat látni! — kiáltotta a komornikra. Másnap persze a komornik nem tett szolgálatot, de elmaradt a következő három nap alatt is. A király egyre idegesebb lett és reklamáta a komornikját. Mire megmondták neki, hogy a király nem akarta többé látni az arcát. A király láthatóan kiűzött magával. Egyrészt nem nélkülözhetette tovább megszokott komornikját, másrészt nem akarta megszegni királyi szavát. Így aztán arra a furesa elhatározásra jutott, hogy a komornik ezután álarccal tartozik őt kiszolgálni.

NAGY SÁNDOR SIRJA.

Sokan azt hitték eddig, hogy Nagy Sándor Alexandriában van elteemve. Sírhelyeképpen azt a mecsetet mutatják, amelyben mohamedán hagyomány szerint Dániel próféta sirja is van. Omar Tussun egyiptomi herceg most egy értekezésében azt bizonyítja, hogy Dániel prófétát nem Alexandriában, hanem Soussában temették el. Szemben áll ezzel a felfogással, ami Nagy Sándor sírját illeti, a IX. századbeli arab historikusok véleménye, amely szerint az ő idejükben a sírhely még Alexandriában volt. A közvélemény most követeli, hogy a kormány, minthogy nem mohamedán emberről van szó, engedje meg, mint ahogy a fáraók sírjánál tette, a kutatásokat.

MENNYIT ER NEW YORK VÁROSA?

Az elmúlt év statisztikai és adó-kivetési feljegyzései alapján az amerikai újságok becsléseket közölnek New York város tőkés és telkei értékéről. Maga a City ezek szerint a számítások szerint 1 milliárd 138,157,463 dollár értéket képvisel, míg az egész város, vagyont tőkékben és telkekben 18,583 millió 987,402 dollárra becsülik.

A német birodalom kincsesládája

Nürnberg, 1931 augusztus hó.

Mikor Nürnberg felé közeledünk az az érzésem támad, hogy a vonat nem térben, hanem időben óránként három évszázados sebességgel rohan, de nem előre, hanem visszafelé a középkor balzsamos levegőjébe, amelynek kékjébe még nem hasított bele a Zeppelin ezüst acél orrával. Azonban egy pillantás balra a hatalmas Stadion felé, mely egy év óta magyar dicsőség színhelye lett, rögtön eltűnik a középkori hangulat.

Az állomáson kék-fehér (bajor színek) zászló ötlük szemembe s valami békés, megnyugtató hangulatú hangulatot lenget a levegőbe: »Jöjj, megfáradt vándora a modern életnek, jöjj! Szívd tele magad a nürnbergi patricius házak, a Sebaldu és Lorenz templomok, a romantikus vár esendes nyugodt ságával, idillikus szépségével! Tanuld meg Dürer, Peter Vischer, Willibald Pichheimer, Martin Behaim, Hans Sachs életéből és műveiből, hogyan lehet az életet szépé, mások és magunk számára gazdaggá tenni. Végül, jámbor idegen hagyd itt a pénzed, minnél nagyobb mennyiségben, legyen az dollár, frank, korona vagy pengő. Mert minden művészi szépség, rózsaszínű idealizmus mellett a pénz a kereke ennek a világnak. Ez ma legtragikusabban Németországban érezhető. Az arany ideges örülettel hajszolja egy az egyt, mint a tömeget előre az életvonalban. Akinek már van, az meg állandó, ideges, izgatottságban él, sehol sem érzi biztonságban, megrohanja a bankokat, amelyek nem tudnak eleget tenni a követeléseknek s ideiglenesen vagy véglegesen bezárnak, azaz megbuknak. Megjelenik az új szükségrendelet: minden utlevélért 100 birodalmi márkát kell fizetni, aki ez összeg befizetése nélkül ér a határra 1000 márkát fizet. A nyájas idegennek azonban erről nem szükséges tudnia. Elhet abban a boldog meggyőződésben, hogy itt minden csendes s megállapíthatja örömmel, hogy igaz a nürnbergi postabélyegző felirata: Nürnberg, a mézeskalácsok városa. Pedig Nürnbergnek sok arca van. A magam részéről kutak városának nevezem.

A Szent Lélek kórház udvarán idillikus hangulatú, csordogáló Hansel Brunnett (ez legrégebb) a Schöner Brunnening egész sora van a kutaknak. Jellemző a nürnbergiek kutszeretetére a Neptunkut, mely 1797-ben Pál orosz cárt tulajdonába ment át, de a kut any nyira kedvessé vált a nürnbergi polgárok előtt, hogy megcsinálták a másolatát. A Schöner Brunnen áll az érdeklődés középpontjában s azon is egyszerű fémkarika, amelyről a modern technika a mai előrehaladott állapotában sem tudja megállapítani, hogy erősítették a vasrács közé, lévén a forrasztásnak semmi nyoma.

A Maxplatzon hatalmas emberalak fújja magasba a vizsugarakat, a Wasserspiet, a római Bernini kut másolata az 1687-i mohácsi

győzelem emlékére. Az idegen vezető igyekszik kiemelni a csata fontosságát: Bécs felszabadítása. Arra nem is gondol, hogy van egy nemzet a világon, amelynek százszor többet kellett szenvedni a töröktől, mint a büszke császárvárosnak.

De panasza nincs okunk, a nürnbergiek előtt rokonszenves a magyarság. Erdeklődtem, mi ennek az oka? Eltekintve néhány igen talpraesett helyzetmegvilágítástól, igen gyakran kaptam holmi betyár és paprika romantikába csomagolt feleletet. Az ötszögletű toronyban, ahol a többi kinzószerék közt a »vas szüz« (a jelző itt nem tulajdonságot, hanem anyagot jelöl) is látható, egy porlepte, exotikus huros hangszert mutogatnak, a vezető fontoskodva magyaráz: »cimbalom, a magyarok nemzeti hangszere. A mellettem figyelő angol miss germán szempilláit ábrándosan behunyva suttogja: Jes, the pusztá... s képzeletben félvad, nomád nép vágat el előtte egy végtelen, sik területen, mindenik lovas nyakába egy piros pap rikafűzér, a nyereg alatt pedig nyers hus puhítás végett.

Dürer Albert lakóháza a Bergstrasse végén erős vonzást gyakorol az idegenekre. A középkori misztériumok szent álmodója, a magyar génusz idegen földbe került hajtása általános érdeklődés és elismerés tárgya. A szűk, füstös szobájáig, mely az ódon nürnbergi várra ásitó ablakaival anynyi művészi ihletettséget tanuja volt, minden helyiség tele idegekkel. Ha van alapja a hazajáró lélekben való hitnek, egy a mesternek nehéz olyan pillanatot találnia, amikor háborítatlanul »hazajárhat.« Tüskés bajszu, keletporoszországinak magyarázom, — hogy a Dürer család a magyarországi Ajtós községből került német földre, tehát Dürer ereiben magyar vég csörgödez. Az én poroszom nem hiába, hogy a lengyel korridoron túlról s olyan vidékről való, ahol még husvétkor 60 cm-es söt magasabb hóban bonyolították le a közelekedést s a napfény nyáron is ritka, nem áll egykönnyen kötélnek, boesánatot kér, hogy nem adhat hitelt szavaimnak, de majd pontosabban utána néz s hatvan évtizeddel a vállán, egyenes tartással, határozott lépésekkel megy tovább. Hiába a porozom ma is meglátszik Nagy Frigyes nevére. Az én kedves házigazdám, akinek vendégszerető házában vagyok, szintén porosz s a fia (most másodéves theologus) már öt éves korában büszkén hajtogatta: »Apa porosz, én is porosz vagyok, anya csak bajor.« Ugyanő mikor 1916-ban Ingolstadtban francia foglyokat látott, odaszólt az apjának: »Apa, van nálad kés?« Ez a francia gyűlölet örökség, az anyatejjel szívja magába minden német.

Ilyen gondolatok kíséretében balra a Sebaldu kirche felé, a lejtős utcán lassan dőcög előttem az

Értesitem

az uri hölgyközönséget, hogy ismert olecsó áraitból 10 százalék árengedményt adok a fürdőszézon beálltával minden megrendelőmnek. *Bálint Margit* női divatterme, Péterfia ucca 30.

öntöző kocsi, mintha ez is az ódon hangulathoz akarna idomulni. Hatalmas két vöröslő huzza, a kocsis pocakos, öreg bajor, látszik, hogy minden este literes korsóból fogyasztja a szerencsefejes védjegyű hűsítő itókát, a Tacher-sört. A kocsi hátsó részén a vastag gum micső öblös hurkot alkot, zöldnadrágos utcagyerek trónol benne, mintha ő is szerves része volna a városi köztisztasági hivatalnak. — Társa felismerve a közegészségügy felbecsülhetetlen fontosságát utcáról-utcará szalad a kocsival s minden öt lépés után kezét, lábát, fejét az üdítő vizsugarak elé tartja s látható megelégedést kifejező mosolygással mustrálgatja fokozóként világosodó testrészeit.

Kedélyes menethen elérek a Bratnizstglöckleinhez. Németország legrégebbi koresmájához, melyet szorosan a Mór-kápolnához építettek, úgy, hogy ha az idegen nem vigyáz, ájtatos tömjénillat helyett a Bratnizstglöckleinnek a debreceni lacikonyhákra emlékeztető, étvágygerjesztő illata üti meg az orrát. Mosolygó, szöke német gyerek fényképezi nagy igyekezettel az ikerépületet. Már megszűröl megismerjük egymást, Passauban találkoztunk. Barna ing van rajta, a Hitler-Jugend egyik fiatal, lelkes tagja, övén a derékszíj csattján a nemzeti szocialista jelvény helyén fehér papíron gyonyos nevető piros betűkkel: Verboten! Németországban ma mindennemű jelvény, uniformis viselese tilos. Vasárnap autókíránduláson voltunk a frank Svájcban, a város legfogalmasabb terén, a Plärrer-en, ahol minden villamos megfordul, bármely irányban közlekedik is, hosszú autósor, a rendőrkésztséggel útát nyit, a mi kocsinakat azonban megállítja s látván, hogy urvezetével van dolga, mosolyogva figyelmezteti a kormány-nál ülőt: »Kérem a pirs-fehér-fekete zászlót tessék bevonnii!« Altalában a nürnbergi rendőrök nagyon udvariasak. Rendszerint egy kék és egy zöld egyenruhás rendőr áll posztot, úgy, hogy közmondássá vált: »A nürnbergi utcasarkon két rendőr áll, ha az egyiket elverik, a másik kiabál.«

Néhány vonás egy nagy város, a kutak városának arcából. Fent a várhegyen mutogatnak egy kutat, ez a Tiefer Brunnen, de meg is érdemli a mély elnevezést, ha a kut kávájáról másodpercenként vizet loccsantanak, elindul egy, kettő, három... vizezepp s a szemlélő feszült várakozással figyel, mikor érnek a vizezeppok a kut vizéhez, a hetedik vizezepp jelzi ezt csak. Valahogy úgy tetszik nekem, hogy a kutak városa a végtelenségtől, magába foglalja Németországot, Magyarországot, Nürnberget és Debrecenét ezt az egész mai beteg világot s ez a beteg világ odahajol a kut kávájára s végső erejét megfeszítve figyel és várja a hetedik vizezepp várakozástól megmentő esobbanását, melynek változást, új korszakot kell jeleznie.

Legjobb tőkebefektetés.

parcellázásra is alkalmas 3000 öles telek a Miklós-utca végén nagy gyárépülettel, rendkívül olecsón eladó. — Értekezhetni: dr Julow Jenő ügyvédnél, Szentanna-utca 10. szám.

— **Istentiszteletti rend a református templomokban, augusztus hó 16-án:** Nagytemplomban délelőtt 10 órakor Mezey Béla, délután öt órakor Magyar Bertalan. — Kistemplomban dél előtt 9 órakor dr. Diószeghy Mihály, délelőtt 11 órakor Kolozsváry Kiss László, délután öt órakor Kovács József. — Kossuth uccai templomban délelőtt 10 órakor Baja Mihály, délután öt órakor Madar Zoltán. — Árpádtéri templomban délelőtt 10 órakor Molnár Ferenc, délután három órakor Dékán Elek. — Ispóty templomban délelőtt 10 órakor dr. Dancsházy Sándor, délután öt órakor Szabó Gyula. — Homokkertben délelőtt 10 órakor Kalas Ferenc. — Szegényházban délelőtt 10 órakor Kovács József. — Nyilastelepen délután öt órakor Bíró Béla th. — Nyulason délelőtt 10 órakor Bíró Béla th. — Tégláskertben délután három órakor Benyhe Imre th. — Wolaffka-telepen délután három órakor Kalas Ferenc.

Menyasszony és vőlegény

— **Római katolikus templomban:** Ma szombaton, Nagyboldogasszony ünnepén, a szentmisék a Szent Anna uccai templomban a következő sorrendben lesznek: Reggel 6, 7, 8, 9, fél 10 órakor, mely utóbbi időben nagymise lesz, amelyet dr. Lindenberger János apostoli kormányzó fog celebrálni. Utána Szabó Imre káplán prédikációt mond. A nagymise után 11, háromnegyed 12 és félegy órakor lesz még szentmise. Délután félnegy órakor ünnepi vacsernye. Vasárnap a rendes szentmise sorrend. Fél tíz órakor nagymise, amely után dr. Lindenberger János apostoli kormányzó mond szentbeszédet. Délután négy órakor Rózsa káplán prédikál.

— **Az evangélikus templomban,** vasárnap, augusztus hó 16-án, valamint csütörtökön, augusztus hó 20. napján, délelőtt 10 órakor istentiszteletet tart és prédikál: Poputh Viktor.

— **Istentiszteletek a baptista imaházban.** A Szappanos ucca 23. szám alatt levő baptista imaházban, vasárnap délelőtt 9—10 óráig imaáhitat, 10—11 óráig prédikáció, délután 6—7 óráig evangélicációs istentisztelet, fél 8—9 óráig ifjúsági ünnepély, vegyeskar és zenezámokkal.

— **Felhívás a református egyháztagokhoz.** Az Országos Református Lelkészegyesületnek, folyó hó 31. napján és az Országos Református Presbyteri Szövetség, folyó hó 30. napján tartandó gyűléseire idáig több mint ezren jelentkeztek. A jelentkezők nagy része csak 30-án tartózkodik Debrecenben, de mintegy 400 olyan református lelkésznek az elszállásolásáról kell a rendezőségnek gondoskodni, akik 5—6 napig tartózkodnak Debrecenben. A rendezőség szeretettel fordul a református egyháztagokhoz és kéri, hogy szállás felajánlásával jöjjenek a rendezőség segítségére. A szállás felajánlását Tóth Imre városi levéltárbiztosnál, (Dégenfeld-tér 5. szám) személyesen kérjük bejelenteni, augusztus hó 17. napjáig. Rendezőség.

Vaságy, gyermekágy, sodrony ágybetét legolcsóbban beszerezhető NEUMANN, Péterfia-utca 19. sz.

Három nyiregyházi szökött fegyencet keres a debreceni rendőrség

A nyiregyházi törvényszék rabkértjéből szöktek meg.

A nyiregyházi rendőrség sürgős telefonértesítéssel kereste meg a debreceni rendőrség bünyügi osztályát. Azt közölte ugyanis a nyiregyházi rendőrség, hogy onnan 11-én három fegyenc egy őrizetlen pillanatban megszökött. A három fegyenc, névleg Mihalik István, aki régi ismerőse a debreceni rendőrségnek is, Éva Gyula és Erdődi Sándor a fogház rabkértjében dolgoztak, ahová a jómagaviseletű rabokat szokták levinni munkára. Mihalik és társai ugyanis a fogházban kifogástalanul viselték magukat, hogy bizalmat ébresszenek maguk iránt és alkalmat találjanak a megszökésre.

Kedden délután is a rabkértben dolgozott a három fegyenc, amikor a rájuk felügyelő fogházőrnek valami dolga akadt és néhány percere magukra hagyta a megbízhatónak ismert rabokat. Ezt az alkalmat használta fel a három rab a szökésre. Átmásztak a kert kerítésén és pillanatok alatt eltűntek

a közeli kertek között. A három rab civilruhát viselt és így feltűnés nélkül menekülhettek el a rab-ságból. A szökést hamarosan felfedezték, a fogházőrök riasztó lövéseket adtak le és azonnal üldözni kezdték a szökevényeket, de már nem tudtak a nyomukra akadni, a szökevények eltűntek nyomtalanul. A szökésről értesítették a nyiregyházi rendőrséget, ahol a legszélesebb körű intézkedéseket fogantatosították a szökött fegyenc-cek kézrekerítésére, de hiába raziázták át a detektívek és a rendőrk az egész várost, valamint a környéket is, a szökevényeknek nem akadtak nyomára. A nyiregyházi rendőrség a szökésről értesítette a debreceni rendőrséget, mert nincs kizárva, hogy a fegyenc-cek erre felé vették az utjukat, de egyuttal elrendelték országos Kőrésüket is. A nyomozás ország-szerte folyik a szökevény rabok után.

A legjobb butori a legolcsóbban

— **Ságy Lajos** rendőrfőtanácsos hivatalában. **Ságy Lajos** rendőrfőtanácsos, a debreceni rendőrkapitányság vezetője, szabadságáról hazaérkezett és elfoglalta hivatalát.

— **Miniszeri rendelet a latinnyelv tanításáról a reálgimnáziumokban.** A kultuszminiszer rendeletet adott ki a reálgimnáziumi latin nyelvi és irodalmi tanítás tantervének módosítása tárgyában. Eszerint a latin nyelv tanítás célja a latin írók megértése és szabatos fordítására való képesség, s biztos nyelvtani ismeretek alapján, a római irodalmi termékek és a római nép életének és szellemi világának az ismerete és művelődésünk római elemeinek megértése. A tananyag felosztása nagyjában egyezik az eddigi tanítási menettel. A latin nyelv tanítása a III. osztálytól kezdődik, a III.

—IV. osztályban hetenként hat, az V. osztályban öt, a VI—VIII. osztályban négy órában. A IV. osztályban Catullus és Phaedrus, az V. osztályban Ovidiusból szemelvényeket és Cicerónak De imperio Cn. Pompei beszédét,

Faipar és Faforgalmi. butorüzletében

a VI. osztályban Livius és Vergilius Aeneisének I—V. énekeit, a VII. osztályban az Aeneis VI—XII. énekeit és az ifjabb Plinius leveleit, a VIII. osztályban Horatiust és Tacitust kell olvasni.

x **Orvosi hír.** Dr. Richter László belgyógyász szabadságáról visszaérkezett, rendelését újból megkezdte, — Piac ucca 44. szám alatt.

x **Orvosi hír.** Dr. Weszecky Oszkár szabadságáról hazaérkezett és ismét rendel. (Batthyányi ucca 17. szám, I. emelet, 7. ajtó).

LEENDÓ ANYÁKNAK kellő figyelmet kell fordítaniok arra, hogy bélműködésük rendben legyen, ez pedig a természetes „**Ferenc József**” keserűvíz használata által érhető el. Nőorvosi klinikák vezetői egybehangozóan dicsérik a valódi **Ferenc József** vizet, mert könnyen bevehető és rendkívül enyhe hatása gyorsan és minden kellemetlenség nélkül jelentkezik. A **Ferenc József** keserűvíz gyógyszer-tárakban, drogeriákban és fűszer-üzletekben kapható.

Térszene

Nagy zeneművészeti esemény zajlott le csütörtökön délután a Déri muzemu előtt. A katonazenekar szabadságáról hazaérkezve, kedves meglepetésben részesítette a város közönségét azzal, hogy újból megkezdte rendes térzenéit. Ez alkalommal csak 2 darabból állott a műsor. Az egyik „Aida induló” mely örökszép darabot még nem hallottuk ily tökéletes előadásban fuvószekarral, a másik Nöth katonai szerzeménye, ill. hangszerelése, a „Világháboru 1914—1918.” Ez a hatalmas zenei festmény értékben meg sem tudjuk mondani, mit jelent a hozzáértők számára.

Teljes háromnegyed óra hosszat tartott a darab előadása, melyet áhítatos csendben hallgatót a Déri teret teljesen megtöltö a közönség, mintegy 4000 ember. Onnan lehetett ezt tudni, hogy amikor a darabban háromszor-négyszer előforduló pauzánál hirtelen elhallgatott a zenekar, a máskor szokásos zaj helyet abszolút csend volt. Hosszan tartó fáradságos munka volt ily művészien összeállítani és meghangszerelni e darabot, melynek 171 oldalra terjed a partitúr-rajza. A vonat indulása, mind gyorsabb és gyorsabb zakatolása, amint a csapatokat szállították a

Rákosi Jen, (volt Király-utca 4 sz. alatt) szerezhető be.

harcérrre, a gépfegyverek katonasága s az ágyuk mély hangja, melyet ráccsal, kis és nagydobbal adtak elő, teljes illuziót kelteft. Gyönyörű volt, amikor 2 ezred zenekara távolról közeledik egymás felé, és a kettő más-más közismert darabot játszik és mégis az összhang oly tökéletes.

Hát hiszen itt a művészet és zenei tudomány! Nöth ebben otthon van és nagy! A közönség elismerésének és hálijának sok-sok tapsal adott kifejezést.

ÁRVERÉSI HIRDETMEY.

Debrecen nagyállomás teherkiszadási raktárában 1931 augusztus hó 19-én reggel 9 órakor árverezést tartunk. Árverésre kerül egy láda üvegezett bor, négy köteg vaságyrés, egy köteg üres kosár, egy köteg vessző fotel, vessző fonnott asztal, két fahordó kőszénkátrány olaj, egy láda pipereszappan, egy láda mosdó- és borotvaszappan, egy hordó bor, egy csomag használt perzsaszőnyeg, két láda konyhaedény.

Debrecen, 1931 augusztus hó 14. Allomásfőnök.

A SINGER VARRÓGÉPEK mégis A LEGJOBBAK!

Pompás

Kis házikönyvtár

Megelepen olcsón jut egy kis könyvtárhoz, ha megrendeli az itt felsorolt 10 kötet regényt összesen 4 pengő árban. Minden kötet izlées díszes piros kemény kötésben.

Marlitt:
Vén kisasszony titka, 2 kötet
Secula Jenő:
Római nő és rabszolgája, 2 kötet
Fábián Ernő:
Kétféle arany, 2 kötet
Csermely Gyula:
Három fekete félhold
Lakatos László:
Bazillidesz Éva,
Egy válóper története
Szini Gyula:
Fehér fakir.

KÖTETENKÉNT 40 FILLERERT EGYENKÉNT IS KAPHATÓ.

Megrendelhető a
DEBRECEN
kladóhivatalában
József királyi herceg ucca 1. szám

x Ne sajnálja a fáradságot és nézze meg a Tabarin új műsorát. Tánc reggel öt óráig.

— **Kiadó városi kislakás.** A szoboszlói úti bérházban, A. III. emeleten, 16 sz. alatt levő egy szoba, konyhás lakás, folyó évi szeptember hó elsejétől, szabadkézből bérbeadó. Értekezni lehet Városháza, I. emelet, 35. szám alatt, naponta 12 és 14. óra között.

Zöld tb. h-polgármester.

— **Kiadó városi lakások a Nyulási barakkban.** A Nyulási barakkban egy egyszobás, továbbá két egy szoba, s konyhás lakás, szabadkézből, azonnal kiadó. Értekezni lehet a helyszínen Suta Gyula telepfelügyelőnél. Zöld tb. h-polgármester.

— **Szenyvdő nőknél** a természetes „Ferenc József” keserűvíz könnyű, s erőlködés nélkül való belkiürülést idéz elő és ezáltal sok esetben rendkívül jótékony hatással van a beteg szervekre.

— **Katolikus férfiak!** Sorakozzatok és csatlakozzatok a máriapósi zárándoklathoz, ha nem is jelentkeztél. — részt vehet mindenki, gyónását lehetőleg mindenki idehaza végezze el. Szombat este hat órakor, hogy az utazás nyugodtabb lehessen. Vasárnap reggel, augusztus hó 16-án, 3.10 órakor indulunk a pályaudvarról, (a Csapókerti megállónál is lehet felszállani). A jegyet mindenki maga váltja meg. Polgári jegy 4.40 fillér, a kedvezményesek szintén maguk intézzék és élvezzék kedvezményeiket. Élelmészről mindenki maga gondoskodik, ha azonban ott akar ebédelni arról is gondoskodva van. Minden katolikus férfit szívesen várunk. Az állomásnál feljöttablánál gyülekezünk Katolikus Népszövetség Igazgatósága.

— **A Katolikus Otthon,** augusztus hó 16-án, vasárnap este hét órai kezdettel, műsoros estélyt rendez, melyre az otthon tagjait és kedves ismerőseit szeretettel meghívja a rendezőség. Konferál Szilágyi Antal. Cigányzene.

— **Nagy Iparművészeti kiállítás Balatonfüreden.** Balatonfüreden — hol úgy a fővárosból, mint a Tiszántúlról s Debrecenből is szép számmal nyaralnak ez idén is — kapjuk az értesítést, hogy a fővárosi festő és iparművészek, ezúttal tartják az idei szezonban második, nagy iparművészeti kiállításukat. A kiállítás főrendezője Stverteczkyne (Budapest), aki a szemlélőket és látogatókat oly nemes anyaggal s oly magas művészi kiállítással lepte meg, mi minden látogatót lebilincsel és elragadtatásra készítet. A látogatók soraiiban nem egyszer találkozhatunk a legmagasabb körök és családok képviselőivel, akik alig tudnak egy-egy kedves dolog megvásárlása után is megválni. ettől az igazán elsőrangú, fényes és értékes kiállítástól. A budapesti iparművészek reprezentánsai méltókérekebe helyezték a kiállításuk anyagát a vezetőnél: Stverteczkyne tanárnőnél, ki különben szeptembertől fogva a festészet és iparművészet elsajátításában mindenkinek szívesen áll rendelkezésére. Benne mindenkor kiváló tanárnőt találunk azok, kik nála az ilyen irányú tanításban részesülni óhajtanak.

Eladó ingatlan.

Augusztus hó 27-én délelőtt 9 órakor a debreceni kir. járásbíró-ság Deák Ferenc uccai palotájának árverési esanokában önkéntes bírói árverésen elárverezik a Debrecenben Jókai u. 31. sz. alatt fekvő házastelket 9960 pengő kikiáltási árban. Az árverési feltételek igen előnyösek: az ingatlan esetleg már 5000 pengőért meg lehet venni.

— Ne sajnálja a fáradságot és nézze meg a Tabarin új műsorát. Tánc reggel öt óráig.

— **Hol nem lesz villamosáram szombaton és vasárnap?** Tisztelettel értesítjük villamosáramfogyasztó közönségünket, hogy a posta léghálózatának átalakítása miatt, folyó hó 15-én, szombaton déli 12 órától 1 (13) óráig a következő uccákon az áramszolgáltatás szünetelni fog: Péterfia uca vége, Károly Ferenc József út, Magoss György-tér, Böszörményi út, Libakert, Békert, Csige kert, Ujkert, Sestakert, Sétakert, Nyulas. — Hálózatunkon eszközrendő javítások miatt folyó hó 16-án, vasárnap reggel hat órától déli egy (13) óráig, a következő helyeken az áramszolgáltatás szünetelni fog: Teleki, Timár, Vigkedvü Mihály, Haláp, Szent Anna, Kandia, Zöldfa, Méliusz-tér, Kossuth Bathyánvi, Varga, Burgondia, Domb Magoss, Kigyó ucca, Csapó, Vár ucca Nyomatató, Szappanos, Veres, Kölesei, Meszena, Maróthy, Faragó, Egmalom, Rákóczi, Eötvös ucca és a Péterfia ucca páratlan oldala. — Árpádtér, Virág, Rakovszki, Dobozi, Csapókert, Katz-telep, Kút, Nyil, Homok, Apaffi, Nagy Sándor József, Csonka, Kassai út, Hadházi ucca, s Kórház ucca, Simonyi út páratlan oldala, Nagyerdő és Pallagpuszta.

Cilágítási Vállalat.

x **Hazajött a nyaralásból** Laci, Pista Lulu, Kató, hogy olvassák leckéiket, megveszik a könyveiket Springer-nél. Tankönyvek megérkeztek. Springer tankönyveket vesz, használtat féláron ad és cserél.

— **Exploziós moterkezelői tanfolyam** nyílik meg a debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában, szeptember hó 10-én. A tanfolyami órák este 6—8 óra között vannak, tartama hat hét. A hallgatók az autóvezetőknek szükséges elméleti kiképzésben is részesülnek. Beírási és tandíj 29.30 pengő. Részletesebb felvilágosítást az intézet igazgatósága nyújt, a délutáni órákban, (Széchenyi út 2. szám).

— Ma tánc a „Rózsabokorban”, — Bartalis jazz-band mellett.

— **Kiadó városi kislakás.** A Szent Anna uccai városi bérház negyedik emeletén levő (Egyed György bérletében állott), háromszobás, teljes komfortos lakás, szabadkézből azonnal kiadó. Értekezni lehet Városháza, I. emelet, 35. számú szobába, naponta 12 és 14. óra között.

Zöld tb. h-polgármester.

— **Állami gépjárművezető (soffőr) tanfolyam** nyílik meg a m. kir. technológiai és anyagvizsgáló intézet keretében, szeptember hó 9-én, este fél-hét órakor, az intézet Budapest, VIII. József körút 6. szám alatti helyiségében. Beírás naponta délelőtt 9—1 óra között, az igazgatósági irodában, ahol a felvételhez szükséges őrlepek a hivatalos órák alatt, előzetesen beszerezhetők. Igazgatóság.

— **Változás a kabal-nádudvari vasúti közlekedésben.** Szíves tudomásulvétel végett közöljük, hogy a Kaba—nádudvari vonalon, folyó évi szept. hó elsejétől kezdődőleg az 5423. és 5426. sz. vonat közlekedését beszüntettük és helyettük ugyanezen naptól kezdődőleg, hétköznapokon, tehát vasár- és ünnepnap kivételével az 5429 és 5432. számú vonatot helyeztük forgalomba. Az 5429. számú vonatot 5. óra 25 perckor indul Nádudvarról és 5.50 órakor érkezik Kabára. Az 5432. számú vonat 6 óra 15 perckor indul Kabáról és este 6 óra 39 perckor érkezik Nádudvarra.

x **Szombat, vasárnap reggel öt óráig** nyitva a Goldstein vendéglő, Kigyó ucca 12. szám.

— **Stabilizorkazánfűtő tanfolyam** fog megnyílni a debreceni m. kir. állami fa- és fémipari szakiskolában, f. évi szeptember hó elején. A tanfolyam tartalma hat hét, előadások este 6—9 óráig, gyakorlatok vasárnap délelőtt. Tandíj 18.30 pengő, vizsgadíj 7.20 pengő. Felvehető minden 18. élet betöltött egyén. Jelentkezés délelőtt 10—1 óráig és délután 3—5-ig, az igazgatóságnál.

Gyászrovat

Elhunyt úrnő, augusztus hó 13-án, este meghalt Debrecenben, hosszas szenvedés után özv. dr. Tihanyi Sámuelné, néhai dr. Tihanyi Sámuel, volt városi tisztifőorvos özvegye. Halálát öt gyermeke siratja. Temetése f. hó 16-án, vasárnap délelőtt fél 11 órakor lesz a Piac ucca 73. számú gyászszobától.

Nagy Andrásné sz. Berenyes Erzsébet 73. éves korában elhunyt. Temetése, augusztus hó 15-én, délután három órakor lesz a Péterfia uccai temető halottasházából a református egyház szertartása szerint. — A temetést Gebauer temetkezési vállalat rendezi.

Anyakönyvi hírek

Születések: Dr. Pajor Győző rt. igazgató, leány Klára. — Simon Imre földműves, fiú Sándor. — Kerékgyártó Ferenc, földműves, leány Piroška. — Báthori Lajos gépkocsi vezető, lány Katalin. — Husven Mihály földműves, fiú Mihály. — Vértesi Jenő asztalossegéd, fiú Sándor. — Jakab Gyula lakatos, fiú Ferenc. — Kovács István földműves, fiú István. — Tar Imre földműves, fiú Imre. — Lajkó János földműves, leány Julia. — Mátyus Gusztáv földműves, fiú Sándor.

Halálozások: Palotai Bernátné szül. Rác Lidia ref. 65. éves. Létai út 13. szám. — Dömsödy Imréné szül. Czeglédy Mária, ref. 61. éves. Bathyányi ucca 1. szám. — Tihanyi Sámuelné szül. Kandel Sára izr. 80 éves, Piac ucca 73. szám. — Szabó Elek, ref. 19 éves, Nyíradony. — Hartmann Tihor izr. 10 hónapos, Simonffy ucca 34. szám. — Gsápar Mária, ref. 10 hónapos, Nagyálló.

Eljegyzések: Balog Endre—Váradi Zsófia. Telki László—Tóth Ilona.

Házasságok: Farkas István—Debreceni Margit. Gargya Endre—Rappenberger Mária. Nógrádi János—Barna Etel. Siroki Gyula—Muncsán Erzsébet.

— **Frontharcosok!** Felhívjuk a frontharcosok egyesületének azon tagjait, akik még a Frontharcosok Dalkörének nem tagjai, hogy mentől nagyobb számban lépjenek be a dalkörbe. A próbákat kedden és pénteken este hét órakor tartjuk a Fűvészkert uccai elemi iskolában, melyre minden bajtársat és hozzátartozóit hazafias szeretettel meghívunk. A Vezetőség.

Fontos Budapestre utazók részére!

Szálljon meg a **Merán szállóban** Berlin-tér 7. (Nyugatinál.)

Budapest legjobb helyén fekvő modern szállója. — Lift, központi fűtés, hideg és meleg folyóvíz, fürdők, telefonos szobák, kávéház-étterem.

Szobák 4.50 P. — Pensiók 8 P-től. Egy ágy nál 10, két ágy nál 20% engedmény e lap olvasóinak.

4 ÚJ KÖTET

Krúdy Gyula

A betyár álma

194 oldal P 1.—

Anatole France

Istenek szomjaznak

484 oldal P 2.—

Révész Béla

Egyedül mindenkivel

168 oldal P 1.50

Emile Zola

Pascal orvos

436 oldal P 2.50

4 ÚJ KÖTET

Megrendelhető a „Debreczen” kiadóhivatalában, József királyi herceg-utca 1. sz.

Szabadalmakat

megszerez. értékesít minden államban ARON ÉS MOLNÁR szabadalmi iroda. — Budapest, VIII., Rákóczi-ut 15. sz. — Felvilágosítás díjtalan.

x **Ünnepnapokon és vasárnapokon** is nyitva a Liener Béla fényképész műterme, Csapó ucca 1. szám alatt. — Családi-, gyermek- és menyasszonyi képek, tökéletes kivitelben.

x **Poloskát, svábbogarat, biztosan** elpusztít a „Szektin” rovarirtószer. Kapható Jóna és Jóna drogériája, — Debrecen, Kossuth ucca 6. szám. Ára 1 pengő 20 fillér.

x **Jóna Julla fényképészeti műterme**, Csapó ucca 19. szám alatt megnyit. Olcsó árak.

x **Tankönyveit már most** megveheti új, vagy használt állapotban, Antalffy József cégnél, Szent Anna és Varga ucca sarok. Telefon 612. szám.

x **Ne sajnálja a fáradságot és nézze** meg a Tabarin új műsorát. Tánc reggel öt óráig.

— **Megloptak egy olasz egyetemi hallgatót.** Mario Colobattisti római olasz egyetemi hallgató, aki jelenleg Debrecenben, a Nyári Egyetem hallgatója, tegnap délután az egyetemi sporttelepen az egyik padra letette a kabátját. Amikor a kabátot felvette, meglepetve vette észre, hogy a kabátjából eltűnt a pénztárcája, amelyben két darab százárfás olasz bankjegy és kb ötven líra aprópénz volt, fratokkal együtt. Feljelentést tett a rendőrségen, ahol a nyomozás megindult. — **Mésnap találták meg az öngyilkos napszámos hulláját.** Balázs Károly 52. éves bihartordi napszámos, csütörtökön éjjel, lakásának a padlásán felakasztotta magát és meghalt. — **A napszámos hozzátartozói csak másnap reggel találták rá az öngyilkos hulláira és jelentették az esetet az ottani csendőrségnek, amely viszont a debreceni ügyvédségnek tett jelentést a tragikus halálesetről.** Az ügyész Balázs Károly hullájának az eltemetésére megadta az engedélyt, — mivel bűncselekményt nem látott fennforogni.

Nem trükk, valóság!

Jó kilátásu, szobák, barátságos, hiszta **20%** árból
Bőséges, ízletes házi étkezés **10%** árból

engedményt kap Ön mint ezen lap előfizetője

BUDAPESTEN

Park Szállodában

VIII. Baross-tér 10. Szemben a Keleti Pályaudvar érkezési oldalával.

KÖZGAZDASÁG

Terményfőzsde

A határidőpiac hivatalos árfolyamai:
Buza decemberre 11.70, 11.60, 11.55, 11.59, 11.61, 11.58, 11.50, 11.45, zárlat 11.45—11.40; márciusra 13.05, 12.80, 12.75, 12.73, 12.70, 12.75, 12.70, 12.60, zárlat 12.58—12.60.

Rozs decemberre 10.70, márciusra 11.90, zárlat 11.75—11.80.
Tengeri májusra 13.55, 13.46, 13.44, 13.48, zárlat 13.45—13.48.
A különleges tisztai 80 kg-os buza 10.75—12.00.

A budapesti árutőzsde hivatalos árfolyamai: Buza tisztai 77 kg-os 9.50—10.10, 78 kg-os 9.65—10.25, 79 kg-os 9.80—10.40, 80 kg-os 9.90—10.50, felső tisztai, fejmegyei és dunántúli 77 kg-os 9.30—9.60, 78 kg-os 9.45—9.75, 79 kg-os 9.60—9.90, 80 kg-os 9.70—10, pestvidéki és bácskai 77 kg-os 9.25—9.50, 78 kg-os 9.40—9.65, 79 kg-os 9.55—9.80, 80 kg-os 9.65—9.90.

Pestvidéki rozsa 8.50—8.60, egyéb rozsa 8.50—8.60, tak. árpa I. 15.25—15.50, tak. árpa II. 14.75—15.25, felvidéki sörárpa 17.00—19.00, egyéb 16.00—17.00, zab I. 19.25—19.60, zab II. 18.75—19.00, tengeri 15.00—15.30, korna 10.50—10.75, 8-as liszt 16.25—16.75, repce 21.00—22.00, hiborhere 28—30, százas búkköny 28—30, lenmag k. 22.5—23, lenmag n. 24.5—25, kék mák 68—70, Viktória borsó 19—23, expressz borsó 16—18, ősi borsó 16—17, fehér bab 22—23, lencse, kis 24—28, lencse nagy 34—40.

HIVATALOS VALUTAÁRFOLYAMOK.

Angol font 27.70—28.00, Belga frank 79.30—80.10, Cseh korona 16.94—17.10, Dán korona 152.80—153.30, Dinar 10.10—10.20, Dollár 571.25—576.25, Francia frank 22.60—23.00, Hollandi forint 229.70—231.30, Lengyel zloty 63.55—64.25, Lei 3.40—3.45, Léva 4.10—4.18, Lira 29.80—30.30, Német márka 135.00—136.20, Norvég korona 152.80—153.80, Osztrák schilling 80.05—80.75, Svájci frank 110.95—112.15, Svéd korona 152.90—153.90.

DEBRECENI PIACI ÁRAK.

Élőbaromfi: csirke 1.20—3.50 fillér, kacska kg-ja 1.20 fillér, tojás 6, 8, fejeskáposzta 18—20 fillér, kelkáposzta darabja 5—10, zöldpaprika hegyes darabja 2 fillér, zöldpaprika töltelivaló, száza 30 fillér, burgonya róza 12—14 fillér, tengeri 1—2 fillér, kalarábé 1—6, torma kg-ja 40 fillér, vajhab 16—20 fillér, ugorka darabja 2 fillér, savanyított ugorkának való, százával 30—40 fillér, paradicsom kg 10 fillér, tök darabja 6 fillér. — Gyümölcs: Sárgadinnye kg-ja 5 fillér görögdinnye kg-ja 3, körte kg-ja 7—20, őszibarack 1—1.20, alma kg-ja 8—16, szilva 20, szőlő kg-ja 60—80, citrom darabja 8—10 fillér.

A debreceni kir. járásbíróóság, mint telekkönyvi hatóság.

15859—1931. tkzs.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY KIVONAT.

Tolnai Béla és társa cég végrehajtatónak Kerekes Imre és neje Szabó Julianna végrehajtást szenvedő ellen indított végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási ügyében a tkvi hatóság a végrehajtási újabb árverést 238 P 76 fill. tökékövetelés és járulékaik behajtása végett a debreceni kir. járásbíróóság területén levő Debrecen sz. kir. városban fekvő s a debreceni 2881. sz. tkvi betétben A. I. 1—2 sor és 16621 és 16622. hrsz. a. felvett 337 nsz.-öl területű Onossay u. 19. sz. ház, udvar és szántóra 2456 P 94 fill. kikiáltási árban elrendelte.

Az árverést az 1931. évi szeptember hó 12. napján délelőtt 9 órakor a tkvi hatóság hivatalos helyiségében, Deák Ferenc u. 17. sz. I. a. fogják megtartani.

Az árverés alá kerülő ingatlant a kikiáltási ár felénél alacsonyabb áron eladni nem lehet.

Az árverelni szándékozók kötelesek bánatpénzzel a kikiáltási ár 10 százalékát készpénzben, vagy az 1881. LX. 42. §-ában meghatározott árfolyammal számított óva-

dékképes értékpapirosban a kikiáltóknál letenni, vagy a bánatpénznek előleges birói letétbe helyezéséről kiállított elismervényt a kiküldöttnek átadni és az árverési feltételeket aláírni.

Az, aki az ingatlanért a kikiáltási áránál magasabb ígéretet tett, ha többet ígérni senki sem akar, köteles nyomban a kikiáltási ár százaléka szerint megállapított bánatpénzt az általa ígért ár ugyanannyi százalékaig kiegyesíteni.

Debrecen, 1931 május hó 30.

Dr. v. Biró sk. kir. jbiró.

A kiadmány hitelül: Hegyváry kiadó.

24146—24486—1931. II.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

Városi birtokok bérbeadására.

Debrecen sz. kir. város tulajdonát képező birtokok közül a folyó évi augusztus hó 21. napján délelőtt 9 órakor a Városháza kis tanácsstermében megtartandó nyilvános árverésen az alábbiak fognak haszonbérbe adni:

1932 január 1-től számítandó 3 évi időtartamra a Tegláskert Balogh Mihály uccai 7 kat. h. 776.5 négyszögöl területű legelő birtok; az 1931. év október 1-től számítandó 3 éves időtartamra a volt Gugyori eszárdához tartozó 20 kat. h. és 1311 négyszögöl területű birtok.

Ugyanez alkalommal bérbe fog adni az 1932 január 1-től számítandó 3 évi időtartamra a Baromvásártéren gyakorolható étel és ital árusítás.

Ez árverések utóajánlati árverések lesznek és azok eredménye ellen utóajánlatnak helye nincs.

Ugyancsak a fent említett időben megtartandó nyilvános árverésen bérbe fog adni az 1931. év október hó 1-től számítandó 3 évi időtartamra a városi téglá és cserépgyár melletti azon 7 kat. h. és 1012 négyszögöl területű birtok, melyet jelenleg Csengeri Ernő bérel. E birtok árverése ellen utóajánlatnak helye van.

Az árverési feltételek a hivatalos órák alatt délelőtt 8—14-ig a gazdasági ügyosztályban I. emelet 28. sz. szoba megtekinthetők.

Debrecen, 1931 augusztus 14. Polgármester.

20383—1931. vh. szám.

ÁRVERÉSI HIRDETMÉNY.

A debreceni kir. járásbíróóságna 1930. évi Pk. II. 53440. sz. végzésé folytán Salgó László debreceni ügyvéd által képviselt Cordatic Magyar Gummi abroncs rt. javára debreceni lakos 300 P tőke, ennek 1931. évi július hó 15-től járó 9 százalék kamatai, 63.39 pengő eddigi és a még felmerülendő költségek behajtása végett — eddig fizetett összegek betudásával — 1931. évi augusztus hó 19. napjától délelőtt fél 12 órakor Debrecenben, Hatvan u. 1. szám alatt a debreceni kir. járásbíróóság 1930. évi 15382. sz. végzése folytán 1930 Pk. II. 36475. sz. íkjönyvben 6. tétel alatt le-, illetve felülfoglalt 1700 pengőre becsült ingók, u. m. butor, zongora, rádió stb. nyilvános bíról árverésen a leg többet ígérőnek, esetleg becsáron alul is eladtnak az 1881. évi LX. t.-c. 107. és 108. §-ai értelmében Debrecen, 1931 július hó 22-én.

bir. végrehajtó Szilágyi Lajos

BANDITÁK

FORRADALMAK

és mindenre elszánt kalandorok

romantikus világában játszódik le Louis de Oteya: »Fehér ördög«, valamint Carit Etlar: »Vendettac című regénye. — Arany kötésben, 256 oldal terjedelmében a tudás és szórakozás kincsesháza és dísz minden könyvszekrénynek.

MINDKÉT MŰ KAPHATÓ A KÖNYVTÁRSZÁRVAZATBAN

Egy-egy kötet ára **1 P 80** fillér.

KIADÓHIVATALÁBAN, JÓZSEF KIRALYI HERCEG U. 1. SZ.

SPORTHIREK

A kerület ifjúsági és szenior atletikai bajnoki versenye

A Magyar Athletikai Szövetség keleti kerülete szombat és vasárnap délután fél 4 órai kezdettel az egyetemi sporttelepen rendezi meg a keleti kerület ifjúsági és szenior atletikai bajnoki versenyt alábbi versenyszámokkal:

Augusztus 15-én ifjúságiaknak 100, 400 és 1500 m-es síkfutás, 110 és 400 m-es gátfutás, magasugrás, súlydobás, gerelyvetés. Szenioroknak 200, 800 és 5000 m-es síkfutás, 110 és 400 m-es gátfutás, távol- és rudugrás, diszkoszvetés.

Augusztus 16-án ifjúságiaknak 200, 800 és 3000 m-es síkfutás, távol- és rudugrás, diszkoszvetés. Szenioroknak 100, 400 és 1500 m-es síkfutás, 200 m-es gátfutás, magas- és hármassugrás, súlydobás, gerelyvetés.

Az egyes versenyszámok győztesei a kerületi bajnoki címet s a három első helyezett az indulók számára való tekintet nélkül a Szövetség érmét nyeri.

A versenyen részt vesznek a szolnoki, nyíregyházi, törökszentmiklósi, kiskvárdai, karcagi, berettyóújfalui és az összes debreceni egyesületek legjobb versenyzőikkel, úgyhogy minden számban szép küzdelmekre, több versenyszámban pedig a kerületi rekord megjavítására van kilátás. A kerületi atlétái ugyanis most nagyon jó formában vannak, mutatja az, hogy a két héttel ezelőtt Eperjesen Eperjes és Kassa válogatott atlétái ellen, most vasárnap pedig Gyöngyösön Észak-magyarország válogatott atlétái ellen győzelmesen mérköztek meg.

Egri TE-DUE vízpolómérkőzés szombaton

Nagyvárad—Debrecen úszómérkőzés vasárnap a nagyerdei úszóudvarban.

Ez évben fordulópontjához ért a debreceni úszósport. A nagyszámu versenyek, amelyeken az úszók képességeit csak fokozni lehet, a mindinkább javuló eredményekkel bizonyítják. Ez a fejlődés mindinkább érezhető a vízpolóban, mely az utóbbi időben kedvencsportja lett Debrecen sportszerető közönségének. A DUE vízpolócsapata, amely imponáló fölénnyel intézte el a keleti kerület csapatait, köztük a félelmetes DEAC együttesét és nyerte meg nagyszerű gólaránnyal a kerület s egyben II. oszt. ker. bajnokságot, amelylyel kvalifikálta magát az országos II. oszt. bajnoki döntőben való játékra, amelyben 5 csapat vesz részt. A sorsolás szerint a DUE az Egri Torna Egyetemi csapatokkal szembe kerül, amelyben 5 csapat vesz részt. A sorsolás szerint a DUE az Egri Torna Egyetemi csapatokkal szembe kerül, amelyben 5 csapat vesz részt. A sorsolás szerint a DUE az Egri Torna Egyetemi csapatokkal szembe kerül, amelyben 5 csapat vesz részt.

Vasárnap délután 5 órai kezdettel tartják meg a második Nagyvárad—Debrecen úszómérkőzést, amelynek kimenetele elé nagy érdeklődéssel tekint

Debrecen egész sporttársadalma. Debrecen uszói júliusban jártak Nagyváradon, ahol igen szívélyes fogadtatásban volt részük, amelyet igyekeznek viszonozni.

A nagyváradusi úszók délután 2 órakor érkeznek, a DUE és DEAC virágcsokorral fogadják őket, majd Vértess Sándor, a MUSz keleti ker. elnöke üdvözlő a vendégeket. A vendégek a Bikaszállóba mennek szállásukra s utána megtekintik az egyetemet, majd átmennek a nagyerdei úszóudvarba és végignézik az ETE—DUE vízpolómérkőzést. Utána, este 9 órakor vacsora és ismerkedési est a Bika éttermében. Másnap, vasárnap délelőtt megtekintik a Déri-muzeumot a vendégek, délután verseny, este díjkiosztás és vacsora a Bika éttermében.

Versenyszámok. 100 m. gyorsúszás: Felicides, Krecsmáry (Nagyvárad), Farkas, Bessenyei (Debrecen); 200 m. mellúszás: Fischer, Nemes (Nagyvárad), Szentkirályi, Gódenyi (Debrecen); 100 m. hátúszás: Krecsmáry, Schönberger (Nagyvárad), Klein Gy. Juhász (Debrecen).

Afenti uszókól összeállított két-két vegyes staféta verseny a városközi program, melyet kiegészítenek gyermek ifjúsági és hölgyversenyek.

Vízpolómérkőzés Nagyvárad és Debrecen csapatai között. Nagyvárad csapata: Török, Krecsmáry, Nemes, Moks, Barna, Felicides, Schönberger.

Hármas futballmérkőzés lesz vasárnap a DVSC pályán

Vasárnapra a Boeskaik az Attilával skart Debrecenben barátságos mérkőzést játszani, azonban az Attila a Felvidékre ment és így az ellenfél nélkül maradt Boeskaik pihen. A Boeskaik pihenését felhasználják az amatőrök és érdekes programmal szolgálnak a futballközönségnek. Hármas mérkőzést rendeznek a vasutas pályán és így a közönség megtalálja a kedvenc sportját.

Az első mérkőzést fél 2 órai kezdettel a DMTE játssza a Villanygyár csapata ellen. A két csapat találkozása elsőrangú sportot ígér, mert a DMTE a

villám tornán a második helyre futott fel, míg ugyanakkor a Villanygyár jó játékaival kellett fellütnést a szakértők előtt. Találkozásuk nagyon jó sportot ígér. Utánuk fél 4 órakor a DTE játsszik a Textilgyár csapatával. A Textilgyár a feltűző tehetségek közé tartozik és hétről hétre javul, míg a DTE új játékosokkal felfrissítve indul a küzdelemben. A DTE erős védelmének mindenesetre kemény ellenfele lesz a Textilgyár gyors esaltársora.

A két előmérkőzés után a DVSC játsszik vasutas bajnoki mérkőzést a P. MÁV csapatával. A P. MÁV a bajnok-

Férfiak

gyengesége ellen csak egyetlen azonnali kötségtelen segítség létezik, egy mesterien konstruált gumi készülék, melyet minden férfinak érdeke megismerni. Illusztrált prospektust 80 fillér póstabélyeg ellenében diszkrétén küld: Gumi Export, Budapest, Népszínház ucca 13. szám.

ség mumusa volt és Debrecenben is nehéz volt tőlük pontot hódítani, míg otthonukban majdnem valamennyi debreceni ellenfelüket legyőzték. A DVSC-nek legerősebb csapatával is nagyon meg kell küzdeni, ha a mérkőzésből győztesen akar kikerülni.

Ahármas mérkőzést olcsó belépődíjak mellett rendezik az egyesületek és így bizonyára szépszámu közönség lesz tanuja az érdekes küzdelmeknek.

OLD-BOY MÉRKŐZÉSEK.

Szombat délután kettős old-boy mérkőzés színhelye lesz a DTE nagyerdei sporttelepe. Három órakor az Egyetemi Gépház jóképességű csapata mérkőzik a Közigazgatási Hatóság csapatával. Utánuk 5 órakor a DTE old-boy csapata játszik revánsmérkőzést a Futballfrák csapatával. A két nívós old-boy mérkőzés, amelyen a futballsport régi híres játékosai öltik magukra ismét a futballdresszt, érdekes csemegeje lesz a futball barátainak.

ORSZÁGOS BAJNOKI TENNISZVERSENY DEBRECENBEN.

A Debreceni Egyetemi Athletikai Club, mint a MOLSz tagja, 1931. évi augusztus hó 20—23. napjain Debrecenben a Nagyerdőn levő egyetemi sporttelepen a MOLSz vidéki egyesületeinél leigazolt játékosok részére országos vidéki lakn-tennisz versenyt rendez.

Versenyszámok: 1. Férfi egyes verseny Magyarország vidéki bajnokságáért. 2. Női egyes verseny Magyarország vidéki bajnokságáért. 3. Férfi páros verseny Magyarország vidéki bajnokságáért. 4. Vegyes páros verseny Magyarország vidéki bajnokságáért. 5. Férfi egyes verseny vidékiek részére az I. és IV. csoport kizárásával. 6. Női egyes verseny vidékiek részére az I. és IV. csoport kizárásával.

Nevezési zárlat augusztus 18-án este 6 óra, sorsolás ugyanakkor a pályán. Nevezési díj az 1—4. számokban személyenként és számonként 5 pengő, az 5—6. számokban személyenként 4 pengő. Legkisebb nevezési díj 10 pengő. A nevezések és nevezési díjak dr. Kurdiacs József szakosztályi intéző Debrecen, Piac u. 32. Postafiók 29. (telefon 5—39. sz.) címre küldendők. A nevezések a Szövetség hivatalos blankettáin küldendők. Nem a Szövetség blankettáján vagy pontatlanul kitöltött blankettán, vagy nevezési díj nélkül érkező nevezések érvénytelenek.

A VASÁRNAPI ÉREMMÉRKŐZÉSEK a következő idő- és sorrendben lesznek lejátszva a DKASE pályán: 9 órakor Csige kert—Toldi, fél 11 órakor Csapó kert—Turul, fél 1 órakor Pallag—I. kerület, 2 órakor Jókai—Testvériség, fél 4 órakor Csapó kert—Attila, fél 6 órakor Vasas—DKASE.

FELHÍVÁSOK

Felkérem a Törökvs SC alant felsorolt játékosait, hogy f. hó 15-én, vagyis szombat este legkésőbb fél 8 órára a szokott helyen jelenjenek meg: Szabó, Váradi, Nagy I., Nagy II., Zámcsnik, Keesks, Magyar I., Talmái, Bihari, Magyar I., Perényi, Thury II., Horváth, Papp, Barna, Tárgy: Vidéki mérkőzések megbeszélése. Intéző.

Felkérem a Kossuth FC alant felsorolt játékosait, hogy ma este 8 órára

megjeleni szíveskedjenek a Fekete hollóban szakosztályi ülésre: Kovács Penyige, Süveges, Héja, Rövíd, Fazekas, Tukarc, Szabó, Takács, Klári, Schwart, Fényes. Pontos megjelenés, kér az intéző.

Felkérem a Testvériség összes játékosait, hogy holnap, azaz vasárnap délután 1 órára a DKASE pályán a Jókai FC elleni éremmérkőzésre jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem a IV. Ker. FC alant megnevezett játékosait, hogy vasárnap délután fél 4 órára a villanygyár pályán a II. ker. FC elleni mérkőzésre jelenjenek meg: Dénes, Pável, Korcsmáros, Osváth, Sarkadi, Nagy, Papp, Lengyel, Ogrincs, Rác, Sipos, Bujdosó, Fried, Bernáth. Pontos megjelenést kér az intéző.

Felkérem a Börösök alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délelőtt 11 órakor a Rózsabokor előtt jelenjenek meg: Bécsi, Vári, Katz, Kovács, Kun, Varga, Grósz I., Gombos, Sívári, Bessenyei, Nagy, Halász, Szabó, Grósz II., Polnik, Sztanicsek. Utirány Hajduszentmihály. Angyal szakosztályi elnök.

Felkérem a Csige kert FC alant felsorolt játékosait, hogy f. hó 16-án, vasárnap reggel pontosan 8 órára a DKASE pályán a Toldi FC elleni éremmérkőzésre jelenjenek meg a következők: Szabó, Kocsis, Fekete, Hajdu, Takács, Nagy, Nemes, Kovács, Horváth, Jellinek, Pozsonyi I., Paczók, Vida, Tóth, Pozsonyi II., Komádi. A játékosok pontos megjelenését kéri az intéző.

Felkérem a Méliusz FC játékosait, hogy augusztus hó 15-én délután fél 4 órakor a katonapályán a következők jelenjenek meg: Tóth J., Tóth M., Moldován B., Mészáros J., Balogh I., Balogh II., Schindler P., Némethi J., Suba I., Bernáth J., Véber Gy. Intéző.

Felkérem az Attila FC összes játékosait, hogy szombaton este 7 órára a Bethlen uccai kertben szakosztályi ülésre okvetlen megjeleni szíveskedjenek. Intéző.

Felkérem az Egyetértés FC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délután 5 órára a villanygyári pályán a Kossuth elleni mérkőzésen jelenjenek meg: Varjas, Danzinger, Gyarmati, Zeke, Pócsi I. és II., Szombathelyi I. és II., Török, Barna és a tartalékok. Intéző.

Felkérem a Turul FC alant felsorolt játékosait, hogy vasárnap délelőtt 10 órára a DKASE pályán jelenjenek meg: Ferenczi, Grósz, Ádám, Szabó I., Erdős, Bujdosó, Marozsán, Ogrincs, Elek, Szabó II., Halász, Hokmann, Sipos. Pontos megjelenést kér az intéző.

Felkérem a Székvár FC játékosait, hogy vasárnap délelőtt 8 órára a DTE pályán jelenjenek meg. Intéző.

Felkérem az Egyetértés FC összes játékosait, hogy ma este fél 8 órára Nagy Dániel Csapó ucca 100. sz. alatt levő helyiségében a tagsággal megjeleni szíveskedjenek. Intéző.

Felkérem az Attila FC összes játékosait, hogy pénteken délután 6 órára a fémipari szakiskola előtt tréningre megjeleni szíveskedjenek. Intéző.

Szörmebundák kijavítását

átalakítását olcsón vállalom a nyát folyamán. Kész bundák és prémhbőrök nagy választékban. Kőváry szücsmester, József kir. herceg ucca 3.

A világ legnagyobb állatkertjében Hamburg-Altonában

Utínaplóból

Az éjszakai utazás megtört. — Nem esoda, mert éjjel előtt induliam Koppenhágából, már félkeltőkor kiszállítottak a vonatból és keljes batyuval, mint egy marsoló katonára bemásztam a kompra mely félóra alatt egyik kis szigetről a másikra vitt át.

Ez a vándorlás csak a III. osztályu utasoknak volt osztályrésze. Az I—II. osztályu utasokat a Mitropa két óriási hálókoocsijában feltölték a kompra és utasaik nyugodtan szunnyadhattak a koocsiban. Mi az urak koocsiai mellé állottunk. Hűvös volt a hajnal. Derengett a reggel.

Félóra volt a hajóút. Ujra nyakamba kavartottam a hátizsákot, kezembe fogtam a háborut megjárt katonakofferemet, botomat: No gyerünk!

Mentem a többi szegényekkel a vasuti koocsik felé. A kompról nagy füttyöréssel lassan kivontatják a négy koocsit. Hozzácsatolják a szárazföldön váró III. osztályu koocsikat, beszélünk és meggyünk tovább a szárazon.

Hajnali 3 óra, elszunnyadok. — Mindenki mozgolódik a vonatban. Ujra kiszállunk, megszünt a szárazföld, kompon meggyünk tovább. Mi III. osztályos utasok ujra kiszállunk és rohanunk a kompra. Szép nagy komp. Jegyeinket megnezik és megmutatják a III. osztályt. Jó hely, de kevés a kényelem.

A szárazföldi sínről a hálókoocsikat és I—II. osztályu koocsikat utasokkal együtt betolják a kompra.

Lassan, csikorogva jönnek a nehéz koocsik a viziuttra. Dübörög a komp. Mind nem fér a jobboldali sínre. A postakocsit még egyszer visszaviszik a áttolják a baloldali sínparra, megkötik fákkal a koocsikat, a gép elmegy és csend lesz a kompon.

Az eső szemetel. Kellemetlen hideg idő van. Mindenki elbuvik fedél alá. Pár percen belül a férfiak a férfi társalgóban, a nők a női szobában alusznak. En járom a kompot. Megnézem minden részét. Az I. osztály pompás szalonjait és éttermét, a gépházat, a fedélzetet. Fél négy óra. A gép mély szirénájával mélyen bömböl. Indulunk. Megállok a komp végénél és nézem a szürke tengert, mögöttem az egyre távolabb maradó zöldes partot.

Félöt órakor elnyom a buzdóság és a gépház melletti padon félredőlvé elaludtam.

— Wo fahren sie hin? (Hová utazik Ön?) — ráz fel egy hatalmas természetű, döngő hangú szurtos matróz.

Mélyen aludtam, mert nem tudtam rögtön megmondani neki. — Még erősebben kérd.

— Nach Hamburg! — nyögöm végre ki álmosan.

— Akkor rögtön s gyorsan szálljon ki. A vonat pár perc múlva indul. A berlini már elment. Warnemündeben vagyunk!

Kézen fog és vezet a csomagomhoz. Segít feladni. En még mindig álmos vagyok. Nem lelném a kijáratot sem, ő fogja a kezem és a kijárat felé visz. Szárazra lépek. — Futok a vonat felé. A kalauz vár. Hamburg felé? — kérdem futva.

— Igen, szálljon fel, mert indul! Felülök egy III. osztályu koocsiba. Panaszkodom, hogy ilyen meg-

nem történt velem. Elaludtam a kompon és a kompot vizsgáló matróz rám nem talál, visszavisznek Dániába.

Hallgatják, mosolygják. A vonat rohan, az eső erősen esik, álmos hangulat van a koocsiban. Az emberek politizálnak. Egy nacionalista porosz a lehangosabb. Beszél a német széthuzásról. Az északi és déli államok közötti ellentétéről. Uj Bismarck kellene, ki összekovácsolná a széteső szövetséget, akkor nem fizetne a német. A né-

szek és indulok a hatalmas kereskedő városnak.

Az eső elállt. Meg-meg indult néha. A zápor jól megpaskolta rossz esőköpenyemet. Átázott, csupa víz lettem.

Ki a kikötőbe. Óriási hajók állnak, rakodnak. Pipálnak az óriási kémények. Az egyik hajóóriás Japánból jött. Meg lehet tekinteni. A matrózok csempészárut kínálnak. Hívják a bámulókat. Nem veszek semmit, mert a parton áll a finánc és minden utast megvizsgál.

Déli lett. Egy olesó vendéglőben 50 pfennigért borsólevest ettem vírstíval. Olyan népi koszt, mint nálunk a bableves. Nem nagyon jó de tápláló.

— Ki Altonába, nézzük a Hagenbeek-féle állatkertet!

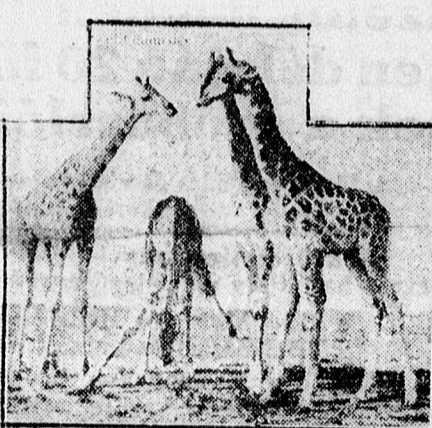
Egy jegyáruló pavillonba megyek. Kérdem a kiutazási módot.

Páncélos orrszarvú.

Táncos elefánt.

Afrikai zsiráfok.

Délisarki vadak: tengeri szörnyeket bámulnak a pingvinek a Hagenbeek állatkertben.

met önérték nem bírja már elviselni a megaláztatást.

— Ez igazi német beszéd! — szólal meg egy öreg jól öltözött utitárs, kezét nyújtja és megszorítja a fiatal német kezét.

Volt időnk. A fiatal német rákerített a sört mindenre. Végre a papságra. Ő vallásos, de a papságot nem szereti, mert nem teljesíti kötelességét és anyagi.

— Ugy látszik a papokkal mindenütt baj van! — szólalunk meg egy dán utitárral.

A német beszél, bizonyít. A többi utas figyelmesen hallgatja.

Dél előtt 11 órakor berobog a vonat a hatalmas hamburgi állomásra.

En rögtön a vonatba helye-

zem podgyászomat. Térképet ve-

— Menjen Ön autóbusszal. Rög-

tön itt lesz és hamar kiér, — biz-

— Mi az ára?

— 1.50 márka!

— Az nagyon sok. Villamoson

ötödörésnyi.

Addig beszél, végre rámszózt egy jegyet. Az autóbussz jött. El-

váltunk. Megy az autóbussz hosszú utcákon, ligeteken, parkokon át. Végre, az óriási területű park érdekes kapujánál megáll. Jegyet váltok. Egy márka a jegy, 50 pfennig a vezető. Többen vagyunk. Vezető jön velünk. Gyönyörű parkirozott területen meggyünk. Mesterséges tavak, hidak, folyók mindenütt.

A vezető elmondja, hogy a park 1844-ben alakult, mikor a mostani tulajdonos nagyapja, Hagenbeek Káorly ezt a sivar csupasz területet megvette és nagy vadállat kereskedést nyitott. Fia bővítette és ma 50 hold nagyságu park valósgos dísz, levegőtisztítója Altonának. Mai berendezését 1907-ben nyerte. Ekkor a mai tulajdonos vasbetonból hegyeket építtetett.

Fantasztikus szirtek. Lekopott gerincek, szakadékok hajszálig hasonlítanak az eredetihez. A jegesmedvék tavában fehérre festett betonlapok mintha úsznának.

A medvék úgy látszik jégtáblának gondolják, mert rajta ülnek. De érzik, hogy nem otthon vannak, mert nagyon lihegnek.

Erősen nádas, bozótos helyen az óvilág óriásai kihalt állatai vannak vasbetonból. Mindenik mozog, a 6 méter magas gyík ugrani készül, az óriási vampir repül, a mammut kutat, az óriási teknős menekül előle.

Az oroszlánok barlangjai előtt megállunk. Szabadban tanyáznak. Vasbeton barlang előtt állanak. — Mérgeesen néznek ránk. Nekünk ugranának, de egy mély árok választja el tőlünk őket. Így óvatosak és nem mernek ugrani. Ugyis hiába.

A majmok szigete hangos. Játsoznak, kiabálnak, veszekednek. Fára másznak, cikkáznak.

Oldalt a zsiráfok néznek ránk. Nem otthon vannak az afrikai legeleőkön. Kicsiny területen busulnak.

Az orrszarvú viziló a nagy beton medencében uszkál. Egy indiai páncélos viziló a parton áll, mutatgatja magát. Szép példány az óvilágból.

Japán sárkányokkal díszített hidon meggyünk keresztül. Az akváriumban óriási kigyók lomhám mozognak, ágaskodnak. A krokodil alszik, könnyes szemét alig hunyorítja. Az elefántok láncra verve nézik a bámulókat. Ormányukkal enivalót kérnek. Nagy terület. Király pinquinek serege sétál, gyönyörű madarak. Két lábukon topognak felénk. Szájuk jár mintha beszélne. Falánk állatok, ételt kérnek. A felügyelőt körülveszik, ő hallal eteti.

Mellette a sarki jégvilág szörnyei fürdenek. A tengeri elefánt feszíti a választó rostélyt, a rozmárt akarja letiporni. Szuszog, dönyög, ordít. Nagy szalonarétege melegíti. A fókák játszanak a vízben. Épügy, mint a jeges tengerben. Tengeri sárkányoknak hitte a néphit, mert hullámos uszában zavarják egymást.

A tevehad mekegve üdvözöl itt bennünket. Van itt egypupu és kétpupu teve. A csikos zebrák okosan figyelnek ránk. Ezeket lovalgolják.

A struc megfogyott. Háboru előtt százával tenyésztették itt. A háboru után a stretoll viselet kiment a divatból, és ma alig van 12 darab. Ezek is unják magukat és a lámák felé kurjongatnak. Középen a nagy tóban flamingók, daruk, gólyák jókedvű hada uszkál. A parton afrikai néger kunyhók füstölögnek. A bennszülöttek főznek.

Velünk szemben utasok jönnek, pár filléért elefántot lovagolnak. Jókedv, kacagás hangzik a parkban. Csak az ég ábrázata komor. Az eső csapkod.

En leülök és hosszan nézem a világot legnagyobb és leghíresebb állatkert megalapítójának bronzszobrát.

Ecsedi István

A hütlenség

Elénken emlékszem, (nem is olyan régen) egyik szent ünnep előtt, talán éppen karácsonykor, még gyermeki tiszta lélekkel vártuk a Jézuskát, hogy vajjon mit is hoz? S hoz-e egyáltalán valamit, mert csak a jó gyermeket látogatja meg, mert bizony rosszak is voltunk. Sok, sok borsot, paprikát törtünk kis hugommal édesanyánk orra alá. Mint pajkos gyermekek az elnyújtott s finomra elmetélt léztát hamarabb kitaláltuk, mint jó anyám akarta volna. (A földre.)

Volt rá eset, mikor édesanyám piacra akart menni, pénztárcáját eldugtuk a kályhába. (Jó, hogy a tűz nem égett benne.) Ilyenkor az lett a vége, hogy arra szaladtunk, amerre senki sem tartózkodott. Ott aztán meglapulva, lélekzetünket visszafojtva, vártuk a szörnyű kikapást.

Alkonyatkor étlen, szomjan, mikor már agyonfáradva, nem éreztük sem karunkat, sem lábunkat, elbujtunk, ha csak valamelyik belső cseléddel élő nem vadásztattak a kecskéből, vagy a szénakazalól. Rendszerint, mint ahogy megérdemeltük, megkaptuk jutalmunkat. Egy pár ilyen kaland előzte meg a szent karácsony estét, mikor alig remélve s nagyokat pislantva vártuk, hogy vajjon becsönget-e a kis Jézus?

Elhozza-e a szép hajjas babát, a melyik beszélni is tud, meg járni is. Hát meg is jött s elhozta a várva várt babát. Igaz, nem tudott beszélni, de így is nagy öröm volt. Nézegettük, rakosgattuk, dédelgettük és varrtunk neki tunikás kis ruhát. Miből?... Mikor édesanyám délutáni álmát aludta, én a féltve őrzött komótkulcsot elmentem. A csikos selyemruha aljából egy-egy tenyérnyit levágtam. Arra gondoltunk, hogy ő csak nem veszi észre, hiszen sok maradt még ott. A Panninak meg mindenképpen méltó lesz a selyemrokolya. Drága kis csillagunknak még a hátát is féltettük a hidegtől és a mellényről is lefejtettünk egy pár kis gombot. Majd ráfogjuk a mosóné, hogy ő szedte le...

Később eltört, megsirattuk, így is nagyon szerettük, pedig nem ő volt az igazi.

Telt, mult az idő, nagy leány lettem. Sokat bálóztam, teniszeztem, korcsolyáztam. Igen változóvá tette a fiatalság az időt.

Alig egy-két év repült el azóta, már azon veszem észre, hogy a menyasszonyi ruhám is szétmállik, elfoszladozik.

Es most itt van mellettem a napsugaram, csillagom, a szemem fénye. Boldog vagyok, mert itt van az igazi beszélő baba, akire ha rá nézek, mintha a két gyönyörű szempár a legszebb csillagból lenne. Ha hozzászólok, mintha a kis fecske csicseregne. Ha mellette vagyok és a harmatos kis reszkető kezeckéjét megfoghatom s a szívemre szoríthatom, nem adnám sok hamisított porcellánbabáért. Ő az. Előtt az igazi drága kis babám. Ha bánatos vagyok; boldog-

Leujabb divatu férfiruhákat

legfinomabb kivitelben készítünk.

Kovács Márton és Tóth Gyula, uriszabók
Piac ucca 63.

gá, napsugarassá, menyországgá teszi az életemet. Este ha lefekszem, a gyönyörűséggel telik meg a lelkem, megelégedetten hajtom le fejemet párnámra és az ő gyenge, harmatos kis teste mellett álmodom. Mikor pedig felébredek a drága kis káricsáló hangját halom. Sokáig nézem, nézem és ha

mindig... mindig látnám, akkor is kevés lenne. Mert vele betelni nem lehet és akárméddig nézem s gondolkozom, akkor sincs ennél nagyobb öröm; egy ilyen beszélő, tapsikoló drága kis gyermeknél.

Igy lezünk mindnyájan hütlenek a kis porcellán, hajjas babához. Somorjainé.

Orvosi honorárium az ó-korban

Az ókorban nem ismerték még a társadalombiztosítást, de az orvosproletariátust sem. De ismertek egy és más jelenséget, amely mintha a jelenkorban eltűnt volna: az orvosi teljesítmény magasra való értékelését. Ebből pedig következtetéseket lehet levonni a megbecsülésnek arra a fokára, amelyen az orvostudomány és a gyógyítás művészete azokban az időkben állott.

Mindenesetre bámulatát keltheti fel az Ur 1931. esztendejében úgy az orvosoknak, mint a pácienseknek azok az összegek, amelyeket kiváló orvosok sikerült gyógykezelésükért kaptak. Az ókor egyik legnagyob és egyúttal legjobban fizetett

orvosa Galenus volt. Boethius konzultól egy ízben a felesége gyógykezelésért négyszáz aranyat kapott, ami mostani pénzben óriási összeg. De még ez az orvosi honorárium sem a legnagyobb azok között, amelyeknek a híre ránkmaradt. Így például Nanlius Cornutus egy borspecialistának kezelését kétszázézer sesterciussal (a mai pénzben több, mint egymillió pengővel) honorálta. Az ilyen magas orvosi honoráriumok mellett perzsa Cézárnak sem volt könnyű dolga orvosa honoráriumának megfelelő kiszabásában. Amikor Cleudius császár Quintus Stertinius orvost 200.000 sestercius honorárium ellenében udvari orvosává akarta

A „Debreczen“ olvasói és előfizetői minden hétfőn és pénteken délután 20 fillérért fürödhetnek a szoboszlói gyógyfürdőben

A fürdőjegy oda- és visszautazással együtt 1 pengő 60 fillérbe kerül olvasóink részére.

A kedvezmény igénybevétele akként történik, hogy a »Debreczen« hasábjain megjelenő szelvény bemutatása ellenében

a Máv. hivatalos Menetjegyirodája személyenként 1 P 60 fillérért kombinált vasuti és fürdőjegyet ad ki.

Mintán hétköznapokon Hajduszoboszlóra és vissza a vasuti jegy 1 pengő 40 fillérbe kerülne személyenként egyedül vagy többedmagukkal kitazó olvasóink részére, így tehát a mi kedvezményünk révén, amelyet hetenként kétszer csoportos utazásnál nyújtunk a hajduszoboszlói hévízfürdő strandjára

mindössze 20 fillérbe kerül a belépőjegy.

Indulás minden hétfőn és pénteken délután a Debreczenből fél 3 órakor induló személyvonattal, visszautazás a Hajduszoboszlóról este 8 óra 28 perckor visszainduló személyvonattal.

Az állomáson

az indulás előtt 10 perccel kell megjelenni

és a »Debreczen« kirándulói részére fenntartott kocsihoz vagy szakaszokba együttesen szállni. Külön való utazásnál a kedvezmény érvényét veszti.

Ismételtten hangsúlyozzuk, hogy ez a kedvezmény csak a »Debreczen« szelvényeivel és csak a Máv. Menetjegyiroda útján vehető igénybe.

A legközelebbi utazás 1931 aug. hó 17-én, hétfőn lesz

A Menetjegy iroda minden hétfőn és pénteken délután pont fél kettőkor lezárja a jelentkezéseket.

A vasutnál csatlakozni már nem lehet.

SZELVENY
a »Debreczen« olvasói és előfizetői részére.

Ervényes

A
HAJDUSZOBOSZLÓI
STRANDFÜRDŐ

1931 aug. 17-én, hétfőn való kedvezményes látogatására.

Ezen szelvény alapján olvasóink és előfizetőink a Menetjegyirodában 1 pengő 60 fillérért kapják oda és visszautazásra szóló és fürdőre is jogosító utalványunkat.

Két tíz éven aluli gyermek egy jeggyel utazhat.

SZELVENY
a »Debreczen« olvasói és előfizetői részére.

Ervényes

A
HAJDUSZOBOSZLÓI
STRANDFÜRDŐ

1931 aug. 17-én, hétfőn való kedvezményes látogatására.

Ezen szelvény alapján olvasóink és előfizetőink a Menetjegyirodában 1 pengő 60 fillérért kapják oda és visszautazásra szóló és fürdőre is jogosító utalványunkat.

Két tíz éven aluli gyermek egy jeggyel utazhat.

kinevezni, az orvos kerekén kijelentette, hogy az ilyen »alamizsnáért« oda nem adja sok-sok százezer sesterciussal többet jövedelmező magánpraxisát.

Messze földön híres volt Chamius orvos római hidegvízgyógyintézete. Hosszabb tartamú kuráért olyan összegeket követelt, amely a mi valutánkban egymillió pengőnek felel meg. Megesett azonban az is, hogy visszaélték a gyógytudománnyal, csak annyi kellett hozzá, hogy ügyesen rejtelmes jelleggel adjon valaki az ilyen egészségellenes működésének. Egy Clinest nevű ember, aki »asztrológiai« elvek szerint ordinált, ötven millió pengőnyi vagyont hagyott örökösseire. Pliniustól, akinek szavához nem fért kétely, tudjuk, hogy Alkon sebész azt a tízmillió sesterciust, amire egyszer megbüntették, nyomban le tudta fizetni és ezt az összeget már néhány év múlva újra megkereste.

A jelenkorban bizonyára minden orvosa örülne, ha Augustus császár példája hamarosan lelkes követőre találna. Amikor ugyanis Augustus udvari orvosa, Musa makacs csüzből gyógyította ki, a császár hálából az összes római orvosoknak elengedte — az adójukat. Természetes, hogy az ilyen sokat kereső orvosok mellett már két évezreddel ezelőtt is nagy sereg szegény orvos is volt, akik gyakran súlyos nélkülözések között tengettek életüket. Igaz viszont, hogy akkoriban nem követeltek hat esztendei studiumot azoktól, akik az orvosi pályára készültek. Volt foltozóvargák, szobafestősegédek és ilyen egyéb foglalkozású emberek hat hét alatt »specialistákká« képezték ki magukat.

Egyes, különösen neves orvosok Görögországban is nagyon tekintélyes honoráriumokra tehettek szert. Polycrates orvosának, Demokedesnek egy évre két talentumot, a mi pénzünkön körülbelül tízenöt ezer pengő. Viszont a görög orvosok honorárium követelésekben római kollégáiknál sokkal szerényebbek voltak. A görög orvosok közt nagy elterjedtségnek örvendett a közmondás: »A jótettere való emlekezés többet ér a pillanatnyi előnyöknél«.

A régi Perzsiában való orvosi honoráriumokról írja az egyik orvostudományi történetíró, hogy a perzsa orvosokat csak természetben való ajándékokkal, tevékkel, ösvérekkel vagy megfelelő árukkal jutalmazták. A perzsa orvosok honoráriumköveteléseiket általában a gyógykezelt emberek rangja szerint szabták meg. A paptól például az orvosnak honoráriumképen csak az áldását lehetett kívánni.

Az ókor példái közt való ez a rövid tarlózás is mutatja, hogy milyen különböző anyagi ellenszolgáltatásokat kaptak az orvosok teljesítményeikért. A megítélésben való ez a nagy különbség mindmáig megmaradt. Az ókor viszonyai csak egy tekintetben közelebbiek a jelenkor körülményeivel.

A bölcs Seneca ezt a közönséget ezekkel a szavakkal juttatta kifejezésre:

— Az orvosnak megadják a jutalmat a fáradozásáért; azért azonban, amit a szívvel teljesített, adóság maradnak neki...

Heti 100 pengőt

kereshet lakhelyén háztartási cikkek eladásával.

Diamentes ismertető.

Steiner, Budapest, Székvetsér u. 26.

ÉSZAK EUROPÁN KERESZTÜL A SARKVIDÉKIG

IRTA ÉS FÉNYKÉPEZTE ~ DR. NYIRI LÁSZLÓ.

A stettini pályaudvaron óriási sürgés-forgás. Berlinnek erről a pályaudvaráról indulnak a vonatok az északi államokba és Észak népe, amely nem érzi Középeurópa nagy krízisét, gondtalanul utazik s szórakozik. Ez magyarázza meg, hogy a Kopenhágába induló vonat zsufolva van a hazatérő dánokkal és svédekkel.

A szerelvényt hálókocsik tartják. Nem a nálunk ismert Wagons lits kocsijai, hanem a Mitropa vörös színű hatalmas vagonjai. — Schlafwagen van rájuk kiírva, de oda van írva dánul is: Savvogn. — Egészen jól meg lehet érteni.

Este háromnegyed hét órakor indul a vonat. A német D. vonatok nagy sebességével száguld. Korán alkonyodik, borongós az idő, de észak felől még egészen világos van. Amint közeledünk a tengerhez, egyre hűvösebb lesz, éles levegő csapja meg az arcomat, a hogy a vonat ablakán kihajolok.

Fél tizenkettőre jár az idő. A vonat ablakán keresztül egyszerre megeszillan a tenger. Egészen a víz mellett haladunk. érzik a sós víz párolgása. Eles fűtyszó, vonatunk

szállhat ki a dán főváros pályaudvarán. De a többi utasnak bezzeg alapos torturán kell keresztül mennie.

Mindenekelőtt egy szűk helyiségbe terelnek minket. A dán utlevél és vámvizsgálat. Gyorsan keresztül esünk rajta, azután felszállunk a hajóra. Csupa álmos arc, mindenki fáradt. A legtöbben a hajó pazar kényelemmel berende-

rednek bele a csodás éjszakába. — Egy nászutas pár csókolózik. Gyereünk arrébb!

Két óra hosszat tart a tengeri ut. Ismét kikötő lámpák látszanak a távolból; ez már Gjedser, a dán határállomás. Megérkezünk. Álmosan kikászálódunk s beszállunk a mellettünk várakozó vonatba. — Egyedül vagyok a fülkében, bezárom az ajtót, magamra húzom a

temben nem láttam még. A látvány lenyűgöz, elfelejttem az álmoságot és a fedélzeten maradok míg csak újra partot nem ér a komp.

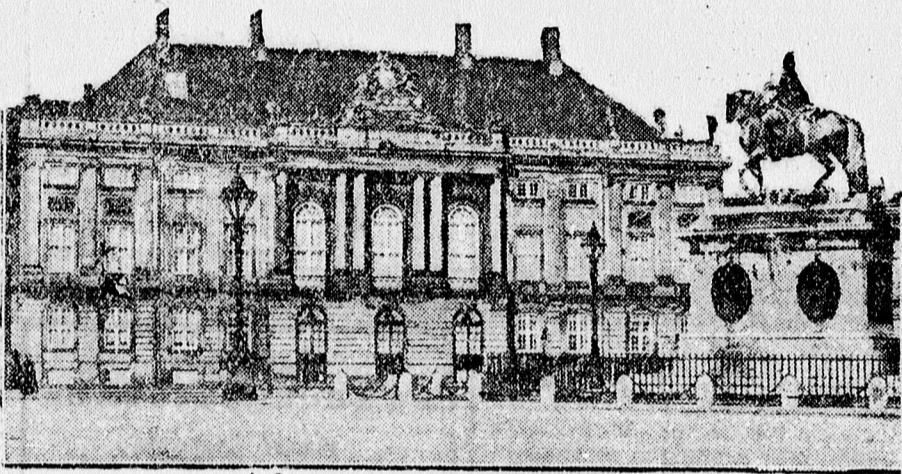
Most már tényleg zavartalanul tudtam aludni. A vonat enyhe ringása mély álomba sodort és másnap reggel hat órakor Kopenhága állomásán költött fel a kalauz.

ÉSZAK ATHÉNJE.

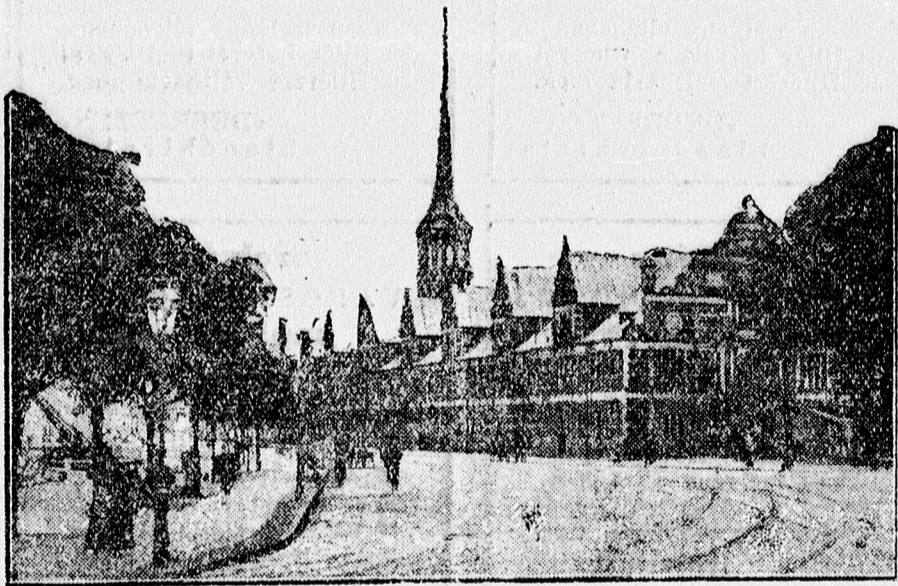
Csöpögő esőben hagyom el a pályaudvart. A város most ébred. Munkások, munkásnők sietnek a gyárakba. És mindenki biciklin. — Valóságos rajokban vonulnak fel a biciklisták, ellepik az uttestet alig lehet átmenni.

Előveszem a térképet és megálapítom, hogy az előre kiválasztott szállótól öt perenyire lehetek. Abba az irányba indulok és szerencsésen megtalálom. Közepes árértékű szobát kapom, a »közepes« szót északi értelemben véve, mert ezért az árérték a Ritzben fényes szobát kapnék. Az árak itt hallhatatlanul magasak.

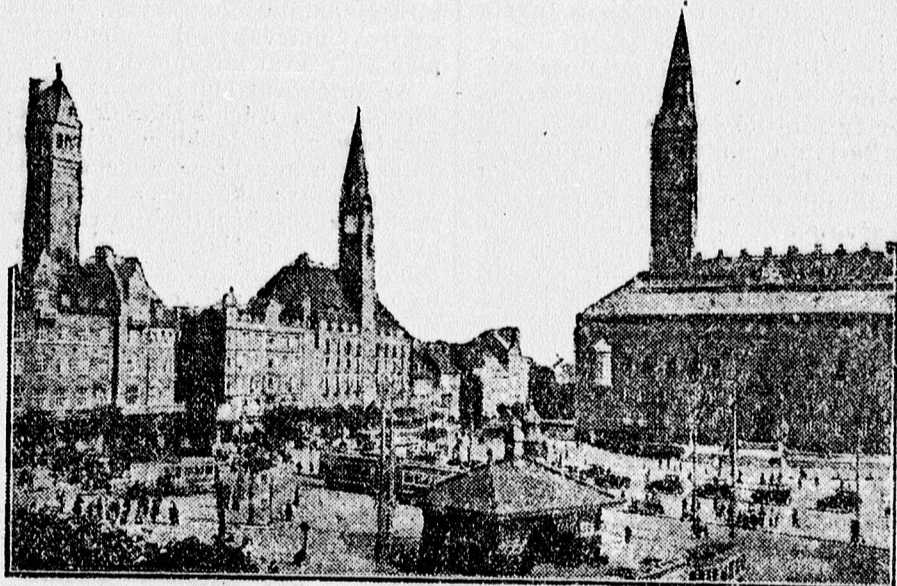
Szörnyen éhes vagyok, de nincs pénzem. Helyesen szólva dán pénzem nincs, csak dollárom. Korán reggel lévén, beváltani még nem tudom, már pedig a reggelivel nem tudok várni. Odalépek a portáshoz, megmagyarázom neki a

A kopenhágai királyi palota.

A tőzsde.

A kopenhágai városház-tér.

megtorpan. A német határhoz érkezünk.

Tudom, hogy innen kezdve az utazás állandó átszállásokkal van tarkítva, igen fáradságos, ezért azt a holmit, ami öt napra szükséges, egy kis táskába rakom át, a többi csomagot beteszem a ruhatárba. — Hat nap múlva Hamburgban hajóra szállok, Hamburgba utazásomkor majd kiváltom a podgyászt.

Közben vonatunkat egy mellékvágányra kitolják. Ez már a kikötő. Közvetlen mellettünk a vizen egy hatalmas gőzkomp áll. A sín pár egyenesen a kompa fut. De csak a hálókocsikat tolják rá, a többi utasnak át kell szállni. Akinnek volt arra pénze, hogy a drága hálókocsijegyet Berlinton Kopenhágáig megváltsa, annak meg sem kell moccannia, reggel kialudva

zett szalonjába vonulnak és a kényelmes bőrfotelekben azonnal elaluszak. Néhányan az étteremben teáznak. Mindenki »hervadt.«

Közben a hálókocsikat ovatosan rátolják a kompra. Néhány ablak mögül álmos arcok tekintenek ki, azután újra eltűnnek. Könnyű nekik.

Elindulunk. Pompás, enyhe éjszaka, a tenger meg mozdul. Néhány perc múlva már csak a kikötő lámpái látszanak, piros, zöld kék színeket az éjszakában, majd ezek is eltűnnek és most már csak a warnemündei világítótorony viltakozó sugarai érik utól a gyorsan haladó kompot.

Mélységes esőnd. A hullámok nesztelenül nyaldossák a komp oldalát, az utasok közül néhányan a fedélzeten állva megbüvölve me-

plédet és már alszom is. Én ugyan fel nem kelek Kopenhágáig.

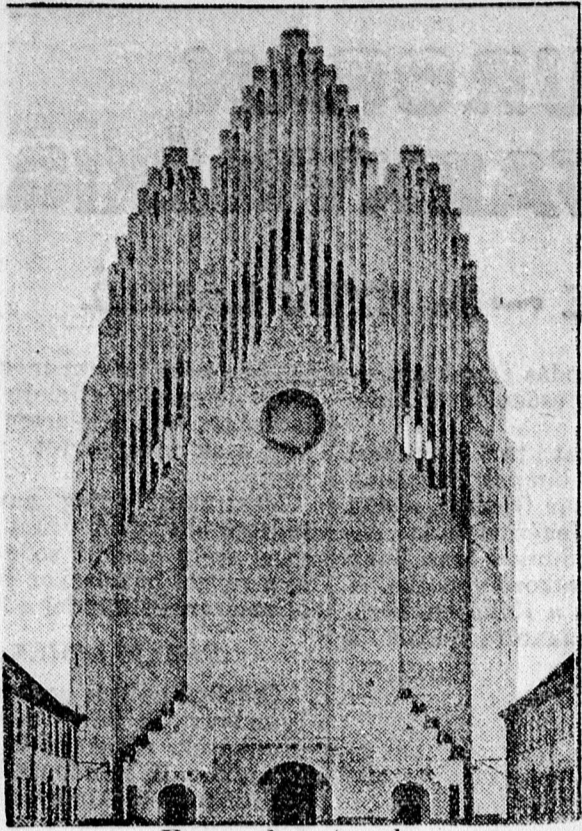
Egy óra sem telt el, már ráncigál a kalauz. Németül magyarázza, hogy át kell szállni egy kompra. Mi az, már megint? Erre nem voltam elkészülve. Összeszedem magam és a holmim, de jó, hogy nagyrészt Warnemündében hagytam és átszállok a kompra, amely megint csak közvetlen mellettünk várakozik. A hálókocsikat nem kis irigységemre megint csak rátolják. Ez rövid tengeri ut lesz, a másik part mindössze husz perenyire van de csak kellemetlen ez a folytonos átszállás.

Még nem hajnalodik, de az éjszaka mulóban van. A tenger valami egészen csodálatos kék színben uszik; mély, sötét, sejtelmes kékség, ezt a színárnyalatot soha éle-

helyzetet, az szó nélkül a kasszába nyul és idead öt koronát. (7 pengő 50 fillér). Itt megbiznak az emberekben.

Azt hittem, hogy a nehezén túl vagyok, pedig a java csak most következett. Előre kell bocsájtanom, hogy az északiak nyelvtudása nagyon gyenge, a szállókban csak a portások beszélnek angolul, vagy németül, de az éttermekben a legnagyobb zavarba kerül az idegen. Így jártam én is mindjárt a reggelivel.

Szép szőke dán leány jött kiszolgálni. A kávét még csak megértette, de a vajás kenyér már nehezebben ment. Kézmozdulatokkal vaját kentem kenyérrre, így nagynehezen megértette, hogy mit akarok. Még tojást akartam kérni, de nem tudtam, hogy milyen kézmozdulat

Egy modern templom.

tal. Már döntő mozdulatra akartam magam rászánni, mikor a leány észbekapott, kiszaladt és két tojással tért vissza. A helyzet meg volt mentve.

A fizetésnél persze megint bajok voltak. Nem értettem, hogy mennyit kell fizetnem, kezébe adtam a ceruzámat, hogy írja le. — Másfél pengőt számított a kis hamis. Nem tudtam, hogy a borral való benne van-e, ezért a ceruzával leírtam egy 10-est, hozzá egy % jelt és kérdően ránéztem. A szöke leányzó komolyan megrázta a fejét:

— Ig no! — mondta.

Megértettem. Itt nem szokás. — Megbocsájtottam neki a nyelv nem tudását.

Reggeli után nekivágtam a városnak. Kopenhágának ma már közel egy millió lakosa van. A jóléte hallatlanul magas fokon van. Az ipar és kereskedelem olyan erőforrása ennek a városnak, amelyből bőségesen el tudja tartani népét. Kopenhágában nem ismernek koldust. Nines egy rosszul öltözött ember, a városban és lakóin visszatükröződik a jólét. Szükségképpen Dánia Európa legdemokratikusabb állama, esténként a Tivoli kertben rang és társadalmi állás különbség nélkül ott van a város aprajánagyja.

Kopenhágának legkarakterisztikusabb épülete hatalmas tornyú város házája. Ez a torony karakterizálja az egész főteret — mintájára az egyik nagy szálloda is tornyot húzott nyolceleletes épületére. Innen a »Tornyok városának« nevezik Dánia fővárosát, de még inkább az »Észak Athénjének«, miután igen sok műemléke és múzeuma van.

A nevezetességeket jómagam is meg akartam nézni és miután csak egy nap állott rendelkezésemre, a régi jól bevált módszerhez, az autókörúthoz folyamodtam. A városház téren egész csomó szimpatikus fiatal ember osztogatta a »Rundfahrtok« katalógusait; oda léptem én is egyikhez és megkérdeztem, hogy mennyibe kerül egy körút. Barátunk rá nézett és megkérdezte:

— Ugy-e ön magyar?

— Az vagyok. Honnan tudja?

— A kiejtéséből hallom. Egyébként egy autókörút öt koronába kerül.

Soknak találtam ezt az árat és tényleg csak újságírói mivoltomra kellett hivatkoznom és máris leengedte 3 koronára.

Az autókörút pompás volt. Először a régi városrészeket jártuk be Szűk utcák, kopott, öreg házak. — Azután bazárok sorakoznak egymás mellett, a kirakatokban a dán főművészet remekei vannak felhalmozva.

Azután érdekesebb városrészeket keresztül vezet az útunk. Elhagyjuk a tözsdé keletiesen bizarr épületét, már a modern színházakban gyönyörködünk, feltűnik a királyi palota, előtte a fekete kues-más őrség (angol minta). A régi királyi palota elhagyott, előtte a híres márványhid, jelentősége már csak mint műemléknek van.

Az autókörút motoros eszalonon folytatódik. Körülhajózzuk a kiöföt. Egy nagy dokkban új hajón dolgozik a munkások tömege: a király számára készül a pompás yacht. Köröskörül indulásra kész hajóóriások ontják magukból a füstöt. Svéd-, Finn-, Németországba ugyszólván minden órában indul hajó. Egy fekete bárka most bontja ki vitorláit, ez Island szigetére készül, a mellette lévő pár óra múlva Grönlandba indul. A kikötő a maga mozgalmasságával, élénkségével grandiózus látvány.

Az autókörút kellemesen fejeződik be. A Jacobson sörgyárat tekintjük meg, ez a világ legnagyobb sörgyára, naponta két millió üveg sört gyártanak. Óriási telep és olyan sörszag van, hogy már attól be lehetett rugni. A gyártelep megzemlélése után az udvarias igazgatóság a legfinomabb gyártmányokkal vendégelte meg a társaságot. Valamennyien kellemes »spiccet« kaptunk és ennek legjobban vezetünk örült, mert senkisé fukarkodott a borralókkal.

Az ebédnél megint baj volt. Az elébem rakott étlappól nem tudtam kiokoskodni. Végre rendeltem egy levest. Spenót színe volt, csak kóstolás után derült ki, hogy spárga leves. Örömmel fedeztem fel az étlapon a »Wienersnitzel«-t, persze abból rendeltem. Hozták is mindenféle körítéssel, még bihari pontot is adtak hozzá.

Délutáni álmomból kopogtatás ébreszt fel. A szobaleány egy dán napilapot nyújt be. No, ez derék,

ugy látszik a jámbor emberek rájöttek, hogy csak ez hiányzik teljes megelégedésemhez. A lapot nem olvastam el, — az okát talán felesleges megmagyaráznom, — de mindenesetre eltettem emlékébe.

Kellemes kopenhágai tartózkodásomat csupán az étkezéssel kapcsolatos dolgok zavarták. Még az automata büffével is megjártam. Az utcákon végig ugyanis rengeteg automata van. Nem a nálunk ismert automaták, hanem 30—40 szekrényes állványok. 25 órét kell bedobni, akkor kinyílik a szekrény és lehet belőle venni cukrot, gyümölcsöt, szendvicset, cigarettát.

Az egyik szépen kivilágított ilyen szekrényében két hatalmas kör-

tén és banánon akadt meg a szemem. Négy szép gyümölcs megér 25 órét, fondoltam és bedobtam a pénzdarabot. A szekrény kinyílt, de csak egy körte és banán volt benne. Ugyanis a szekrény üvege megduplázta a gyümölcsöket és én mint tapasztalatlan idegen beugrottam.

Kopenhágában nem találtam óriási méreteket, de megleltem azt ami Berlinből hiányzik: a lüktető életet. A dán nép vaserővel vág magának utat a boldogulás felé és Kopenhága forgalma, mozgalmassága, lendületes ereje híven reprezentálja Dánia meszeszerű kulturális és gazdasági fejlődését.

(Folyt. köv.)

Kedvezményes szelvény olvasóinknak a városi strandra

Szelvény
A VÁROSI USZODABA
havi bérletre
(felnőttek részére)

Ezen szelvény ellenében 10.— pengő helyett havibérletét 8.— pengőért válthatja meg, melyek a kiváltás napjától számítva 30 napig érvényesek.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODABA
havi bérletre
(gyermek részére)

Ezen szelvény ellenében 5.— pengő helyett havibérletét 4.— pengőért válthatja meg, melyek a kiváltás napjától számítva 30 napig érvényesek.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODABA
napjegyre
(felnőttek részére)
1931 augusztus 15. (Szombat.)

Ezen szelvény ellenében 60 fillér helyett napijegyét 50 fillérért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODABA
napjegyre
(gyermek részére)
1931 augusztus 15. (Szombat.)

Ezen szelvény ellenében 30 fillér helyett napijegyét 20 fillérért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODABA
napjegyre
(felnőttek részére)
1931 augusztus 16. (Vasárnap.)

Ezen szelvény ellenében 60 fillér helyét napijegyét 50 fillérért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODABA
napjegyre
(gyermek részére)
1931 augusztus 16. (Vasárnap.)

Ezen szelvény ellenében 30 fillér helyét napijegyét 20 fillérért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODABA
napjegyre
(felnőttek részére)
1931 augusztus 17. (Hétfő.)

Ezen szelvény ellenében 60 fillér helyett napijegyét 50 fillérért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

Szelvény
A VÁROSI USZODABA
napjegyre
(gyermek részére)
1931 augusztus 17. (Hétfő.)

Ezen szelvény ellenében 30 fillér helyett napijegyét 20 fillérért válthatja meg.
»DEBRECZEN«
kiadóhivatala.

A fenti szelvény beszoigálatása ellenében kedvezményes árú idény és havi bérletjegyeket a város gazdasági ügyosztályánál (Városháza I. emelet 28 a) a napjegyeket pedig az uszoda pénztáránál állítják ki, illetve adják ki.